

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák tér 1.
Telefon: 182. — Mírdetését díjazás szerint.

Főszerkesztő:

Kemény László

Felolós szerkesztő:

Erős Sándor

Megjelenik hetenkint kétszer.
Előfizetési ára: Egy évre 10 kor, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 80 fillér. —
Egyes szám ára 12 fillér.

Háború és kultúra.

A kishitűek: a jó és zavartalan élethez szokottak, amikor a háborús viszonyok kényelmetlenséget okoznak nekik, sópáncodva emlegetik, hogy a háború megmérgezi és megöli a kultúrát, annyira, hogy évtizedek fognak elmúlni, amíg a régi állapot helyreáll. Ámbár hiszen kitségtelen, hogy a háború, még annak ellenére is, hogy a technikát nagyon fejleszti, irtózatossá teszi a kultúrának, a fejlődés végső megállásától még sem kell tartani. Nem pedig azért, mert egészen bizonyos, hogy a háború tragikus ágyából olyan viharos fejlődés fog kiszállni, aminek terjedelmét el sem képzelhetjük.

A pillanatnyi zavarok és kellemetlenségek fölött tehát épenséggel nem kell kétségbe esni. Mielőtt valaki arra gondol, hogy például a világlátással való takarékoskodás most hazafias kötelesség, nyomban nem esik majd nehezére, ha egyébként kényelmes lakásában nem égethet őt lám-

pát egyszerre, hanem csak egy vagy két lámpa fog világítani. Az arány, illetve a helyzet még mindig sokkal kellemesebb, ha ezt az állapotot a falusi állapotokkal összehasonlítjuk, ahol, a petroleum hiányát még jobban sanylik az emberek, mint mi, városiak.

Tovább folytatva: ha figyelembe vesszük, hogy lisztet, cukrot, kávé, jegyret kaphatunk, hogy délután nem szabad a kávéházakban tejeskávét adni, hogy a fűtést is redukálni kell (ámbar olyan szénhiány nincs, hogy fagyoskodni muszáj volna) és így tovább, vegyük a visszasszámolgatást mind össze és hasonlítsuk a lövészárókban szenvedők sanyolódásához, de tovább menve, hasonlítsuk össze a velünk ellenséges viszonyban levő ország lakosságának állapotával — és akkor rá fogunk jönni, hogy egy világfelfordulás közepette nagyon kevés áldozatot hozunk mi, itthoniak. Bizony nagyon keveset. Mert vegyük csak még mindehhez a háború révén előállott gazdasági föllendülést. Mindennek, ami a legcsekélyebb praktikus célra felhasználha-

tó, óriási az ára. Hát még a közfogyasztási és közéleti cikkeknek! Kell-e adatokkal támogatnunk azt az állításunkat, hogy az itthon maradtok, a társadalom tulajdonos többsége aránylag hihetetlenül kedvezőbb gazdagabb helyzetbe jutott.

A társadalom jelentékeny részének meggazdagodása pedig nemcsak az általános forgalom emelkedését jelenti, hanem jelenti bizonyos fokig a kultúra fejlődését is. Egyik iránya ennek a haladásnak az, hogy a jómódba jutott embereknek a vagyoni növekedésével egyidejűleg emelkedik az igénye is. Nemcsak abban a tekintetben, hogy igyekeznek az ilyen emberek, hogy egyelőre primitív, de műveltségig elvezetnek megszerzésére, másrészt pedig gyermekeiket már magasabb színvonalra, jobb pozícióba igyekeznek kiképeztetni. De a legújabb vagyoni emelkedés egészen bizonyosan egyébutatást okoznak majd. Az itthon levő és a lövészárókban sanyoló szegényen maradt embereknek is az lesz az első dolguk a normalis viszonyok helyreállása után, hogy a maguk primitív helyzetén igyekez-

A ROKKANT.

— Allegorikus dialóg. —

Írta: ZOMBORY GYULA.

Genius

(II. folyt.)

Hagyd el... ne mondd...

A Honnak ára drága!

Életárán kell azt megvódeni!

Tudod, te azt vitéz...

Épp e tudat tetj hősé titeket,

Hogy szembe szállva százszernyi hadtal,

Oroszlánként vivatok esatát.

A rokkant.

(Lelkesen) Honszerelmünk adott hozzá erőt,

Megvódeni Árpádnak örökét

S akik itthon maradtak, aggjaink.

A kisdédek, anya, hitves, ara,

Ezek védelme volt a szikra még.

Mely bannúnkét a bész esatákba vitt,

(Készen) S most megvódnék béna oroszlánként,
Tört erővel reménytelenül...

Genius.

Hogy érted ezt?

Rokkant.

Ahogy előttem áll a küzdelmes jövő.

(Csüggedten)

Munkátlan megélni nem lehet,

Kit a halál így félig megkuszált,

Maradt volna inkább végkép oda,

Vagy gondolod, hogy így kezetenél,

S ronesolt lábbal ember számot teszek,

Teher leszen, kitől mindenki fut.

Legfeljebb egy szánó nézést, ha nyer.

Légy te nyugodt honmentő hős vitéz.

Itthon nyitott szívekkel vár a nép.

Am néz körül, kik ott együtt vagyunk.

Míllóknak érzelmét hoztuk el —

Bűtlan nyugvást, gondatlan napokat.

Lettek, ahol csak egy magyar lakik,

Mert egy nemzet így mondja Garay —

Nem felejtethi nagyjait soha!

Óntárhoz nem lehet mostoha — —

S hogy ti nagyok voltatok és dicősk,

Belgrád, Lészok s Isonzó partjai,

Örök időn fényesen hirdetik.

Rokkant.

(Kétkedőn.) Szép biztatás — —

De még sem gondolád

Hogy az ember könnyen s hamar feled — —

Lobbanékony a szív, mint szalmaág,

S első here gyorsan hamuvá leszen.

Genius.

Attól ne tart!

Ahogy a haretérs.

Hindenburg és Mackensen járt elől,

Vannak nekünk is Hindenburgjaink,

Akik zászlót emelve gyűjtik táboruk

Ólvalve lesz itt minden rones vitéz.

Ki honmentő esatákából rokkantag,

Tért megpihenni szülő földre.

zenek segíteni és ez valószínűleg sikerülni is fog nekik.

Ami a haladást illeti: a találmányokat tekintve, kiderült, hogy a szükség minő csodákat tud produkálni. Ennélfogva technikai téren is sokkal gyorsabb és meglepőbb lesz majd a fejlődés. Tekintetbe kell venni továbbá, hogy rengeteg olyan találmányt, amiket most mint hadieszközöket alkalmaznak, a békés időben be lehet állítani a praktikus élet szolgálatába és ami most pusztulást jelent, az esetleg a kultúra fontos tényezőjévé válhatik.

Alaptalan és okatlan riadalom tehát, ami főleg ántant-körökben hangzik föl, hogy a háboru a kultúra gyilkosa. Ha pillanatnyilag csakugyan a kultúra megöleje is, végeredményében az emberiség igyekezni fog kétszeresen pótolni az elvesztetteket. Persze, csak a sok kijöttöt vér pótlása lehetetlen. Fájdalom, pedig ez a legbecesebb, a legtragikusabb veszteség

A 20. Honvéd gyalogezred ünnepe

Az emlékezés szép önnepét ülte a 20. Honvéd gyalogezred február hó 26-án. Ezen a napon mult ugyanis két éve a kárpáti harcok egyik nevezetes a 20-asok számára mindenkor dicsőséges hadtűnyeménye, a 906-os magaslát elfoglalásának. Az akkori kárpáti harcokban csapatainkat tudvalevőleg Przymysl

(Kézelt fog w rokkanttal.)

Isten hozott, — hűke legyen veled,
Hit s bizalom töltseik be lelked-t.

Rokkánt.

Most már nyugodt vagyok
S a bánáság terhe cseppet se nyom,
Hiszen érzem a szívem melegét,
Melyből vetett ág és kenyér fakad nekem.
A szeretet gyógyító balzsama,
Behegesztik a golyó vert sebet,
S a honmentő dicső harcokra majd,
Boszák gondolkodnak a falak között.

(Most a hátterben színes világítás mellett feltűnik a „Rokkántok háza” miket nekünk emleztet véreink a magyarság, kiknek hódolatul im ányujtom a virágkoszorút.
(A koszorút meglatoltan letesszi a közönség etc.)

(Vége.)

Adakozunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára!
Hadségélyező Hivatal főpénztára,
Képviselőház.

gondolata vezette, s a 20. honvéd gyalogezred Zemplén megye fölött már Galícia területen Wolamichovától északra állt szokatlan erős orosz csapatokkal szemben. A kegyetlen tél, az állandó jeges viharok, több méteres hó, a beláthatatlan erdős teret, a mély szakadékok s a nagyon nehéz utánpótlás minden mértékben felül megneghízette hadműveleteinket. Mégis 1915. évi február hó 26-án elhatározott, hogy az ezred akkori ezredparancsnokának lovag Sypniowsky György ezredesnek parancsnoksága alatt támadólag lép fel a 906-os magaslát hatalmas kiépített állásokban levő ellenségével szemben.

Ez a magaslát uralkodó pontja volt az egész környéknek, természetesen tehát, hogy birtokára úgy orosz, mint magyar részről kiváló súlyt fektettek. — Az oroszok csapataik legtrübb tömegét erre a pontra csoportosították, sőt, hogy vonaluk feltétlenül biztosítva legyen, egy jeles szibériai lövészszázalóját egészében kikülönbítették a 906-os elő, egy hegyhátra.

A támadás február hó 20-án hajnali 5 órakor kezdődött, viharos és sötét időben indult meg. A követelt cél az volt, hogy a szibériai zászlóaljat teljes eszenben, a hátrább fekvő orosz csapatok felriazása nélkül elfogja a hirtömöndöt se engedjen hátra futni. — Még maga az előrenyomulás a hősiesség klasszikus feladatai élle állította a zalai magyarokat. Zúgó szél csapdosta az apró hó szilánkok tömegét a kiéhezett katonák arcába, a mély hóban fagyott orosz hullák garmadája állta a támadók útját, s ami az egész vállalkozást különösen karakterizálta, a támadók száma majdnem jelentéktelen volt a defenzívához levő oroszokéhoz képest.

Az akaratereő dacos megfeszítésének, a magyar találékonyságának s a zalai nemes elszántságának volt diadala, hogy a majdnem lehetetlennek látszó vakmerő vállalkozás sikerült. Az egész szibériai zászlóalj foglyul esett, közel ezeröttszáz orosz katonára, egy zászlóalj parancsnok 7 tiszt és egy géppuskák került rabságunkba s friss meleg orosz tetemek szárai gözölögtek a véres piros hóban. A szoroscsés akció után az ezred előrenyomult, betört a hátrább fekvő orosz állásokba s a 906-os magaslátot győzelmes örömmel véglegesen megszállta. A siker teljes volt.

A következő napokban az előrenyomulás folytatódott, de az egész eredmény sarkpontja a 906-os elfoglalása maradt, a mely hadtűnyemény még az elfogott orosz tiszték körében is a esodálkozás és spontán elismerés superlatívusait váltotta ki.

A 20. honvéd gyalogezred pótzászlóalja a 906-os magaslát megívadásának emlékére hétfőn február hó 26-án délelőtt 10 órakor a Ferenczrendiek templomában istentisztelet és szentmise keretében ünnepelte a fegyvertűnyeményt és áldozott az elesett hősök emlékének.

A sok dicső fegyvertűnyemény immár két éves sorozatából is fényesen emelkedik ki a 906-os magaslát elfoglalásának ténye, amelylyel vitéz haszaszniki országos nevet szerztek magunknak s vitéz parancsnokunk, lovag Sypniowsky György pedig önnepeltette nevet.

Szövetkezeti közgyűlés.

A Gazdasági Önségélyező Szövetkezet f. hó 25-én tartotta évi rendes közgyűlést Faics Lajos ügyvéd elnöke alatt. A jegyzőkönyv hitelesítésére Spanits Pál és Vullák György tagokat kérte fel. *Knortzer György* szövetkezi ellenőr olvasta fel az igazgatóság évi jelentését, melyből a számos jelen volt tag hű képet szerzhetett a szövetkezet körültekintő vezetéséről, aminek eredménye, hogy a nehéz viszonyok között is eredményes működése volt a szövetkezetnek. Ugy az igazgatói, mint a felügyelő bizottsági jelentés tudomásul vettett és nekik a felmentvény egyhangulag, megadott. Megválasztottak igazgatósági tagoknak újabb 3 évre: Csóka Ferdinánd, Kohl Lipót, Kreimer Gyula; Labor Arnold és Reichenfeld Gyula; felügyelő bizottsági tagoknak 1 évre: Kertész József, Rothschild Samu és Walligszky Antal. A szövetkezet hivatalos lapjának újra a „Zalai Közlöny” jelöltetett ki.

A nyereség felosztása következő arányban történt: 29 56 K jut a 3 éves könyvre üzletreszenként 12 03 K; a 2 évesre 5 05 K; az 1 évesre pedig üzletreszenként 1 21 K amit márc 2-ától kezdve minden hét pénteki és szombati napján, a szövetkezet pénztáránál folyósítanak.

A Gazdasági takarékpénztár jótékonyága.

A Nagykanizsán székelő Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár r. t. 1917 évi közgyűlése az alábbi adományokat szavazta meg és utalta ki:

Színházi alapra 200—200 koronát, A Vörös félhöz részére, a Bolgár Vöröskereszt részére és az erdélyi menekültek támogatására 100—100 koronát, a Népkönyvtárak, a Szépítő egyesületnek és a keszthelyi gazdasági akadémiának 50—50 koronát, a nagykanizsai állami elemi iskolának 40 koronát, a nagykanizsai Keresztény jótékony nőegyletnek és az Izraelita jótékony nőegyletnek 80—80 koronát, a nagykanizsai Magántisztviselők egyesületének és a Tízoltó egyesületnek 25—25 koronát, a fel 6 kereskiskolának, a főgimnáziumi segélyegyletnek, a főgimnáziumi önképzőörnek, a közösi Ipariskolának, a Patrónage egyesületnek, a népkönyvtárnak, az Ipartestületi menházalap részére és a Di-pensáriá részére 20—20 koronát s végül a nagykanizsai Evangélikus nőegyletnek 10 koronát vagyis összesen 1170 koronát.

Budapesten megnyílnak a mozik.

Budapesti tudósítók közli: A mozik tulajdonosi kihallgatásos jelentek meg báró Perényi államtitkárnál, aki arra kérték, hogy addig, amíg a kormánytilalom megszűnik, szombaton és vasárnap délután 4 óratól 12 óráig tarthassanak előadást. Az államtitkár megígérte, hogy a kérelmet kedvezően intézik el.

ARANYÜNNEP.

A helybeli kath. főgimnázium Arany János emlékére emlékünnepet ül szavalással, felolvasással és énekel.

Az ünnep csütlőlkön délelőtt lesz fél tízenegykor a főgimnáziumban.

Breuer Mór kitüntetése.

Nagy kitüntetés érte Breuer Mórt a déli vasút eddigi igazgató helyettesét, miután nevezett vasút magyarországi vonalainak ő lett a vezérigazgatója. — Üdvözlünk őt, kit városunkhoz a leggyengédebb rokoni kötélekkel fűzik és azonkívül lapunkhoz is, melynek nagyanyai snai tartózkodása alkalmával éretek volt kedvelt és nagyrabecsült munkatársa. Kívánjuk neki és kedves családjának, hogy fényes állását örömmel és városunk büszkeségére igen sokáig töltsse be.

W.

A „MÁSÍK.”

No, ez a „másík” szintazonképen egy „komá”. Ennek is van csete. Bár kevésbé szokatlan, az előzőnél. Akül érdekel olvassa el.

Ugyancsak azon a vadászaton történt, amelyről a mi nap irtam. Szent Hubertus különös kegyével nézett ma le rám a magasságból. Talán ki akart engesztelni azokért a hempergéseimért, amiket utközben kellett vinnem. Kétszer is lefordult szánkóim s mind a kétszer szerencsésen . . . alul kerültem. Utitársam mind a kétszer alaposan bele gyömöszölt a hóba, hogy csak egy prúszkoltam bele. Egyéb baj nem esett.

A vadászhadjáratnak hivatott rendezője az öreg „cschjäger” felállítja a hajtókat. — Most nekünk puskásoknak kell előre mennünk a rezna legelső lóniájára s ott felállítani

A művelet nagyon könnyű. Már előzőleg ki vannak jelölve az „állások, méteres karók lépés beutva a földbe, egymástól mintegy 50—60 lépésnyire. Genszmarban megynük. Törtetjük a vastag, puha havat.

Feljártot reményekkel. Lassanként el-elmaradnak a „puskás urak.” Én kerültem utolsó előtti nek. A keresztelőnán széről a legutolsó.

Igen rossz állomson került. Olyan, hogy semmit sem röhölhettem. A fiatal tölgyes száraz lombjai tele hóval. Az erdőbe lehetetlen csak 5 lépésre is beléni. Hozzá bokros, bozotos, esepötös az egész. Maga a lónia pedig tán 3 méter széles. Vadász legyén, aki itt valamit prima vitia meg tud löni.

Mogadtam magamat sorsomnak. Majd időbb. Másból Talán jobb hely akad. Nem is nagyon ügyeltem.

Közben felhaszn a jelző kúrt. Jöhetnek a hajtók.

Egy-egy dörrej jelenti, hogy még is akad valami a puskavögre.

Én nem várok semmit. De mégis.
Egy másodpernyi villanás a szememben. — Mintha ott benn a bozót között valami mozogna? Fel a fegyvert! Hátha.

Ehun! Kidugja ám a fejét a „koma” a csepőtől. Csak egy fél pillanatra. Aztán, mint a villám ugrik át a tisztáson egyetlen hatalmas szökéssel.

Ugrás közben, fenn a levegőben érte lövésem. Bele vágódott egy fa tövébe Gyorsan oda futok. Meg van görbülve az egész teste, mint a sarló. és sebzett első lábát harapja kétségbeesetten, de látom azt is, hogy szokni is próbál.

A komának köve kell hinni! Megadtam hát neki a kegyelemlovást. — Ez is szápen kifejlődött „szénórka” volt. — Tehát ketfő! Egy nap!

A harmadikról nem beszélek. Pedig lehetne arról is. Hogyan s miként verte agyon 5. lövés után a muszka?

Mert hátha valakinek eszébe jut azt mondani: Ha még ez is agyon lövöd . . . hátba yáglak.

NAGY VIRGIL.

HIREK.

Athelyezés

Horánszky Károly piarista tanárt Veszprémből Nagykanizsára helyezte a magyar kegyes tanítórend főnöke Horánszky Károly Mátyás József helyét tölti be.

Szurmay Sándor honvédelmi miniszter választávirata.

Polgármesterünk ödvözlő táviratára Szurmay Sándor honvédelmi miniszter a következő meleghangú táviratban válaszolt:

Nagykanizsa város lakossága nevében is kifejezett meleg ödvözlöt a legszíntöbben köszönöm.

Nagyon jól esett a nekem, mert olyan helyről jött, ahol mint ezredparancsnok sok kellemes szép időt töltöttem.

Szurmay.

Halálozás.

Goldmann Samu halálával ismét városunk egy tipikus alakja távozott az élők sorából. Alakját meg szoktuk már az utóan s a körzön s most azt mondhatjuk, hogy örök távozása rést hagy maga után a mindennapi életben. Az elköltözöttben — akit 83 éves korában vett magához az Ur — Dr. Rothschild Samuné és Dr. Goda Lipót orvos édes atyjukat gyászolják, az izraelita hitközség pedig csak tavaly nyugdíjazott, érdemes kántortól veszítette el. Nagy és kiérdemelt rokonság álta körül Goldmann Samu koporsóját hűtőn délután, amikor temetése végbe ment.

Végo

Nem siralommal teljes nekrológot írunk február végéről, hanem örömmel teljesen jelentünk, hogy kiszenvedett A zsarnok, a de mosztó, a tago-

kat meggémberítő február, amely ugy megkínózta a szegény, a nyomorult embert, mint valamivel huss érvel előbb, végre nyugodni tér s mi fájdalom örömmel nézünk utána, hogy végre, valahára itt hagyott bennünket s helyet engedett a rügybontó, az édes reményekkel eltöltő márciusnak. Sok fájdalom emléke tapad hozzá; a néklözést is hideg tézte s a hideget a sok másféle „haj, amely ezzel karoltve járó vendége a szegény, a nyomorgó kis emberek otthonának. Rádobának örömmel a feleség rögét, ha ez a hónap annyit örökség nyomot nem hagyott volna a szenvedő lelkek tábláján.

Hagyaték a városnak.

Üv. Franze Józsefné, ki a napokban hunyt el a következő közölcokra szánt örökségeket hagyományozta: Városi közközházakat 2000 K. Felső templom építésére 4000 K. A város közönségének pedig az Eötvös-téren levő házat.

Kossuth Lajos fia hazavágyik.

Olaszországból, Milánóból érkezett értesítés szerint Kossuth Lajos Tódor, Kossuth Lajos fia; súlyos beteg. Legutóbb annak az útjátásának adott kifejezést, hogy Svájcba utazhassék, ahonnan, ha egészsége némileg helyreáll, visszatér Magyarországra. Itt akar élni és elpihenni.

Földvilágítás.

Az erdélyi menekülteket gyámolító bizottság működését tegnap vizsgálta felül a vármegyei főjegyző, aki a tapasztaltak felett legnagyobb elismerést fejezte ki. Ez az elismerés annak a pontos, lelkiismeretes és valóban önzetlen munkának igaz jutalma, amellyel a bizottság, különösen Kórosényi Piroksa a menekültek ügyét végzi szeptember első napjától kezdve igazi kitartó, példás ügyszereettel.

Milyen lesz az időjárás 1917-ben?

Egy németországi lap, amelynek időjósálmái az előző években beváltak, 1917-re a következő jósálat mondja: A tél csak hetedik fog tartani. Erősebb havazás február végén és március hónapban lesz, régtőlani olvadással. Január enyhe, sokszor meleg napokat hoz. Február nagy része derült, hideg idővel telik el. Március, szeles, hóvas lesz. Áprilisban száraz, szeles idő várható. Májusban, júniusban igen kellemes meleg napok és esős napok váltakoznak. A nyár hosszú, száraz és meleg lesz. Az ősz kőson következik be és rövid életű lesz. Korán jön meg a tél, nagy fagyokkal, sűrű, tartós havazással. Tehát az 1917-ik év időjárásilag szépnek ígérkezik. Még szebb lesz, ha meghozza a kékét is.

Kilenc fü

Özvegy Donáth Edénné szabandjai asszony, akitnek kilenc fia van s ezek közül nyolc katona. A kilencedik Donáth fü csak ezért nem szolgálhatja hazáját, mert a háború kitörésekor Franciaországban volt, ahol elfogták A Donáth-fiúk közül heten már megjárták a különböző hartereket, egyikük elesett, egy másik pedig orosz fogságba jutott.

— Egy jó családból való fü, ki 2—3 középosztályt végzett, betűszedő tanoncnak asszonnal felvételik Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában.

BERLIN színházban

mindig a legújabb, legszebb és legérdekesebb műsorra talál a közönség. Mindenik előadása a kinematográfia legelsőrendű és legújabb alkotásából van összeállítva. Szébb és érdekesebb s tanulságosabb műsort a fővárosi mozgószínházakban sem lehet látni s a helyi árak olyan olcsók, hogy még a legszegényebb ember is megnézheti. A „BERLIN” színház agilis igazgatója mindig a legújabb és legválogatottabb mozgóműsort mutatja be. — Nem sajnál sem fáradságot, sem költséget, hogy a t. közönségnek az előadásokat minél kellemesebbé és élvezetesebbé tegye. — A „BERLIN” mozgószínház látogatását mindenkinél a legmelegebben ajánljuk. A zenét **Löwinger Amália** zongoraművész nő szolgálja. Minden harmadik nap új műsor. A tisztelt közönség szíves pártfogását kéri az igazgatóság.

Irodalom.

— A pápaválasztás jogtörténete és tételei joga. Irta: **Lukács József**, jogtört. tanár. A vasokos munka a pápaválasztás történeti fejlődésével foglalkozik, amíg az jelen alakjához ért. Mindenkinél érdekes és tanulságos olvasmány, amely míg egyrészt szigorúan tudományos, másrészt könnyed stílusával élvezetes olvasmány. A világtörténelem e jelentős mozzanatának ismerete minden kultúremler, tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. — Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésben, Nagykanizsán

— **Uj Idők.** A világháború leglátványosabb krónikája, irásban és képi formában az Uj Idők. A mi érdekes esemény a négy világréssz határain történtek, azt mind alólak tárja fel a legújabb képkepekben. Érdekes, művészi műveléssel és előkelő ízlés jellemzi minden Ferenccs hetilapját, az Uj Időket. melyek minden száma aktuális közleményeiben, elbeszéléseiben és regényeiben is egyaránt a szépirodalom ápolója — Előfizetési ára negyedévre 5 korona. Kiadóhivatal, Budapest, VI. Andrásy-ut 16. sz.

— A „Vasárnapi Ujság” minden száma gazdag tartalommal jelenik meg A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 6 korona, „Világ-krónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.). Ugyanígy megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— Az „Élet” szépirodalmi és művészeti hetilap (szerkesztő Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kitűnő lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári-ut 15/a. — Előfizetési ár félévre 10 kor. Munkatványzatot készíttel küld a kiadóhivatal.

MILKA

Suchard

KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

NÉVJEGYEK

eddig még nem létezett nagy választékban jutányos áron készítettnek

Ifj. Wajdits József
könyvnyomdájában.

Vidéki megrendelések azonnal elintéztetnek

A világháború

minden mozzanatáról

bő,

eredeti,

megbízható,

kimerítő

értesülésekkel, térképekkel, magyarázatokkal szolgál az

AZ UJSÁG

POLITIKAI NÁPILAP

olvasóinak.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	38 korona.
Félévre	19 "
Negyedévre	9 K. 50 f.
Egy hónapra	3 K. 30 f.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest

VII. Rákóczi-ut 54. szám

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS ÍRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapírokbán,
és névjegyekben
Nyomatványok izléses kivitelben jutányos áron
gyorsan készíttetnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek
dús raktára
Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomatványok
nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deáktér 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjazásab szerint.

Főszerkesztő:
Kemény László

Felolós szerkesztő:
Erős Sándor

Megjelenik hetenkint kétszer.
Előfizetési Ár: Egy évre 10 kor, félévre 5 korona, negyedévre 3 korona 50 fillér. —
Egyes szám ára 12 fillér.

Művészi nevelés.

A tanítás módja, melyben ma nálunk fiúk és leányok részesülnek, két irányú. Tudományos és praktikus. A művészi nevelésnek még alig találjuk nyomát. Családi körökben ugyan nagy súlyt fektetnek arra, hogy a süket leány is tudjon zongorázni és a beteg szemű hímezni, azonban ez az erőszakos kényszer minden, csak nem művészi nevelés és szül is mindent, csak művészetet nem. Ujabbban a festészet is hódít híveket apai és anyai körökben és ennek a hódításnak van is valami értéke. Ez nem fejlődhetik mániává és nem téveszthet célt; mert míg a zene, különösen a zongorajáték, zongorajáték marad, ha Liszt Ferenc, vagy ha a tíz éves kezdő úzi is, addig a képzőművészetek már nem ily hálas Protheusok. Ezekhez nem elegendő a szülők akarata és a divat kényszere. Tehetségre van itt szükség, mely ha megvan, a maga ambíciójánál fogva a tanulás, a kibontakozás fele utján bizonyára nem fog megállni. Ezen exkluzív

voltuknál fogva a képzőművészetek még a nevelésben is örökre meg fogják őrizni arisztokratikus jellegüket, szomban a zenével és a szépirodalommal.

A művészi nevelésnek legközvetlenebb célja természetesen az, hogy megismertesse és megszerettesse a művészeteket. Ne művészeket, hanem műtörtéző közönséget képezzen. A tanítványokat emelje fel a lelki intelligencia ama pontjára, honnan azok a művészi tárgyakban megnyilatkozó szépet megérthessék, esetleg a fogékonyabb lelküket arra is képesítse, hogy a természet és az élet szépségeit minden zavaró elemről elvonva, ezekből kiválasztva élvezhessék. A művészetek is nyere és szerete tartalma adhat életünknek és ez az a kaleidoszkop, mely az élet kellemességeit százszoros nagytiasban mutatja. Fogékonyra teszi lelkünket a mindenségből kisugárzó szép befogadására, gondolatainknak és érzéseinknek teljességet kölcsönöz és egyéb hatásaival a legnagyobb mértékben járul hozzá, hogy életünk kellemes legyen. Műtörtéző ember, kiban a művészetek

szerete és ismerete lelki szükségéggé vált és nem csupán kötelességszerűen, parafufusokban él, sohasem eshetik áldoztatva a századvégi és századdeleji lelki kóroknak, a spleennek, a hypochondriának. A bajok csupán a lelki ürességből sarjadtak ki, a lét szépségeinek megértése mindig tartalma is ad az életnek.

A művészi nevelés szükségessége tehát kézen fekvő úgy az egyén, mint a társadalom szempontjából, ezért meg nem bocsájtható az a felületesség, melyet eddig nálunk a fontos kérdéssel foglalkoztak. Családi körökben kontár kezekbe került. Nemes céljától megfosztva és valójában teljesen kivetkőztetve, üres külsőséggé aljasult. Amit a vidéken művészi nevelésnek hívunk, az oly arculcsapása a művészetnek, melytől mind a kilenc muzsa egyszerre elpirul.

E helyen következetesen művészi nevelésről beszélünk és nem művészi „oktatásról”, mert a művészetek megkedvelése a nevelés és nem az oktatás dolga. Erre tanítani, óp úgy mint az erkölcsök

Martin panasza.

Hirta: Jean Ramoné.

Együtt dolgoztak, törődve-fáradva a majorság földjein; együtt indultak a nádasba aloméri, együtt hordták be a szénát a kaszálóról, a gulyát az irtásról. Nem is nézte őket Costedoat apó ökröknek, hanem inkább pajtásainak; szerette is őket; a csinos Jeant s a derék Martint, többször elgázoló-cimeres szarvakkal s esilagos homlokukkal. Olyan beszélés tekintetű volt a derék állatoknak, mintha csak azt mondták volna neki: „Mi is szeretünk ám téged, Costedoat! Nemde, nem is fogsz bennünket eladni soha? Mindig megtartasz minket a majorságban, ahol olyan friss az alom és a jászol olyan illatos? Bizony, nagyon neheztünkre esnek innen megválni!”

Pedig mégis meg kellett ennek történni: vásárra került Jean és Martin, amint szokás, hogy tudának az ökrön, ha meghízott, csak azért, hogy nyeredkedjenek rajta. Bizony, megtörtént...

Oh! Costedoat szemében a dolog nem is volt olyan rendkívüli. Ő is csak olyan ember, mint a többi, józan, aki érti az életet.

Miquelette asszony azonban, Costedoat felesége sehogysam tudott beletörődni a derék Jean és Martin távozásába. Hányszor vezette őket szerte a szántókra, midőn ekjük csakugy hasította a rögöt. El is irta magát a jó asszony a vásár raggelén, mikor férje az ökröket kiesinosította, sztyngyket lémosta, le-dörzsölte, farkukát kitésztelte és kifényesítette szarvukat. A szegény párok olyan bus tekintettel néztek körül. Mintha érezték volna sorsukat. Vannak állatok, amelyeknek értelme esaknem emberi. És Martin, a baloldali járnos ökr hirtelen Miquelettehoz közeledett, megerőltetve őt szokása szerint, mint mikor tudta, hogy gazdái meg vannak vele elégedve.

Miquelette sűrűn hullatta könyeit.

— Oh! Add el őket legutább valamelyik szomszédunknak! — mondta férjének — valamelyik környékbeli majorsosnak, hogy viszontláthassuk őket néhanapján!... Nagyon nehezenre esnek, ha messzire mennének innen.

Costedoat távozott ostorral kezében, úgy hajtotta maga előtt a fényes szőrű, ragyogó szarvú ökröket... Miquelette asszony pedig keresztet vetett magára, mintha otthonának boldogsága tűnt volna el.

Passioz mérsáros, a bitang, rögtön észrevette őket s így szól magában:

„Bizony ezek már nem gyatra ökrök! Igazán nem rosszak ezek a Costedoat ökrök. Talán nem elég kövérek ugyan a mérsárosokra, de nyolc napi állólás után

— Mennyire tartod őket Costedoat?

— Hetvenöt pistolera! — felelt a majorsos szemére ugyan sapkját.

— Huzva ne trétájl! Húszázötven frankra? — Hiszen annyit két pár ilyen ökröt is kapok te jámbor! — Kell értök kerek összegben húszszáz frank?...

— Nem, nem! Hetvenöt pistole: egy sous-val sem kevesebb! Különben is mérsárosnak nem eladók.

— S ugyan miért?

— Van rá okom...

— Jó, jó, de ha nem találz vevőre, tudod a lakásomat, eljössz majd, nemde?

Ezzel Passioz tovább állt, megtagogatva vastag kezével köröskörül a többi ökröt, mintha markával is megmörhétne husukat, vérüket

Hetvenöt pistole? Nem, Costedoat, bizonyára csak trófalózik A szakállók ennek az összegnek

tiszteletére nem lehet. Szükséges, hogy a művészetek szeretetét kicsiny korunktól fogva családi körünkbe szívjuk, egész ifjúságunk alatt oly körökben forduljunk meg, mely hódol a szépnak. A környezet az a meleggály, mely lelkünk nemes magvait kicsiráztatja.

Ehhez a ponthoz érve tekintünk körül itthon egy kissé. Elszomorító látvány, mely élénk tárul. Az anyagi jólétet mindenkor a művészetek meleggályának tartották. Kanizsa jómódu város, még sem mondhatjuk, hogy nálunk a művészetnek hiálás talaja lenne. A zenének, esetleg a szépirodalomnak is akadnak hívei, de a képzőművészetek számúvze vannak körünkől. Felipperézet szalonjainkban aligha tudnánk tizenöt — nagyon szerény szám — igazán művészi tárgyat találni. Nemcsak hogy művész, de műértő és műkedvelő is alig akad közöttünk egy-kettő. Nem, mintha a szépet nem szeretnők! Nagyon jól ismerjük mi az élet kellemességét, de izlésünk nem annyira finomodott, hogy ne elégednénk meg az utcséli virágokkal és a szépnak tisztultabb fokát, a művészi szépet keresnők. Szükségeitünket az unalomig kielégítik színnyomatu repro-

dukeiói olyan műnek, melyek, eredetiben sem sokat érnek és ha véletlenül Butkiewicz, a jókedvű lengyel idevetődik, az egy hét alatt kimeríti budgetünknek e célra rendelt egész tartalmát.

Szóval, a műpártolást csak aféle vásárnapi foglalkozásnak tekintjük, melyből egy adag is elég és melyből a sok megárt. Nem ismerjük a művészetekkel való foglalkozás gyönyöreit és állásos eredményeit; nem fogjuk fel komolyan a dolgot. Ha a művészeteket csupán piperének és azok szeretetét divatnak tartjuk, akkor az is tulajgóságok, mit e tárgyban eddig is tettünk. De ha megértjük a művészetek lényegét, célját és nemes hatásukat; ha értéke szerint tudjuk mérlegelni a kincset, melyet a művészetek nyújtottak, tisztultabb, boldogító élvezetekben birunk, akkor bizony szégyenkezve kell széttekinteni házunk táján, mért a szegényesség, mely köztéréinkől, szobáink falairól, épületeink parkányzafáról lesir, erős vád fukarságunk, vagy izlésünk parlagi volta ellen.

Nálunk tehát rossz lábón áll a művészi nevelés ügye. Értető eleme, a család érdeklődése hiányzik, mely nélkül pedig egy műértő nemzedék sarjadása nem kép-

zelhető. Családi életünkbe és társas érintkezésünkbe kell tehát első sorban művészi elemet behoálni, mért ez az alapja a művészi nevelésnek.

HIREK.

Aranyünnep a főgimnáziumban.

Igazán szép és lélekenkeltő ünnep ketében áldozott a mult hét csütörtökjén délelőtt a helybeli kath. főgimnázium Arany János emlékének. Az ünnep színtere a főgimn. rajzterem volt. A főgimn. énekkar a Himnusz elénekklésével nyitotta meg az ünnepet, — amelyre Kováts Antal piarista tanár magas szárynyalásu megnyitó beszéde következett, s azt Hubay Kálmán 8. o. t. szaválata követte Grünfeld Ferenc 8. o. t. Petőfi Arany költészetében e címen tartott felolvasást. Zsigmond István pedig A hídavatást szaválta el igaz átészéssel. Grünhut Elemér 8. o. t. Arany költészetében a válásos elemről tartott szép felolvasást s ezután Domján Gyula 6. o. t. szaválta el Epilogusát. Közben a főgimnázium énekkar Arany Toborzóját s A tudós macskáját énekelte hatásosan, szépen, s végül a Szózáttal zárta be az irodalmi emlékünnepet.

Adományok az árva templomnak.

Ujban Hofrichter Emma 5 K-t, Özv. Kutor Ferencné 4 K-t és Wajdits Árpád 2 K-t adott a felsőtemplomnak beszerzésre miseruhára. Az adományokat rendelteté helyére juttattuk.

Az életből.

A járásbírószágon.

Bíró: Tanu, álljon fel. Hol lakik?
Tanu: Az unokácsémmel lakom.
Bíró: És az unokácsé hol lakik?
Tanu: Velem.
Bíró: De önök ketten hol laknak?
Tanu: Együtt.

A sikos járdá.

Üselőd: (nálatosan:) Tekintetes ur kérem a járdát fel kellene szórni, mért nagyon sikos, de se homok, se fűrészpör nincs. Venni kellene fűrészpört.

Házíur: (baragosan:) Ehi! Hagyj nekem békét! Vigyázzon mindenk! magára!

Tíz perccel később telefonon hívják a házíurat. — Elsiel, de még a saját háza előtt elvágodik a sikos járdán s eltörik az egyik lába. A segítségére siető emberek becipelik, gyágy fektetik, közben rop-

hallatára vállukat vonták s távoztak. Az egyik hatványole pистolet ajánlott, a másik hatványölt, hatványolat, de egyik sem ajánlott hetvenet, mint Passiczo.

A vásár után bizony Costeodot könyvtelen-kellen de felkereste Passiczo a Páris-kávaházban. Itt szókott a mérsármester a vásár napján tartózkodni.

Oh! Minő szomorúság fogta el a jámbor Jeant és Martint, midőn jürtek a Páris-kávaházba belépni látták. Ösztönszerűleg sejtették, hogy ott van az ember, aki ugy megmarkolászta zsirjukat, husukat: remegés futott végig tagjaikon.

Kevéssel azután legyektől környékezett szörös fluket megütötte a cimbalom hangja s láhtatták, amint a terem egyik sarkában a mérsáros aranyakat számlál Costeodot kezébe.

Megtörtént hát. Sorsuk elődlt. Soha többé vizsont nem láthatják a friss almot, az illatos jászolt soha többé meg nem cirógatja őket Miquelotte gyön-géd keze.

Martin erre elbódolt, bugva, sirva panaszkodó hangon, mint a hálalkodó gyermek... Bógésére az utasának szeméretül egy másik ökor felett rokonai vonalmonak.

— Menjünk! Most pedig arra kériak, gondozd őket legalább addig, míg életben lesznek!... ajánlotta őket is Costeodot Passiczo figyelmébe.

Es utána nézett Jeannak és Martinnak, amint nehézkes léptékekkel megindultak a város felé.

De ahg hogy megfordult Costeodot, hirtelen hures lökést érzett oldalában. Egy idágen ökor ökelte fel és gyomrába molyesztette szarvait.

— Ah! pokól szlötö! — kiáltott, s eközben ráismert arra az ökorre, amelyik olyan feltűnően fellegeltet Martin bógésére.

Es miatlatt sebtől véreze elvitték a legközelebbi gyógyszerárba, a paraszt mintegy sejtelmes borzalomtól megkacarta, önmagát kérdezte:

— Tulán megértette, miről volt szó? Hátha megértette Martin panaszáit?

Elméje csakhamar elborult. A gyógyszerárban a vére folyt, folydogált, hiába kötözték be sebt Costeodot ereiből piros vérfolyamban szállófeiben volt az élet.

Amint közelélni érezte az ökor sötétséget, a majeros gyónatát hivatott.

S amint a búnos ember földi nagy bűnt a gyónató felébe susogta, Miquelotte férje remegve kérdezte tőle:

— Szent atyám, az Istennek mely rendelése alapján... mely rendelése alapján valójam magamat az állatok ellen elkövetett bűnnel?

— Az állatok ellen elkövetett bűnnel?

— Igen, az állatok ellen... Két derék állat volt, egész életükön át derekasan dolgoztak... s az egyik senkinek sem vétettek... s akiket mindezek dacára eladtam egy...

De a pap nem is hallgatott rá.

— Ez a vég... lázban van, morgogott, keresztet vetve a majeros arcára.

Es feloldotta bűnei alól.

pant zájba a cselédet, aki erre vállvonalatva, gunyosán mondja:

— Vigyázzon mindenki magára! Azt tetszel mondani, amikor frészporra pénz kértem.

Rekvirálás.

Egy jómódu gazdához rekviráló katonák jöttek. Mindent tüzetesen átvizsgáltak, pinezt, padlást, előírás szerint. Az egyik heűdi, aki a szolák átkutatását végezte, szokatlan hosszú ideig időzött a konyhában s nézett fel sóváron a nyított kéménybe, honnan mindenféle jó teli dolgok, főképp mánt, sósakák, kolbások hibáldoztak feléje. A gazdának feltűnt a dolog. Nem állhatta meg, hogy oda ne szöjjon hozzá, — miért néz oly sokat fel a kéménybe?

— Nagyon be van borulva, azt nézem! — felel a vitéz.

Bizony mindig esik a hó, csak a jó Isten szebb napot adna már!

— Na, reggelre talán kitisztul, — felel a vitéz, s azzal kilép a konyhából.

Ugy is lett. Reggelre kitisztult, de nem az ég, hanem a — kémény.

Bún Samu kitüntetése.

A helybeli Felső Kereskedelmi Iskola volt igazgatóját fnyes kitüntetésben részesült, amennyiben nyugalmába vonulása alkalmából királyi tanácsossá nevezetett ki

Kitüntetés.

A katonai rendeleti közlönyben olvassuk, hogy a király Laubhaimer Alán tartalékos hadnagy, gazdasági tiszt-t legfelsőbb dícsérő elismerésben részesítette

Ki lesz az új alispán?

A vármegyei törvénhatósági bizottsági tagok körében már megindult a kombináció az alispáni szék betöltésével kapcsolatban. Az utóbbi napokban három új név került forgalomba: Kolbenschlag Béla vármegyei főjegyző, Malátszky Ferenc szentgotthárdi és Pálffy László paesai főszolgabíróké. Amint a hangulatból már most meg lehet állapítani, a törvénhatósági bizottsági tagoknak és a vármegye közönségének zöme a három jelfelt közül Kolbenschlag Béla főjegyző látna legszívesebben az alispáni székben, aki régi, érdemes főtisztviselője a vármegyenek s kinek érdemei az egész megyében közsmertek. Az alispáni állás betöltése végett néhány hétben belül rendkívüli meggyűnylés lesz.

A „Vita” közgyűlése.

A „Vita” Ásványvízforrások Rézvénytársaság vasárnap tartotta meg alakuló közgyűlést a Poes. nyi Kereskedelmi és Hitelbank r. t. helyiségében. A vállalat 400.000 korona alaptőkével alakult és megszerezte a Vasmege Sósikután közönségben lévő jó hírnevű natronlúthion tartalmú gyógyforrásokat azok nagyszámú kitermelésére.

Az igazgatók tagjai: gróf Sáschenyi Rezső (elnök), Nemmayer Hugó királyi tanácsos, alelnök Stein Antal földbírókos, Szalay Jenő, Stein Alfréd, Erdei Bertalan, Barta Hugó, Deutsh Samu.

80 korona egy tályigá fa.

E hét egyik napján a rőndőrség polgármesterünk utasítására a főpártnál több szekér fát szállított be a városba udvarra! melyekért tulajdonosaik 30—32 hasábert 70—80 koronát, merészelték kérni. Dr. Kiss kapitány e szemtelenség alapon elbánt: látja pedig szakértői vélemény alapján értékelte, s nyomban eladott, mely után a bírság is elég alapos volt.

— Leszedik a kilínceket.

A Budapesti Közlöny közli a Honvédelmi miniszter rendeltét, mellyel az épületek és kerítések ajtóira és kapuiira sárga, vörösréz és bronz ajtóvereteket hadicélokra igénybevetésnek jelenti ki. A háztulajdonosok és bérlok kötelesek letni, hogy a kormány által megbízott vállalatok és közegek e kilínceket, kilíncezásokat és kilínceslyuk-pajzsokat és védeket, valamint zárpajzsokat a lakások ajtóiról és kapuiról leszedhessék és helyükbe pótanynghól készült vereteket szerelthessenek fel.

Ahol a sertésekkel etették meg a gabonát.

Szegedről jelentik: Szeged városától az Országos Közélemezési Hivatal tudatvévelet 500 vaggon gabona beszállítását kívánata, ám háromszori rekvirálás ellenére csak 150 vaggonra való tudtak szegyeztetni. Hogy a többi gabona hová lett, azt nem lehetett megtudni. Most lassanként kiderül, hogy hová jutott ez óriási mennyiség belőle. A kihágási bíró ugyanis: nap nap után súlyos büntetést szab ki olyan gazdáknak, akik sertésekkel rozson vagy má gabonán hizalták meg. A kihágási bíró Tandari Antal jómódu gazdálkodót 5000 korona pénzbüntetésre ítélte el, mert sertésével 36 méternyira rozost etetett meg. Jelen esetben az elzárást a bíró csak azért mellőzte, mert a gazda büntetlen előlélt. Pusztán az Alsótanyáról 26 olyan gazda került a kihágási bíróság elé, akik 100—200 kiló gabonát etettek meg sertésekkel. Ezeket a gazdákat egyenként 8—30 napi elzárásra és 100—500 korona pénzbírságra ítélték.

Kitüntetés a műtőasztalon tarusított bátorsáért. A Rokkant Újság közli az alábbi szokatlan esetet:

A győri tartaléklőrházban amputáltak egy katonát, kit súlyos sebbel hoztak a frontról. A műtét olyan meglepő, férfias bátorsággal, minden nesz és jászó nélkül szenvedte át, hogy a kőrházparancsnok törzsvoros a műtőasztalon tanusi ott hősies magatartásáért kitüntetésre, az első osztályú vitézségi éremre terjesztette fel. A derek katona, kit Fehér Károlynak hívnak, s az egyik közös gyalogrezdben szolgált, meg is kapta. Nagy ezüst vitézségi érem díszlik azóta a blúzán.

Szegeden a háztartásokból rekvirálják a zsirt.

Szegedről jelentik: A városi közlemezési hivatal elrendelt, hogy a henteseknél és a sertésnyagoknál található zsír és szalonnakészlet felkutatásá és a közfogyasztás céljaira foglalták le. Összejrik a magánháztartások zsír- és szalonnakészleteit is és a fölösleget felgönglák. A magánháztartások számára havonta és szemlyenként egy kiló zsirt vesznek számtalába december végéig és csak az ezen mennyiségben felüli készletet foglalja le a hatóság.

A tej árának maximalása.

Kőrthy Lajo báró, az Országos Közlemezési Hivatal elnöke közzéadta a törvényhatóságokat, hogy országosan maximalják a tejakarat. A rendelet szerint községekben a tej ára literenként kiscsinyben 54 fillér, rendezett tanácsú városokban 59, illetve 52 fillér, törvényhatósági városokban 62, illetve 56 fillér.

Katonaság szedi össze a rekvirált gabonát.

Mindazoktól akinek a rekvirálás alkalmával felesleg maradtokozott a katonaság segélyével szedik be a felesleget. Helyén való lenni, ha az illetők saját érdekében azonnal maguk beszoalgtatnak azt, melyogy erőszak alkalmazásáék ellenök.

Egy pár liba 188 korona.

Temesvárról írják: Az Árdragítás valóságos rekordját érte el a gyvarósi hetipiacon Martin Györgyné, egy földműves feleség, aki két kövér libáért, amelynek összszúlya 12 kiló volt, 188 koronát kért. A főkapitány u vákmerő uzoráért 8 napi elzárásra és 100 korona pénzbüntetésre ítélte a kofát és egyben elrendelte, hogy az két liba a rendezés piaci ár mellett értékesítendő, ami 120 koronának felel meg. Jellemző a temesvári piaci viszonyokra, ha a rendőr közbe nem lép, többen is akadtak volna, akik a két jól meghírvót libáért megadták volna a 188 koronát.

Osztaképes számlóelőadók.

A honvédelmi minisztérium Hadsegélyző Hivatala a háboru alatt vándorlók és kávéházi pincérszámlóelőadók között forgalomba, amelyek után a magközönség számlái fizetésénél 2, 4 vagy 10 fillérral csökkent az eleseti hősök özvegyei és árvái alapja javára. Ez az önkéntes jótékonyági adó már is tekintélyesen gyarapította a háboru alapot. Az eddig forgalomba hozott hivatalos számlóelőadók képe a jövőben megváltozik. A póstyéni fűrdőigazgatóság ugyanis osztaképes számlóelőadulakat ajándékozott a Hadsegélyző Hivatalnak, — amelyek forgalombahozatalát és árusítását kötegenként hivatalosan felbőlyegezve — most kezdi meg a hivatal. A jótékonyági mozgalmat úgy a fővárosi, mint az országos vendéglős egyesület elnöksége melegen támogatja.

A Hadsegélyző Hivatal ezton is kéri a számlóda, úterem és kávéuladulásokokat, hogy a számlóelőadók megrendelése és állandó használata révén támogassák a hős katonák családjait. Rendelések postán a Hadsegélyző Hivatal (V. Akadémia-utca 17. sz.) címen; vagy telefonon 5—12. sz. alatt eszközlenők. A postai rendet és épp úgy, mint a szállítási hivatalból portómentes.

Szerkesztői üzenetek.

— Z Gy Margitta. Mindent postára adtunk. Reméljük, megkapta. Sok ödv.

— P. J. Nánd a hallgatás ezüst s a beszéd az arany. Tehát szólj sokszor. Szép üdvölet.

— R. K. Igóreted várjuk.

— M. F. Nem tud az írni, aki írta. Helyőre került.

BERLIN színház- ban

mindig a legújabb, legszebb és legérdekesebb műsorra talál a közönség. Mindenik előadása a kinematografia legelsőrendű és legújabb alkotásából van összeállítva. Szébb és érdekesebb s tanulságosabb műsort a fővárosi mozgószínházakban sem lehet látni s a helyi árak olyan olcsók, hogy még a legszegényebb ember is megnézheti. A „BERLIN” színház agilis igazgatója mindig a legújabb és legválogottabb mozgófilmsort mutatja be. — Nem sajnál sem fáradságot, sem költséget, hogy a t. közönségnek az előadásokat minél kellemesebbé és élvezetesebbé tegye. — A „BERLIN” mozgószínház látogatását mindenkinél a legmelegebben ajánljuk. A zenét **Löwinger Amália** zongoraművész nő szolgálta. Minden harmadik nap új műsor. A m. tisztelt közönség szíves pártfogását kéri Az igazgatóság.

Irodalom.

— A pápaválasztás jogtörténete és tételes joga. Irta: **Lukács József**, főgimn. tanár. A vastos munka a pápaválasztás történeti fejlődésével foglalkozik, amíg az jelen alakjához ért. Mindenkinél érdekes és tanulságos olvasmány, amely míg egyszerűről szigorúan tudományos, másrésztől könnyed stílusával élvezetes olvasmány. A világtörténelem e jelentős mozzanatának ismerete minden kultúremler tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. — Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, Nagykanizsán.

— **Uj Idők.** A világháború legújabb krónikája, irásban és képen az Uj Idők. A mi érdekes esemény a négy világrész harciereira történik, azt mind élénk tárja festői szépségű képekben. Érdekesség, művészi nivóval és előkelő ízlés jellemzi Herceg Ferenc hettalját, az Uj Időket, melynek minden száma aktuális közleményeiben, elbájosításokban és regényekben is egyaránt a szépirodalom ápolója — Előfizetési ára negyedévre 5 korona. Kiadóhivatal, Budapest, VI. Andrásy-ut 16. sz.

— A **Vasárnapi Ujság** minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A **Vasárnapi Ujság** előfizetési ára negyedévre öt korona, **Világ-krónika**-val együtt hat korona. Megrendelhető a **Vasárnapi Ujság** kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.). Ugyanígy megrendelhető a **Központ Népnap**, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félre 2 korona 40 fillér.

— Az **„Élet”** szépirodalmi és művészeti, hettalját (szerkesztő Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészíti ki. A kitűnő lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári-ut 15/c. — Előfizetési ár félre 10 kor. Mutatványzámmal közérdeggel küld a kiadóhivatal.

MILKA

Suchard
KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

NÉVJEGYEK

A világháború

minden mozzanataról

**bő,
eredeti,
megbízható,
kimerítő**

értésülésekkel, térképekkel, magyarázatokkal szolgál az

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

olvasóinak.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	38 korona.
Félre	19
Negyedévre	9 K. 50 f.
Egy hónapra	3 K. 30 f.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest,
VII. Rákóczi ut 54. szám

eddig még nem létezett nagy választékban jutányos áron készültnek

Ifj. Wajdits József
könyvnyomdájában.

Vidéki megrendelések azonnal elutáztatnak

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapírokból
és névjegyekben
Nyomatványok izléses kivitelben jutányos áron
gyorsan készíttetnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek
dús raktára
Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomtatványok
nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deákter 1.
Telefon: 182. — Működés díjazás szerint.

Főszerkesztő:
Kemény László

Felolós szerkesztő:
Erős Sándor

Megjelenik hetenkint kétszer.
Előfizetési ára: Egy évre 10 kor, félévre 5 korona, negyedévre 3 korona 60 fillér. — Egyen szám ára 12 fillér.

A jégbiztosítás ügye.

Azokból az ideiglenes számokból, amelyek eddig a Jégiroda kimutatásából nyilvánosságra kerültek, kétségtelenül megállapítható, hogy az elmúlt év is a szomorú emlékü esztendőkhöz tartozik a magyar jégbiztosítók tekintetében. Ez az ágazat, amelynek vezetésében sem a szakutaló, sem a hozzáértés, vagy az üzletvezetés mikéntje nem befolyásolhatja az üzleti eredményeit. Évek óta a legmoshatóbb gyermeke volt a tüzbiztosító-társaságoknak, mert általában számitani lehetett arra, hogy amit a többi ágazatokon keresnek, azt minden 4—5 évben elviszi a jégüzlet vesztesége. A társaságok tehát úgy tekintették mindig az ágazatot, mint egy olyan munkát, amelyet hiába végeztek, mert az elemeknél nem lehetett harcba szállani, azt a legjobban előkészített idény is, amelyet a társaságok a legnagyobb munkával, a legnagyobb erőfeszítéssel és sok-sok áldozattal folytattak le, számtalanszor kárba vésztek, sokszor fatális módon szinte a legutolsó aratási napon söpörtek végig az elemek az okoztak milliós és milliós károkat a jégbiztosítóknak, akik pedig talán már megelégedve dörzsölték kezüket.

A tavalyi válságos és rossz viszonyok dacára is a társaságok szembe szálltak minden nehézséggel, minden bajjal, hogy a gazdaközönség érdekében is nélkülözhetetlen jégüzletet megkezdjék, lebonyolítsák az eredmény az, hogy öt millió koronával több kárt kellett kifizetni, mint az előző évben, dacára annak, hogy maga a díjbevétel is a felemlt ugynevezett maximális termény árak folytán majdnem két millióval volt magasabb.

Az 1916. évi jégbiztosítási campagne számadásait már lezárták a jégbiztosító: és módunkban vanna jégbiztosításra egyesült 9 biztosító társaság ez évi jégüzletéről a következő konkrét adatokat közölni.

hetni. A 9 társaság (Duna, Első magyar, Foncière, Meridionale, Phönix, Magyar-Francia, Hazai, Bécsi, Magyar-jég) összesen 14,329.118 korona díj- és illeték-bevételt ért el az előző évi 12,643.760 koronával szemben, — tehát a díjbevétel 1,685.358 koronával nagyobb volt. De még nagyobbak voltak a károk, melyek az előző évi 7.701.589 koronával szemben 12,899.188 koronára rugtak, vagyis 5,197,599 koronával szárnyalták túl az előző évi kártérítésre kifizetett összeget. Hozzászámitva a károkhoz a becslési költségeket, továbbá a díjnak kb. 12⁹/₁₀-át jutalékkiadásul, továbbá a kezelési költségeket, akkor, mint végeredményt 2⁹/₁₀ millió korona veszteséget állapíthatunk meg és ennél fogva bizonyos, hogy a jégbiztosítási ágazatban valamennyi társaság — a két outsider (Gazdák, Hungária) is — kisebb-nagyobb deficitet fogja mérlegelni az évről lezárni.

Ez az összeállítás, amelyet itt adunk, főképen azt domborítja ki, hogy a magyar üzletben két társaság viszi az oroszlan részt, az Első-magyar öt millió koronát meghaladó díjbevétellel és a Magyar-jég több mint két és fél millió korona eredménnyel. Dacára ennek a nagy munkának, amelybe ily horribilis inkasszó kerül, a társaságok mégis csak tartalékaik és jelentős kamatbevételek igénybe vételével lesznek képesek a mérlegszerű deficitet eltüntetni.

Társaság	Kötvények száma	Díjbevétel
Bécsi	791	264.575
Déli jég	5.427	2.325.861
Duna	1.769	374.432
Első magyar	15.722	5.157.714
Foncière	2.504	664.175
Hazai	4.700	641.378
Magyar-Francia	5.747	1.635.782
Magyar jég	5.438	2.544.473
Phönix	1.883	765.374
1916-ben	43.981	14.373.768
	42.874	12.143.760

Társaság	Kárfizetések: Károk száma	Károsszeg
Bécsi	298	305.917
Déli jég	1.908	2.116.774
Duna	563	243.082
Első magyar	5.586	4.680.084
Foncière	971	626.429
Hazai	1.748	774.874
Magyar-Francia	2.565	1.528.701
Magyar-jég	2.235	2.018.523
Phönix	723	535.500
	16.597	12.899.188
1916-ben	15.395	7.701.589

A fenti adatokból látni lehet, hogy a múlt évi díjbevétel az előző évnél nagyobb volt 1,630.008 koronával, viszont a kárfizetések tavaly 5 millió 197.591 koronával multak felül az 1915. éveket, tehát a tavalyi kampány viszonylag 3,567,591 K-val passzív volt az 1915. évi vel szemben. Ez a passzivitás azonban a tavalyi jégbiztosítási idény végeredményére is kihat, mer: a 14,373.768 K díjbevételéből levonva a 12,899.188 K kárfizetést, a fennmaradó 1 millió 474.580 korona nem fedezi a 750.000 koronára rugó kárfelvételei költségeket, a díjnak 12⁹/₁₀-át felternésztő jutalékok, 1,824,725 koronát és az adminisztrációs költségeire, a díj 7⁹/₁₀-ára tehát 1 millió 060.902 korona kiadást.

(Vége köv.)

A maximális cipőárak.

A közönség régóta sürgeti a cipőkereskedelemben mutatkozó uszora megszüntetését. Miat illetékes helyről értesülünk, a kormány rendelkezéssel, mellyel a kérdést szabályozni óhajtja, már elkészült és néhány napon belül nyilvánosságra is hozzák. A rendelkezés szerint a fatalpú cipők párja 16 koronába, a munkás box és chevreux cipők 52—54 koronába, a finom női cipő 54—58 koronába fog kerülni, a barna, bőli, selyem és luxus cipők ára 30 százalékkal lesz a mai árán alacsonyabb.

Adakozunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára!
Hadségélyező Hivatal főpénztára,
Képviselőház.

Emlékkönyvbe.

— Klárinak. —

*Hogya nagyok ruhájában,
Julszol is le szereped,
Csak kicsiny vagy, játszi gyermek,
És most még el ne feledd.*

*Diadérodnyos, kék színeben,
Téved folyón az eget,
Mely reményed csillagátal
Felkel felé intget.*

*Lásd, a nagyok mását is mutat,
Felleget, borít, oihark,
Succodással kísért ulat,
Mig az életben kitart.*

*Ércoldj lehat, mig kicsiny vagy,
Amig gyermek a neved,
Mert az élet baját, baját
Fájón még nem ismered.*

Dr. I. J.

A gimnáziumi

Mária Kongregáció és énekkar öröklámpása.

ÜNNEP LESZEN VASÁRNAP, a hívő lélek ünnepe **Horváth György** főgimn. igazgató fényes segélettel meg fogja áldani a felsőtemplomban d. e. 11 órakor azt az öröklámpást, melyet a főgimnázium Mária Kongreganista ifjusága és énekkara mult év május 27-én tartott hangversenyének jó-edelméből ajándékolta fel az Egek Urának. Ez alkalommal szent beszéd is lesz.

Fiatallélekünk tisztán ragyogó tüzeinek szép allegóriája ezen műdarab. A jövő embereinek mélyeséges hódolata, szímarany vetülete ideális lelkeknek, kinek tudejük ugyan még nem állja az élet szédületes magaslatainak úvölhő fergetegeket, — de szárnypróbálgatásaikból már kierzik fenkölt lélek nemes ritmusa, a boldogság akarása.

Lelkem veletek száll ti boldogságot kereső repülő a jövőnek.

De a vallás-erkölcsi nevelés, a boldogság és az élet szoros kapcsolatairól, hivatottabb egyén, illetékesebb helyről fog vasárnap értekezni. En a műtárgy intellektuális értékét szeretném csak néhány szóban érinteni. Magának a tulajdonképeni ideyennek klasszikus vonalu profilja a legjobb ilymenü iparművészeti alkotásokra emlékeztet. A középső rész három karjának nemes vonalu ritmikája a gót stílus égeterő szellemének kifejezője, nem egészen menten bizonyos renaissance árnyalatoktól. Bocsnátan itt megint egy allegória jut eszembe: a keresztény góth és a klasszikus renaissance frigyéből származó, magas esztétikai értékekkel átítatott modern valiaszerék. A három lánc a gothizmus geometriai vonalrendszerében fogantatott. Az egész összbenyomása a legjobb stíluszerékéről tanuskodik. Anyaga tűzaryanozással ellátott, öttött bronz, utólagos cizelalással.

Az örök lámpa zsinorja, csaknem 60 K értékben a postahivatal tisztviselőinek adományából került ki.

Tehát ünnepe leszén vasárnap, a hívő lélek ünnepe.

Pfeifer Elek.

Részlet az életből.

Itt ülök és gondolkodom. Ugyan miről? — Az életről? Nevetésges valami. Mit neveznek életnek? Szegény proletár vagyok, ki 16 éven keresztől életpénzzel tántultam, hogy végre eljertem azz, hogy én ne haljak. Nyomorgok s így az élet csak teher. Gazdag vagyok, az élet unalmas. Mit tegyek, miért éljek?

Kovács Imre így monologizált egymagában, üres, elhagyott kis szobájában. — Egyetemi tanulmányai befejezésével valami protekeióval bekerült a minsteriumba napidíjas írónoknak havi 60 koroná fizetésért, reggel 9-től délután 2-ig dolgozott. Ebédre kávé hozott a háziasszonyával a szomszéd kávéndórsból és már azzal is tartozott vagy két hete. A délutánt rendszerint otthon töltötte, hova is ment volna, egy fillér nélkül. Már egy éve lakott itt e szegényes hajlékban, hol három havi házbér tartozás nagyban nyomta a lelkiismeretét. Szobaasszonya is igen szegény asszony volt, a amelleit türelmes, kinek végre is elfogy a türelme s ő mehet — maga se tudja hová.

- Az ajtón kopogtak.
- Ki az ördög zavar ilyenkor?
- Én vagyok az tekintetes ur, a Miháldné
- Ijja, maga az?
- Igen, én.
- Mit akar?
- Pénzt kérnék a tekintetes urtól, mert már éjeget vártam. Akadt egy jobb lakó, de ha a tekintetes ur ma estig megfizet, úgy jobb szeretem, — ha nem idegen jön ide.
- Igen, igen . . . majd fizetek.
- Biztosan kell tudnom, mert a tekintetes ur már sokszor ígerte.

— Ígértém — eh! — hagyjon, nekem is ígérnek és nem adnak.

— Akkor felmondok a tekintetes urnak!

— Menjen a pokolba.

— Estig várok!

Ez volt a szobaasszony utolsó szava és eltávozott, Kovács Imre nagy léptekkel járta a keskeny kis szobát.

— Estig vár, . . . ha estig nem fizetek, akkor holnap mehetek — de hová? . . . Rongyos 60 koronáért dolgozom és végre is nincs hol átudnom. . . Borzasztó!

— Dolgozni és éhezni az élet . . . eh jobb, ha lopok, vagy csalok. Egyre megy az. Ha szegény vagyok, nyomorgok, tartozom és nincs becsületem. Ha csalok, akkor van pénzem, van becsületem és ha elesípek újra nincs becsületem . . . Mi a jobb? Csalni, lopni, mert így legalább egyszer van becsület is, pénz is, élet is; ellenkező esetben roha nincs semmi. Tárjak és várjak? Meddig? . . . Talán mig mindenhol kidobnak, elkergetnek s végre is az után élet-szonjann kóborolva összeeszek? . . . Nem! . . . Csalni, lopni fogok és ur leszek. Majd kalapot ölnek előttem, mert gavallér leszek. — Fiz-tni fogok, ha valaki lejjett botomat felelmi. A pinór dupla borralvátol kap és majd messziről köszön.

Ez lesz hát az élet! . . . ez lesz, még hi oly rövid is. . . Csalni és uralkodni, nem pedig dolgozni és nyomorgni!

Kovács Imre teljesen megbarátkozott a gondolat. . . Elment és kölcsön kért egyik barátjától egy órára új ruhát.

— Lakást veszek ki, tudod és nem akarom, hogy az első benyomás rossz legyen.

Valahol a mágnás negyedben talált is egyet. Egy gyönyörű utcai szoba, havi 60 koronáért.

— Ez jó lesz . . . és biztos léptekkel haladt a megjelölt irányban.

Gróf Teleki vagyok! Kiveszem a szobát, merl visszavonultan akarok élni.

Az új szobaasszony ezer örömmel és készséggel sietett az új lakónak a szoba-összes jó tulajdonságait megmutatni.

— Még ma este jövök. Tessék rendbe hozni. A jövő héten megérkezik dugaszlag nagybátám s kifizeti önnek a szobát.

— Kérem, kérem, szívesen várok, nem oly sürgös — szolt a szobaasszony nagy hanglások között.

Kovács még azznap visszavitte barátja kabátját. Már egy hete is elmúlt s közben az új szobaasszonytól nagy pénzeket kért kölcsön. Egy hét után: — Ez hát az uri élet? Elutazott a fővárosból.

Siófokot megvette a Budapesti Takarékpénztár.

A Budapesti Takarékpénztár és Zálogkölcsön r. t. egy konzorciummal egyesítve megszerezte a veszprémi káptalanról Siófok fürdőterületét és Siófok nagyszabásu modern fürdőhelyé váló kiépítésére öt millió korona alapitókével külön részvénytársaságot fog alapítani, a mely átveszi a fürdő egész kezelését, szállodák, családi villák és bértakások építését és erre vonatkozó munkáját már az idén megkezdi.

Egy jelenet.

Élesen rávilágít az iskolás gyerekek nyomorúságára, de egyuttal a fa- és szénhiányra.

Kora reggel egy szomorú, fejkendős asszony siet az iskola felé, a kisgyereke az ölében. A kapu előtt megáll, kibontja a csőzspángot a kopott nagykendőből, leteszi a lépcsőre és megsimogatja a borzas fejét.

— Szaladj tel, kis fiam, vigyél, meg n- fázszál, Délben majd érted jövök!

És a gyerek boldogan szalad fel a fűtött iskolába — meztőláb. Az anyja délben érte jön, mert nincs cipője és ismét luza vízi ölben.

HIREK.

A negyvennyolcosok' köszönete.

— A 48. es. és kir. ezred most küldte el köszönését a Hadsegélyzőnek a karácsonyi szeretet adományát, amelyet nem régiben kaptak meg. Vitéz hőseink köszönete szépen tükrözött vissza az ezred halájját s örömit, amelyet Nagykanizsa város (ársadalma szerzett nekik a karácsonyi szeretetadományokká, amelyből beszédesen esendül ki városunk szívének dobbanása a hősök felé. Polyton gondolunk rátok!!

A Hadsegélyző' tevédeluntája.

Vasárnap délután négy óraker lesz a Hadsegélyző tevédeluntája, amelyre, mint kellemes szórakozására már régóta számít városunk intelligens községe. A rendező bizottság kedves másorral is kedveskedik a jelenlévőknek, mely a jelen nyomorúságos Szaharaján édes oázist alkot.

A hadsegélyző a következő' jelentést adta le erre vonatkozólag:

A Hadsegélyző a harctéren küzdő katonáink és a helybeli sebesültek hűsvéti szeretetadományára, vasárnap d. u. a Polgári Egylet nagyerőben tevédeluntát rendez. Belépő-díj teával, rummal és cukorral együtt 2 korona.

Ingyen cukor a Hadsegélyző'nek.

Felsőbb katonai parancsnokság megkeresést küldött az ország összes Hadsegélyző'hez, arra kérvén őket, hogy a rokkant népfelkelőknek teát, cukrot stb. küldjenek szeretetadományképpen.

— A helybeli Hadsegélyző is eleget óhajtván tenni a kívánságnak, arra kérte az alispáni hivatalt hogy bocsátana maximális áron e célra 50 kilogramm cukrot. Az alispáni hivatal a kérdésre azzal válaszolt, hogy a Hadsegélyző nem és buzgó munkáját méltányolva az 50 kilogramm cukrot ingyen bocsátja a Hadsegélyző rendelkezésére.

Megnyiták a mozik.

— A kultúra forrásai — amint manap a mozikat sok emberrel joggal lehet nevezni — a mai nappal ismét megnyitják s ugyancsak tartalmas és szép másorral csalogatják a már elszokott publikumot a filmek művészetének megtekintéséhez. Most már

megint aktuális lesz a kérdés, amellyel annyian nyitották meg társalgásukat. — „Nem jön a moziba”? Az egység kedvéért megjegyeztük, hogy mind az Uránia, mind a Berlin megnyitotta kapuját. Hogy is mondják? — Tessék beállani jó pénzért!!

Betörések a környékbeli zölőhegyeken

A közelmúlt napokban egy Csorfón, mint Főrhézen eddig ismeretlen tettesek több pinézt feltörték s önmét ami elvitelt volt; elemelték. A tettesek után a nyomozás folyik.

A városok nem rekvirálhatnak sértést

Páparól jelentik: A város 500 sértést akart a lakosság zsírzsúkségletének ledezésére rekvirálni és eziránt felterjesztést intézett az országos közlelmezési hivatal a sertesrekvirálási jogot nem engedő jyeze.

Ósokaruhákat

kér az Erdélyi Menekültetk Gyámolító Bizottság. — Nagy a szükség, erről szinte sablonos már minden luradás. A menekültk között a ruhát ill-tőleg nagy nélkülözés uralkodik. A magukkal hozott ruháknak már mind foszlányokban lóg a menekültetk, azért hallatja szavát a Bizottság vezetősége s kéri a jölelők hatalmas emberek segítségét! Sokan vannak még adósok e téren, a kik semmit adtak a nyomorgó menekültetknek, pedig teltségök ezt pazarul megenyédné.

Lopás.

A tolvaj romantika most kifogyhatatlan a variációból. A háborús idők sok mindennek értékét adtak a mindennapi élet szempontjából, amit azelőtt nemcsak a törvény paragrafusai, hanem a hasznavehetlenség is védett. Amint most, értékesnek, a közörség vialhjó motorjának szíjját egészen leserelték egyik éjjel. Persze, drága a talp s így onnan szereznek hozzávalót, ahol valamit találnak. A motorszíjából pedig csak kikerült egy családra való cipőtalp. Hasonló motorzij lopásról értesülünk még más helyekről is, amelyekről azonban a lakosok érdekében nem említeznék meg, nehogy a közmondásos despotá háziurak az ellopott motorszíjat az amugy is bőven adózó lakosokon hajtsák be.

Tűz.

Özr Sommer Sándorné Kazinezi-utcai lakásában szerdán virradóra tűz ütött ki. A tűz a mai világban legnagyobb értékét képviselő élekeskarnát állítólag teljesen megsemmisítette. A tűz leletkezése valószínűleg vigyázatlanságból eredt és pedig a vasalásnál történt valami mulasztás, amelynek eredménye lett az élekeskarná elölgése.

A Hadsegélyzőt a következők támogatják havi adományaikkal:

- 10 Koronával: Schwartz Gusztávné, Lackenbacher Ádám.
- 6 Koronával: Kaszter Miksáné, Reich Samuné.
- 5 Koronával: Bugach Aladárné, Frank Manóué.
- Hirschler Irón, Kohn Irma, Kardos és Steiner, Radnai Jenő, Rosenfeld Józsefné, Dr. Szekeres Józsefné, Weisz Ernőné, Weisz Tivadárné, Zerkovics Lajosné.
- 4 Koronával: Fischer Benóné, Weiser Józsefné.
- 3 Koronával: Kovács János, Klein Ignácáné,

Maschler Ivánáné, Weisz' Emilné, Eppinger Izóné.
2 Koronával: Armuth Náthánáné, Dr. Balásáné, Dr. Balla Jánosné, Balázs' Ignácáné, Beck Bláné, Bethleim Richárdnő, Dr. Bród Tivadárné, Dukász Dávidné, Goldmann Ignácáné, Guth Mariska, Guttmann Sándorné, Gál Gyuláné, Haacker [Vilmosné Halász Józsefné, Kabos és Böhm, Kaufman [Mórné, Kremsir Kálmáné, Mathea Károlyné, Muth Adámné, Melcer Jolán, Neu Lajos, [Práger [Ferenccné, Stern Mórné, Somogyi Zsigmondnő, Dr. Schleifer Imróné, Stolyzer Vilmosné, Székely Vilmosné, Weiszfeldné, Weisz Ignác, Weisz Jackné, Weisz [Mórné, N. N.

1 Koronával: Barta Lajosné, Buehler Mórné, Grünfeldné, Fischer Arminné, Steiner Elza, Székely Józsa.

Kohn Mariska 2 K-át adományozott.

A havonkénti gyűjtést Stern Janka és Muth Nusi urhölgyek voltak szivesek elvállalni.

Adomány' a Hadsegélyző'nek.

Dr. Neumann Ede a Hadsegélyző céljaira 5 koronát volt szives adni, mely adományért hálás köszönetét fejezi ki.

a Hadsegélyző

Drágább lett a cukor.

A kormány 714/1916. számú rendeletében a cukorárakat úgy állapította meg, hogy azok 1917. évi január 1-én és 1917. március 1-én 50—50 fillérrrel emelkedtek, március 1-től kezdve tehát úgy a nagybani forgalomban, mint a kis nybeni eladásnál az eredeti áraknál 1 koronával magasabb árakat lehet követelni.

Életbelépnek a szappanjegyek.

A kormány március 15-től kezdve életbelépetti a szappanjegyeket. Fejenként és havonként 40 deka szappant lehet majd kapni a jegyek ellenében. E rendelkezés egyelőre csak Budapestet fog életbe lépni: vidéken a korlátozásokat a szükségesség képest a törvényhatóság első tisztviselője fogja végrehajtani.

A hadözegek nyugdíjelölege.

Rendkívül nagy fontossággal bíró rendeletet bocsátott ki a napokban Teleszky János pénzügyminiszter. A rendelet hivatalva van megszüntetni azokat az anomáliákat, amelyek a katonai özegei nyugdíjak kiadása körül előfordultak. Egy régebbi rendelet szerint ugyanis a községi előjáróságok a katonai özegeknek a katonai nyugdíj folyósításáig a nyugdíj egy havi összegét előlegképpen folyósítani kötelesek. A községi pénztárak ezt a legtöbb esetben elmulasztották, amiről a pénzügyminiszter is értesült és kiadta a fentebb jelzett szigorú rendeletet. Hogy a hadözegek és hadiárak ne maradjanak a nyugdíj megállapításig minden támasz nélkül, a pénzügyminiszter újból elrendelte, hogy az illető községi előjáróságok a nyugdíjelöleget folyósítsák és egyuttal elrendelte, hogy az esetlesek családjai részére a kir. adóhivatalnál utalványozandó özegei nyugdíj első részletének felvételéről az igénygysogult által kiállított nyugtán az előjáróságok a szokásos záradékon kívül azt is rávezessék, hogy az illető kaptak-e nyugdíjelöleget és mennyit. Ezzel elejét kívánta venni a pénzügyminiszter az előjáróságoknál az előleg kiadása körül felmerült aggályoknak.

BERLIN színházban

mindig a legújabb, legszebb és legérdekesebb műsorra talál a közönség. Mindenik előadása a kinematográfia legelsőrendű és legújabb alkotásaiból van összeállítva. Szébb és érdekesebb s tanulságosabb műsort a fővárosi mozgósínházakban sem lehet látni s a hely-árak olyan olcsók, hogy még a legszegényebb ember is megnézheti. A „BERLIN” színház agilis igazgatója mindig a legújabb és legválogatottabb moziműsört mutatja be. — Nem sajnál sem fáradságot, sem költséget, hogy a t. közönségnek az előadásokat minél kellemesebbé és élvezetesebbé tegye. — A „BERLIN” mozgósínház látogatását mindenkinél a legmelegebben ajánljuk. A zenét **Löwinger Amália** zongoraművészóné szolgáltatja. Minden harmadik nap új műsor. A m. tisztelt közönség szíves pártfogását kéri Az igazgatóság.

Irodalom.

— A pápaválasztás jogtörténete és tételes joga. Irta: **Lukács József**, főgimn. tanár. A vaskos munka a pápaválasztás történeti fejlődésével foglalkozik, amíg az jelen alakjához ért. Mindenkinél érdekes és tanulságos olvasmány, amely míg egyrésztől szigorúan tudományos, másrésztől könnyed stílusával élvezetes olvasmány. A világtörténelem e jelentős mozzanatának ismerete minden kultúrumbor tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. — Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, Nagykanizsán.

— **Uj Idők** A világháború legújabb krónikása, irásban és képmű az Uj Idők. A mi érdekes esemény a négy világháború történetét, azt mint előző tárja festői szép képműben. Érdekesség, művészi nivóval és előkelő ízlés jellemzi Herceg Ferenc betápláját, az Uj Időket, melynek minden száma aktuális közleményeiben, előbeszéléseiben és beszédeiben is egyaránt a szépirodalom ápolója. — Előfizetési ára negyedévre 6 korona. Kiadóhivatal, Budapest, VI. Andrássy-ut 16. sz.

— A „Vasárnapi Újság” minden száma gazdag tartalomal jelenik meg. A „Vasárnapi Újság” előfizetési ára negyedévre öt korona, „Világ-krónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Újság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem-utca 4.). Ugyanígy megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— Az „Élet” szépirodalmi és művészeti hetilap (szerkeszti Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képmű gazdaggal ki. A hetilap mellette ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári-ut 15/c. — Előfizetési ár félévre 10 kor. Mutatványzámmal közzéggel küld a kiadóhivatal.

MILKA
Suchard
KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

NÉVJEGYEK

A világháború minden mozzanatáról bő, eredeti, megbízható, kimerítő

értésülésekkel, térképekkel, magyarázatokkal szolgál az

AZ ÚJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

olvasóinak.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Égész évre	38 korona.
Félévre	19 "
Negyedévre	9 K. 50 f.
Egy hónapra	3 K. 30 f.

Megrendelési cím:

AZ ÚJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest.

VII. Rákóczi ut 54. szám

eddig még nem létezett nagy választékban jutányos áron készültnek

Ifj. Wajdits József
könyvnyomdájában.

Vidéki megrendelések azonnal elintéztetnek

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapirokban és névjegyekben
Nyomtatványok izléses kivitelben jutányos áron gyorsan készítettnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek dús raktára
Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomtatványok nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák tér 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szerint.

Főszerkesztő:
Kemény László

Felolós szerkesztő:
Erős Sándor

Megjelenik hetenkint kétszer.
Előzetesi Ár: Egy évre 10 kor, félre 5 korona, negyedévre 2 korona, 50 fillér. —
Egyes szám ára 12 fillér.

A jégbiztosítás ügye.

(II. Folytatás.)

A konkordált társaságok tavalyi magyar jégüzletének a mérlege tehát a következőképpen állítható fel:

Díjbevétel		14,373.768
Károk	12,899.188	
Kárelvételi költségek	750.000	
Jutalék	1,724,725	
Kezelési költségek	1,060.902	16,434.815
	Veszteség	2,061.047

Ehhez a tekintélyes veszteséghez fog járulni az osztrák üzlet szintén jelentékeny deficitje, tekintve, hogy az osztrák üzlet káraránya sokkal rosszabb volt a miénkénél, míg a díjbevétel — a jelentékeny galiciai és bukovinai üzlet tavaly is elmaradván, — a normális viszonyokhoz mérten, tekintélyes csökkenést tüntet fel.

A két másik társaság szintén veszteséggel zárja az 1916. évi jégbiztosítási üzletet, mert ugy a Hungáriánál (1/2 millió korona díjbevétel), mint a Gazdák

szövetkezeténél (2/4 millió korona díjbevétel) a károk és költségek meghaladták a díjbevételt.

Amikor ezen szomorú számadásainkat a háborus jégüzletről megcsináljuk, nem térhetünk megjegyzés nélkül napirendre s most is utalnunk kell egyegek mulasztására, amelynek a mezőgazdaság vallja kárát. Tavaly például mi sem lett volna könnyebb, mint a különböző központok útján az egész ország gabona és takarmány termését a jég ellen biztosítani.

Bizonyosak vagyunk benne, hogy egy eifélyes kormányintézkedésre, amelynek ellében kilátásba helyezték volna a királyi egész terményének biztosítását, a társaságok jelentékeny tarifa mérséklést állapíthattak volna meg, mert természetesen más végeredményt hoz létre az a helyzet ha az ország egész fölterülete jég ellen biztosítható és más kárarányt mutat az a kép, amidőn az ország másfél millió gazdájából csupán a kiváltságosak negyvenhárom vagy negyvenöt ezren, vagy akár

ötven ezren is, de még mindig hihetlenül csekély számban biztosítanak.

Ha van gond arra, hogy az ország-utakról a csalánt kiirtsák, ha megdudják parancsolni, hogy a mezei egeretek, az egyiptomi sáskát hogyan kell irtani és kipusztítani, csodálatos közömbösség és magyar nembánomság kell ahhoz, hogy a bölcsessége nem terjed odaig, hogy a gazdaközöniséget — nem a hitbizományosokat — intse és kitanítsa sorsuk arra, hogy termésüket, munkájuk egyetlen jóvedelmét jég ellen biztosítsák.

Ha ezen kiváltságosak, akik negyvenöt ezren vagy mondjuk ötvenezren lehetnek, 15 millió korona kárt szenvedtek, illetve ekkora kárterítést kaptak, érdemes volna kiszámítani, mekkora kárterítést kellett volna kapni azoknak, akik elfelejtettek jég ellen biztosítani, vagy akik nem tudják, hogy és miként kellett volna maguktól ezt a veszedelmet, ezt a károsodást elhárítani és jóvá tenni.

Az ország fő kincstárosa az elemi károk és jégverések után adóengedésben

Március 15-én.

Irta: CSABA.

A fejlődésre való képességet mind-n magával hozta a világra. A kö századokon keresztül érik, virág és fa növekszik, ember és állat fejlődik, ha megvan az érének, fejlődésnek, növekvésnek feltétele.

Ugye, a tél nem termel virágot, hanem még a nyár termését is elhervasztja? De ha beköszönt a tavasz, s a dupla nap sugar melegíti a csupasz galyakat s a kopár mezőket: a galyak rügyei, a virágok bimbói mint kíváncsi szemek kandikálnak ki: pezsgés, kavarodás támad mindenütt. Még a kórkás alá került mag is lázba jön s ha levegőre, fényre kerülni nem tud, elfonnyad.

Ilyen a nemzetek élete kicsiben

Ott is van tél, mikor zsarnok ül a trónon, ott is van tavasz, az egyéni erők egyesülése, az öntudatra ébredés: ott is van kórkás alá került mag. Ilyen szegény hazánk, Magyarország.

1526-ig uralkodóink politikája fedte a nemzeti eszmét. De az ellenszenv vitális érdekeinkbe vágta a karmait. És bár azóta lehetne bajunknak sok más

nevet adni, — nem kell hibáinkat lámpással kutatni, a magyar tömördek vermeté maga ássa.

Sorainkat megosztotta tömörítés helyett. Eladott a fálholdnak megvadás helyett. Irrtott. Szegényített. Hitegetett. Meg nem értett. Megvetett. De a magyar nem engedett.

A kabinet végre belátta, hogy beolvastási politikáját nem bírja a fegyver brutális jogcímével megoldani. Mégsem vette észre, hogy a jogerzés, a megértés akarata, mások életjogának tisztelete, az érdekek kölcsönösségének domináló szempontja fogja normális és végleges kifejlésre jutatni azokat a bonyolult problémákat, melyeket 1541 és 1648 szőnyegre vetett.

Nem látta be, hogy alkotmányunk a hatalomhoz a nép erejét vezeti föl és a néphez a hatalom gondoljait vezeti le: hogy a hatalomnak szüksége van a nép erejére s a népek joga van hatalom gondoljához.

Ekkor lett a nyalka kuruc, ki büszke volt miként a strucc, Európa mellőzött szénje. Ekkor született meg igazán a magyar sirva vigadás. Ne mulasson senki rajta! Ezer év vívja itt az elkallódott tehetség elegiáját. Egy pápens fajta gyászadala ez.

Máslabús hangja elárulta, hogy sok múlott a magyar keleti lomhaságnak, hogy nagy elődöknek

kores unokája. Fajdalmában megtisztult. Elhagyott-ságában magára talált.

Es ekkor vágják a szemébe kulturálatlanságát és tagadták le jövőjét.

Több sem kellett. A turáni poszták lelkünkbe — vérünkbe itatódott visszfénye: szalmalángunk, mint pirkadó hajnal fénye, fellépett sugarait a magyar horizontra s tündérek jöttek rajtuk a tölde. Azt haragosták mindenütt: ne csak Isteben bizzunk, mint bizánk, emberségünkben álljon fel hazánk. Gyárkóhot fűts, szants jó földet, vass, gyalulj, irj, furj, faragj!

Es ime: Olyan lett az ország, mint a juharka tavasszal, léktett benne az élet. Forradalmi lázba esett. Minden épkezlés embert ájtart Magyarország szellemi revidikációjának gondolata. Mindenki munkába állott a német prepotencia ellen. Hosszányi, Kisfaludy, Berzesenyi, Kölessey, Csokonai, Katona, Vörösmarty a vezérek Nyomukban armalista nemesek, bandarialis honvezetők, országzászlósok ivadéka! Lesznek a toll, a lant mestereiv s az óak pánedós alakjai a kastélyok és kúriák faláról csodálkozva hallgatták az unokák tudományos vitaközsáit.

A szülői ház szeretetéből kényesen nevelt uri hölgyeket, fényes jövőnek indult ifjakat szent rajon-

részesíti a gazdákat és ez az ugynevezett adóbeírás eljárás, amely hatvan pénzügyigazgatóság területén egyszerre indul meg, végeredményében 15—16 millió korona adóleírást eszközöl.

Kérdjük olyan gazdag-e ez az ország, hogy évente adóban 15—16 millió koronát veszítsen? Nem szólva a magánosok házáiról, mert egy közepes becslés szerint a biztosítatlanul maradt jégvert terményeket évente csak igen közepes számmal is 80 millióra, sőt olyan vészes esztendőben, mint 1898 és 1903 volt, 130 millióra is becsülték. És ezt a 130 millió koronát meg lehetett volna menteni a nemzeti vagyonnak.

(Vége.)

Hósi halál.

Már megint... Talán észre sem veszik ezt a rovatot, csak úgy átsiklik rajta az emberek tekintete mint az apróhirdetéseken, olyan sablonos már... csak kiknek zivóbból egy szeretettel s féltő gondtal ápoló virágot aratott le a nagy Kaszás azok könnyezik meg!

Egy ilyen virág kellett megint az Ur kertjébe, ahova mostanában annyi szép hősök vérből fakadó virág jut, amelyeket zontán mennyei dícsény s égi harminat táplálnak.

Berke Sándor a legújabb vértanu, 22 éves korában, életének rományteljes tavaszán ragadta el tőlünk a halál. Még a háború elején (1914. aug.) a kraszniki ötközethen, (melyet annyi vitéz 48-as pascsóélt meg hósi halálával) sebesült meg súlyosan a azóta színei házánál részszelít ápolásban, míg f. hó 9-én megváltotta hosszú szenvedéseitől a jótékony halál. — Requiescat in pace!

gásuk világra menni készített, hogy vándorbotat a kezükben, alnév alatt, megteremtsek a magyar színművészetet.

Az alkotásnak eddig nem ismert vágyát és illetét gerjesztette föl a közszellem e esodlatos kor kiválasztottjaiban. Addig nem sejtett tehetségek honították ki szárnyaikat és éreztették eryüket. S mindez a nemzeti öntudatot és ellenálló erőt növelte az egész vonalon.

Magyar kulturáért dolgozott szerzetes tanítórend és protestáns kollégum.

És lett magyar kultúra.

A magyar nyelv, a magyar vér igaz tükrözője, ezer óvnek tüze-könyve, a magyar sirvavagadás hírja földélt. Hozta a magyar ruhát, magyar érzést, ősi szellemet. Lett is igaz közszellem, szociális érzés, mely már nem tartotta hogy Isten napsugaras-nemese mellett legyen számba öltözött zsejlerje is.

Ejtt a nemzeti öntudat születésnapja. Intenzíven lépett fel a gondolattal vegyült érzés: a Lajtán innen és túl kormányozni egyik részen a magyar, másik részen az osztrak köteles

Edes atya: Berke László d. v. kalauz és ódes anyja — Berke László 48-as önkéntes, Berke József 48-as önkéntes, aki ez időszert Szibériában van orosz fogságban, Berke Lajos főgimn. tanuló fivőrei és számos rokonság gyászolják.

Temetése tegnap d. u. folyt le bajtársai és nagyüzámú gyászoló közönség részvétel mellett. A megboldogultnak utolsó katonai tiszteletadást: a sirnái szokásos díszítést a helybeli 12. Landwehr Reg. egy díszszakasza adta.

Alapítvány a népfelkelők özvegyeinek és árváinak.

A cs. és kir. 2. hadseregaranosknokság által létesített karácsonyi alapítványra a hadügyminiszter a hadsereg rendeleti közlönye mellékletjének 1917 évi 5. számában pályázatot hirdet. Ebből az alapítványból leendő részesítésére igényel bírnak a cs. és kir. hadsereg, a cs. kir. és a m. kir. honvédség és csendőrség, a cs. kir. és a m. kir. népfelkelés legénységi állományi egyénei után hátramaradt olyan özvegyek, illetve szülőien árvák, akiknek férje, illetve atya az 1914—16. évi hadjárásban elesett, illetőleg hadi fáradságnak következtében halt el. Özvegyek 400, árvák 200 egyszerű adományban részesülhetnek. Olyanok, kiknek férje, illetve atya bebizonyíthatólag a 2. hadseregnél szolgált előnyben részesülnek.

A folyamodványhoz vagyontalansági bizonyítvány, a férj, illetve az atya halotti bizonyítvány, a férj, illetőleg atya csapattestét, illetve beosztását igazoló bizonyítvány csatolandó és f. évi május hó 1-ig az illetékes katonai nyilvántartó hatóságnál nyújtandó be. —

Adományok az árva templomnak

A posta hivatal tisztikara a felsőtemplomnak 6 koronát gyűjtött miseruhára. A gyűjtött pénzt rendelkezési helyére juttattuk.

Most kitört a vihar.

Az ellen, melyet a nemzet szelleméletének váratlan szárnybontása meglepett, a következményekkel nem számolva állott utjába egy nemzet megifjodott teltéréjének. A száraz taplóra nem adott harmatot, nubes sine aqua maradt. De a tapló tüzet fogott.

Amikor Franciaországban összedől a trón, Nápoly, Milánó, Róma megingott és Bécsben is elhangzott, hogy Isten lelkének, mely a korokat átlengeti, földi hatalom nem állhat ellen: Pesten is felhasznált: Talpva magyar! Sehonnai bíráng ember, ki hogyan kell, tenni nem mer!

Talpra állt. Mert és tett!

Tesz most is, amikor észak, dél, kelet csatolnak elhat a magyar dal; amikor a gazdátlan magyar földekre idgenek jönnek be lassan, észrevétel nélkül.

Adakozzunk a Hadsegélyzőnek.

HIREK.

Az örök lámpa felavatása.

Tegnap áldotta meg Horváth György piarista házfőnök a felsőtemplom új örök lámpáját, amelynek méltatását Pfeifer Elek kitűnő tollából a mult számunkban közzöltük. A hívők teljesen megtöltötték a templomot ez ünnepek alkalomával. A megáldás előtt Dr. Lukács József piarista tanár tartott szentbeszédet, s erre a megáldás kövctkezett. A szent mise végeztével a felsőtemplomnak beszerzendő miseruhára 120 K. 8 f. gyűlt egybe.

Az uzsoke szorosban minden csendes.

Csak hull, szövi az ég a fehér lepedő! — A köpenye vékony, ócska rongy, A bakancsa lyukacs, megdermedt a lába, Áll, néz a homályba Az uzsoke szoros öre egymagába.

Már derékig belepte.

„De jó volna itt a hóba, a melegbe, Elaludnék s ha a hajnal fellobog, Felköltelenének fényes angyalok.“ A szél nekivág.

„De ki nézi akkor a határt?“

Áll, néz a homályba,

Az uzsoke szoros öre egymagába.

Hull tovább és este lesz,

A keltő mindent betemet.

Fekete az ég, a föld fehér,

Egy angyal jár Bellehemet.

A pelyhek halkan révedzenek.

Az uzsoke szorosban minden csendes!

Harcidő, 1917. febr. 14.

BEZERÉDY LAJOS

hajtel. tizedes.

Vetőmagot kapnak a gazdák.

— Az egyes vármegyék vetőmagszükségleteit kielégítően, a közéletmészosi hivatal megengedte, hogy a szükséges mennyiségek a rekvirált tétélekből a megyei főispán rendelkezésére bocsátassanak. Ennek folytán a vidéki körzetekben már megállapították a szükséglet mérvét, amit a már kiutalt mennyiségek leszámlálásával a helyszínen levő készletekből elégtensük ki. —

A Hadségélyző teadélutánja.

Vasárnap délután volt a Hadségélyző teadélutánja, amely a legzebb erkölcsi és anyagi eredménnyel záródott, amennyiben 1080 k. hozott a Hadségélyző előljára

A kedves meglepetés számba menő műsor első számát Jäger Istvánné művészi zongorajátéka adta. Lajpcig Bnsi remek szép szavatala nagy tetszésben részesült. Fesselhofer Nora kupló énekészámaival aratótt tetszést. Strám Rózi, Grünfeld Mancsi, Fodor Juliska közvetlen, édes jelenet előadásával szerették igaz gyönyörűséget s élvezetet. Végül Pelez Ibolyka énekészámai adták szép befejezést annak a műsornak, amelyet a Hadségélyző rögtönzőre hozott össze jövőző támogatóinak szórakozására. Közben zene is zengett s derűs jókedv melegegültötte meg a Polgári Egylet nagyertermét.

Az erdélyi menekülteknek adakoztak:

Honvéd lábadó 590 kor. 47 f., Dunántúli Szeszifonitó R. T. Nagykanizsa 300 k., Bethleim és Guth cég Nagykanizsa 200 k., Dézsalai Takarékpénztár, Nagykanizsa 100 k., Zalaegerszegi Gazdasági Takarékpénztár Nagykanizsa 100 k., Stromszky Ernő Annanajor 100 k., „Patria” pótkövégár 100 k., Gróf Billot Ferdinánd Pozsony 50 k., Gróf Széchenyi Bertalan Felsőegred 50 k., Dr. Simon György apát kanonok Veszprém 50 k., Nagy Pál Bucsuszentlászló 50 k., Práger Ferenc Nagykanizsa 50 k., Keszthelyi Takarékpénztár r. t. Keszthely 30 kor., dr. Berzsenyi Gerő kir. közigyező 25 k., Községi Előljárásság Muracsány 20 k., Csáktornya gőzmalom és villany r. t. Csáktornya 20 k., Stankovszky Imre Porszombat 20 k., Stachó István Zalaövő 20 k., Özv. Véssey Lászlóné Várhely 20 k., Skopál-Filbóp Kiskomárom 20 k., 10 f., Krausz József Nagykanizsa 10 k., Dr. Reményi Zoltán Perlak, Mihály Gyula Zalaesenyő 10 k., Mesterházy János Kemendollár 10 k., Tarányi Ferenc Balatonfűrdő 10 k., Grosz Károly Gelse 10 k., Dr. Jedlik István Tótszentmárton 10 k., Reichenfeld József Tótszentmárton 10 k., Szőke Árpád Taliándörög 10 k., Forster Elek Gyulaeszi 10 k., Közigyező Danása 10 k., Hayden Józsefné Nagydobsa 10 k., Tomka Kálmán Keszthely 6 k., Mosonyi Artur Zalaapáti 5 k., Muravid községi előljárásság Muravid 5 k.

Mindenek adományokért ezton is hálás köszönetét fejezte ki „Az erdélyi menekülteket gyamolító bizottság”

Az iparosok és kereskedők bevonulásának elhalasztása.

A honvédelmi miniszter új rendeletet küldött a törvényhatóságokhoz. A rendelet szerint nemcsak gazdák, hanem iparosok és kereskedők is kaphatnak 6, illetve 10 heti bevonulási halasztást, ha átlonmaradásukat fontos közérdek kívánja. A halasztást mindig a szolgabíróság, illetve a katonai ügyosztály adja. Ha a felmentésvajaslato a kereskedelmi és iparkamara vagy iparfelügyelőség útján terjesztették fel, akkor a szolgabíróság, illetve a katonai ügyosztály ez illetékes hatóságok által kiállított nélkülözhetetlenségi bizonyítvány alapján adja meg a bevonulási halasztást

A Néptakarék-pénztár Részvénytársaság Nagykanizsán

a legelőnyösebb feltételek mellett folyó

községi kölcsönöket

törlesztéses jelzalog kölcsönöket

30—60 évi időtartamra

Kereskedelmi és mezőgazdasági vállalkozásokat, valamint alkalmi

üzleteket finanszíroz és ilyenekben társas érdekeltséget vállal.

Betétüket netto 3¹/₂ % -ra elfogad.

Részletes felvilágosítások a hivatalos órák alatt, vagy levélleg készséggel adatnak.

O. kir. szab. déli vaspálya-társaság.

Az 1917. évi 2372 L. számhoz.

Hirdetmény.

Folyó évi március hó 15-én a Budapest—Csáktornya határszéli vonalon Siófok állomás és Balatonvilágos megállóhely között fekvő 120. sz. órháznál

„BALATONSZABADI”

elnevezéssel személyforgalomra, utipodgyász és kutyák továbbítására szolgáló megállóhely nyitattik meg, mely megállóhelynél a jelenlegi menetrend tartama alatt a 206., 210., 205. és 209. sz. vonatok utasok fel- és kiszállása céljából feltételesen meg fognak állani

Balatonszabadi megállóhelyen csak 1—30 km. távolságra szóló I., II. és III. oszt. személyvonati polgári menetek nyelnek fognak kiadni, 30 km-nél nagyobb távolságra fekvő állomásokra illetve megállóhelyekre utazóktól pedig a menetdíjak — pótlétek felszámítása nélkül — a vonatokban a kalauzok által szedetnek be és szánelotatnak el

Utípodgyász és kutyák ezen megálló-

helyről csak utánfizesé mellett továbbíthatnak.

A vonatok feltételes megállási ideje Balatonszabadi megállóhelyen a következő: a 206. sz. személyvonat feltételesen megáll 10 óra 17 p-kor d. e. a 210. sz. személyvonat feltételesen megáll 5 óra 09 p-kor d. u. a 209. sz. személyvonat feltételesen megáll 12 óra 39 p-kor d. u. a 205. sz. személyvonat feltételesen megáll 5 óra 19 p-kor d. u.

Budapest, 1917. év március havában.
Az üzletigazgatóság.

Milyen fém tárgyakra kell beszoigáltatni!

A közönség még mindig ninesen kellőképen tájékozva aziránt, hogy milyen fém tárgyak esnek rekvirálás alá. Utmutatásul itt közöljük, hogy milyen fém tárgyak szolgálatandók be.

Magánosok beszoigáltatni tartoznak: nikkell főzőedényeket, sárgaréz-mozsarakat, moszartöröket, gyertyatartókat, vasalókat, tálcákat, fél kilós és ennél nagyobb sárgaréz súlyokat, sárgaréz halvező östöket, vörösréz fürdőádkákat, fürdőkályha-hengereket, vörösréz mosó-östöket és tüzhelyüstöket. Továbbá be kell szolgálatni: stílyszíthető és betölhető tüzhelyüstöket, kályhaelötöket, parásztartókat, gyalomlecebefűző (Jekvár) östöt, vörösrézbeli vagy sárgarézbeli, süttőformákat, önből készült korsókat, ürmértéket, tálcákat, tányérokat, tálcákat, fedőket, kanalakat és egyéb háztartásbeli tárgyakat, amelyek akár önből vagy öntözötöből készülnék.

Kereskedők és iparosok üzleikből be kell szolgálatni: ugyanezen tárgyakat, valamint két milliméternél vastagabb sárga és vörösréz-lemezeket, sodronyokat, eszöveket; sárgaréz-ajtókilincseket, kulcseimeket, söntésláncokat, ócska, sárga és vörösréz-forgácsolni minden fémből kivéve alumíniumot, mindenemd leszerelt fém tárgyakat úgy sárgaréz-csapokat, kulcserevényeket, önből és ölmöböl készült cikkeket, valamint eredeti tömböket, ön és öntözöteket, gyertyaformákat, söntés lapokat, orgonasípokat, syp-honfejeket, betűfémeket, horgany, alumínium stb. tárgyakat.

Lefoglalják a vidéki áruraktárak készleteit.

Budapestről jelentik: Kürthy Lajos báró, a Közélmelési Hivatal elnöke tudvalegven legutóbbi programjába iktatta a nagyobb áruraktárak lefoglalását és készleteit áruba bocsátását. Ezt az intézkedést, amely igen helyesnek látszik a fogyasztásnézőpontjából, kezdet gyanánt két fővárosi áruraktár készletével szemben gyakorolták eddig. Hír szerint a vidéki áruraktárakban fölbalmazott közszükségleti cikkeket lefoglalása is sorra kerül.

A kávéházi kenyérasztás ciitlítása.

— Az Országos Közélmelési hivatal — mint értesölünk — bécsi és berlini mintára el fogja tiltani a kenyérasztást a kávéházakban. A terv szerint a cukrászatiüzemény is csak lisztjegy ellenében volna szabad kiszolgálni. —

BERLIN színházban

mindig a legújabb, legszebb és legérdekesebb műsorra talál a közönség. Minden előadása a kinematográfia legelsőrendű és legújabb alkotásából van összeállítva. Szébb és érdekesebb s tanulságosabb műsrot a fővárosi mozgósínházakban sem lehet látni s a hely-árak olyan olcsók, hogy még a legszegényebb ember is megnézheti. A „BERLIN” színház agilis igazgatója mindig a legújabb és legválogatottabb moziműsrot mutatja be. — Nem sajnál sem fáradságot, sem költséget, hogy a t. közönségnek az előadásokat minél kellemesebbé és élvezetesebbé tegye. — A „BERLIN” mozgószínház látogatását mindenkinél a legmelegebben ajánljuk. A zenét **Löwinger Amália** zongoraművész nő szolgálta. Minden harmadik nap új műsor. A tisztelt közönség szíves pártfogását kéri Az igazgatóság.

Irodalom.

— A pápaválasztás jogtörténete és tételes joga. Irta: **Lukács József**, főgimn. tanár. A vaskos munka a pápaválasztás történeti fejlődésével foglalkozik, amíg az jelen alakjához ért. Mindenkinél érdekes és tanulságos olvasmány, amely míg egyrészt szigoruan tudományos, másrészt könnyed stílusával élvezetes olvasmány. A világtörténelem e jelentős mozzanatának ismerete minden kultúremler tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. — Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, Nagykanizsán.

— **Uj Idők.** A világháború legbább krónikása, irásban és képből az Uj Idők. A mi érdekes esemény a négy világháború történetét, azt mind élénk tárja f-stól szépségtől képben. Érdekesség, művészi nivóval és előkelő ízlés jellemzi Herceg Ferenc hetilapját, az Uj Időket, melynek minden száma aktuális közleményeiben, szívbéliéseiben és regényeiben is egyaránt a szépirodalom ápolója — Előfizetési ára negyedévre 5 korona. Kiadóhivatal, Budapest, VI. Andrássy-ut 16. sz.

— A „Vasárnapi Ujság” minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona, „Világ-króniká”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.). Ugyanitt megrendelhető a „Köpes Néplap”, a legolcsóbb új- és a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— Az „Élet” szépirodalmi és művészeti hetilapot (szerkesztő Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kitűnő lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári-ut 15/c. — Előfizetési ár félévre 10 kor. Mutatványzámmal kész-
sággal küld a kiadóhivatal.

MILKA
Suchardó
KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

NÉVJEGYEK

eddig még nem létezett nagy választékban jutányos áron készültnek

Ifj. Wajdits József
könyvnyomdájában.

Vidéki megrendelések azonnal elintéztetnek

A világháború
minden mozzanatáról
bő,
eredeti,
megbízható,
kimerítő

értesülésekkel, térképekkel, magyarázatokkal szolgál az

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

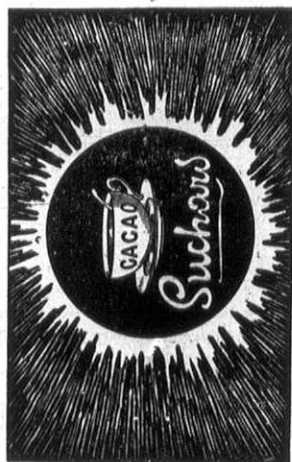
olvasóinak.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	38 korona.
Félévre	19 "
Negyedévre	9 K. 50 f.
Egy hónapra	3 K. 30 f.

Megrendelési cím

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest
VII. Rákóczi ut 54. szám

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapírokból
és névjegyekben
Nyomatványok izléses kivitelben jutányos áron
gyorsan készítettnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek
dús raktára
Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomatványok
nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deákter 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjszabás szerint.

Főszerkesztő:
Kemény László

Feloldó szerkesztő:
Erős Sándor

Megjelenik hetenként kétszer.
Előfizetési ára: Egy évre 10 koron, félévre 5 koron, negyedévre 2 koron. 30 fillér. —
Egyes szám ára 15 fillér.

Az angol lelkészek mozgalma a békéért.

A „Deutschland“ német kereskedelmi buvárhajó legutolsó útja alkalmával Amerikából értékes szállítmányokat s hatalmas postát hozott az európai kontinensre. A küldemények között dr. Boross György kolozsvári unitárius theológiai tanár címére is érkezett egy amerikai folyóirat, a Bostonban megjelenő „The Cristian Register“ című vallásérkölcsei folyóirat legutolsó száma. Már a mód is érdekes, amelyen ez a folyóirat az óceán alatt Kolozsvárig eljuthatott, de még érdekesebb a folyóirat egyik cikke, a mielőbbi békekötés érdekében.

A lap szóról-szóra közli az unitárius lelkészek Angliában kibocsátott erre vonatkozó felhívását s ebből kiittoglik az, hogy amíg az angol politikusok a fölünyes győzelemről beszélnek, addig maga az angol közvélemény a mindenáron való békéért sóvárog. És ezt a békevágyat —

hihetőleg — a buvárhajóharc még fokozza.

Vajjon nem lehetséges-e — mondja az angol lelkészek felhívása — a békéről komolyan beszélni? Semmi kétség aziránt s isten csodája, hogy mindenki szükségesnek tartja a békét és várja a jobb napokat. Ha Európa meg akarja menteni azokat az értékes dolgokat, amelyeket az ember teremtett s ha nem akar teljesen megfosztódnai az ifju nemzedéktől, akikre a jövő támaszkodik akkor a békének gyorsan be kell következnie.

Ép elméjű ember nincsen Európában, aki át ne látná, hogy a hadakozó nemzetek, Angliával egyetemben, anyagi és szellemi romlás küszöbén állanak, mindamellett, hogy külsőleg nem akarják mutatni, hogy a jólétnél csak az álarcát viselik, nehogy egyik, vagy másik megtudja a valót, mégis látni való, hogy Európa semmi egyéb egy óriási temetőnél, amely fölött a levegőt a halottak fölötti sírás és jujgatás tölti meg.

Ilyen körülmények között mi, keresztény emberek két kérdést kell hogy tegyünk:

Lehetséges-e, hogy a vérontás folytatása hozza meg a békét? Olyan békét hozhat-e, amely kárpótolhatná annyi nagylelkű, ifju hiábavaló feláldozását? Arról vagyunk meggyőződve, hogy azoknak, a kik a tolvábbi vérontástól várják a békét, tisztán, nyílt szavakkal kötelességük megmondani, hogy milyen békére számítanak.

Csak közelebről jelentette ki az orosz miniszterelnök, hogy a szövetségesek véglegesen megegyeztek abban, hogy Oroszországnak birtokába kell juttatnia Konstantinápolyt és a Dardanellákat. Hát ez a békére törekvésnek a módja, amelyért mi most harcolunk s vajjon nincsenek-e még olyan katonai megegyezések, amelyekről tudomással nem birunk. Hát Nagybritánia ezért ontja a vért és hozza nagy áldozattal, hogy Oroszország Konstantinápolyba jusson? A brit népnek, az elesettek apáinak és feleségeinek atyáiknak és nővéreiknek joguk van megkérdezni, hogy mire valók ezek a dolgok? Másfelől nem hunyhatalunk szemelt azelőtt a tény előtt, hogy val, valamint másutt is, a hadakozóknál és

✧ TAVASZ ✧

Pállannak a bimbók,
Rüggesznek a fák,
Tavasznak fucalmától
Esendül a világ.
Esendül világgal,
Egyham doll dalol
Virágróna bujék
Jégmezők alól.
Bimbópalkaváskor
Eg mosolyra gyúl,
Száradt laaccsal
Friss élet cirul.
S mikor élet fakud,
Bimboszik az ág;
Mikor reményteljes
Mindenkis örög;

Mikor élet pesszál,

Szárdal a föld,

Mikor minden áll lein,

Bimcs ruhál áll, —

Állal száll a földről

Völgyön, halmon át,

Iszol magasztalca,

Dyiramb gyanánt.

Dr. Lukács József.

Tetemre hívás.

Irta: Szende-Dárday Olga

Paff! és egy kis testnek lassu esése a levelek között. Megvan! kiáltá Jenő, feszült figyelemmel tekintve föl a fára. Tegnap öt óveg golyóért becsesrelto szomszédék Palijának gumnipuskáját s azóta lödöz vele szüntelen. A nagy tölgyfán erős csicsérgést hallott s belelött a lombokba. A lövésre rákövetkező nesz elárulta neki, hogy a csicsérgők egyike taláva van. —

A nesz elmúlt Jenő sürkésze nézett az ágak közé. Nem hullott le semmi... Óvatosan körüljárta a fát... semmi! Még egypárszor feltölt reá, semmi eredmény. Bosszankodva távozott.

Paff! a vigan csicsérgő verőbírtársaság rémülten fölrebbent Ijedt lármájukba belevegylt a legfiatalabb verőb fájdalomkiáltása; ki eszméletét vesztve hanyatlott le az ágról, lejjebb, lejjebb...

Mikor ismét magához tért, a legerősebb ág egyikén találta magát. Megrázta tollait s fölemelte szárnyait, hogy utána röpljön társainak, de panaszos hangot hallatva, ismét lebosztotta őket.

Jobb szárnya béna volt, patakzott belőle a vér. A kis állat felborzolta tollait s sebes szárnyát fáraon leeresztette. Mindig erősebben lélekezett. Nemskára fej-cskéjét is behuzta a tollak közé. Lélekezte oly nehéz lett, hogy az egész kis tollas test megregett. Elfáradt fölhuzta egyik lábát, ezután ismét lebosztotta és fölhuzta a másikat. Így ült sokáig. Néha hátravetette fejét s csőrövel levegőt után kapott. Hívos estharmat hullott a lázas madárkára. Már szeméit is lehunyta.

A falu harangja lassan elkongja a tizenkettőt,

a semlegeseknél napról napra nő azoknak a serege, akik öszintén hiszik, hogy a háború eredeti és valódi oka, az európai béke helyreállítására meg volna, ha nyilvánosan tárgyalnák és szabad folyást engednének a közvéleménynek. Még abban az esetben is, ha ez a megbeszélés nem vezetne reális sikerre.

Grünhut Henrik meghalt.

Kedden délelőtt Grünhut Henrik halálával nemcsak egy közéletben álló uri család borult gyász, hanem az izraelita hitközséget is súlyos veszteség érte s városunk társadalmi élete is léhozog szenved. Általános meglepődés és sajnálkozás kísérte mindent a halálhírt, amint Grünhut Henrik halála közvéleményünkön lett. Mindenki érezte és sajnálta, hogy Grünhut Henriket a folytonos és szakadatlan munka leterítette. Mert a megboldogult a munka martirja. Nem ismerte a túllésztést, szelleme folyton tért kecses a működésre. Hatalmas terméket azonban végre is megtörte az állandó és lelkiismeretes munka, amelyben szünetet alig tartott, megállást nem ismert. Szorgalma, tehetsége, tudása egyaránt fizik és hajszolták, míg végre is kimerült s ma már mint holtat emlegetjük, mint a köznek ideális nagyszámot sajnáljuk, gyászolunk.

Lejke idealizmusá közmert volt a az általános tiszteletnek ez volt a forrása, mely személyét övezte a társadalom részéről. Mindenütt ott volt a közéletben, ahol segíteni, alkotni s tenni kellett és rokonszívű módjával, gyakorlati bármiféle készségével és tudásával a sikernek mindenkor egyik fő-előmozdítója volt. Halála súlyos veszteség az izraelita hitközségben, amelynek hosszú évszornát volt világi

előnye. Itt is örök nyomot hagy működése s mint erősen hiszem — Grünhut Henrik nevét főtve szerető gondolat fogja a hitközség megőrizni s alkotásainak emlegetésével emel nevének évkönyveiben ércenél is tartósabb emléket.

A Nagykiszassai Takarékpénztár két gyászjelentéssel fejezi ki fájdalmát, hogy Grünhut Henrik igazgatóságának sorából kiült. Hosszu biográfia tartalmát adná Grünhut Henrik működésének leírása, ha mindent meg akarnánk róla említeni.

Eletében a jótékonyág elől sem zárkózott el, legutóbbi méltott alapítványával is megmutatta, hogy humanus érző, jótékony szíve van.

Grünhut Henrik 58 évét. Ravatalt a város egész társadalmi állta körül s dr. Neumann Ede főrabbi magvas, értékös gyászbeszédének minden szavát megilletődéssel hallgatta a temetésen a vég-tiszteletadásra összeriegelt közönség, amely a család fájdalmában öszinte részvétellel osztotta kísérte el Grünhut Henriket utolsó útjára csütörtök délután.

Még megemlítjük, hogy Grünhut Henrik elhunytja alkalmából a gyászoló család 250 K azzal küldött át városunk polgármesteréhez, hogy azt a helybeli házi szegények között osztassák szét.

Dr. L. J

A tengeri hadviselés műszavairól.

„Az Újság” egy régi, előkelő barátja, a tengeri hadviselés dolgában bivatásánál fogva is szakértő, közli velünk és lapunk olvasóival felvilágosítás és okulás céljából az alábbi magyarázatokat, melyek a most fokozott érvel megnövekedett tengeri hadviselés több titokzatosnak látszó forgalmát világította meg.

Tudjuk a fizikából, hogy az uszóképesség az „egyensúly” kérdése. Akkor uszik valami tárgy, ha

a vízben teljes egyensúlyban van, azaz, ha az általa félretolt (kiszorított) víz súlya egyenlő a tárgyának a súlyával. Egy hajó tehát annyi vizet szorít ki, a mennyi az önsúlya. Ezt a displacement-t tonnákkal mérik (egy tonna alatt ezer kilogramm értendő). A displacement kifejezés nemzetközi szokás szerint csak hadihajóknál van használatban, kereskedelmi hajóknál tisztán az áru beraktározására rendelkezésre álló hely nagysága, az ártartalom fontos. Ezért ilyenkor hajóknál csak az „ártartalmat” jelzik, még pedig mint „tonnartartalmat”. Ezt azután az angolok mintájára ugynevezett regisztertonnákban mérik s 2.83 köbméter ártartalmat számítanak egy „regisztertonnának”. Itt azután megkülönböztetik a „brutto” és a „netto” regisztertonnát, a mit úgy kell érteni, hogy a brutto a hajónak egész ártartalmát, a netto csak az áru (vagy személyek, élő stb.) magánfoglalására rendelkezésre álló hely ártartalmát jelzi.

Aktiórádius alatt azt a legnagyobb távolságot értjük, melyet egy hajó az egyszerre magával vihető összes fűtőanyag felhasználásával elérhet. Természetes, hogy ez a távolság akkor lesz maximális, ha az ugynevezett „gazdaságos” gyorsasággal fut a hajó, vagyis azzal a gyorsasággal, melynél az ut hossz és a fűtőanyag közötti viszony a legelőnyösebb.

Még két kifejezés szorul magyarázatra: a „tengeri mértföld” és a „esomó”.

A tengeri mértföld az egyenlítő egy fokának 60-ad része, vagyis kezeben 1853 méter.

A esomó pedig egy tengeri mértföld 120-ad része, vagyis 15.44 (15 egész és 44 századrész) méter és a hajó gyorsaságának mértékét használják. A most már általánosan használatban lévő mechanikai, önműködő gyorsaságmérők (log) ideje előtt a hajósebességet meglehetősen kezdetlegesen mérték. Leeresztettek ugyanis egy lapos (rendesen háromszögletű) deszkát egy — „esomókkal” ellátott — zsinogon a tenger színére. A deszka egy helyen maradván, nem kellett más, csak megszámlálni, hogy

a hanghullámok ünnepélyesen rezgik át a esendes holdvilágos tájat: még a tőcskék is abbahagyják a csiripelést. A beteg madárka összerázkodik, görcsösen verdes szárnyaival, még egyszer fölnyitja apró, fényes fekete szemét, a fáradt lábaikká hegyes karmal erőtellenül lefoszlanak az ágról, egy halk panaszos csipogás s a kis test élettelenül hull le az ágról, lejjebb, lejjebb a levelek között, le a harmatos pázsitra, a fa alá.

— Nini, mi van itt! Egy kis madár!

— Hol?

— Hol?

Az egész gyermekcsereg a kis hat éves Évi körü gyülekezik.

— Alszik! mondá ez ünnepélyesen.

— Nem alszik, felelé a legidősebb, fölémelve a kis állatot, — meghalt.

— Szegény! — sajnálkozik a többi.

— Tessék el, — proponálja a kis gondos hajó Laci.

— Tessék el! — ismétli a kórus.

— De előbb meg kell kérdezni a madameisellel, hogy szabad-e? — inti a többi a nyolc éves (főlká: nem emlékeztek, hogy a multkor is el kellett dobni a söld bókátat és a csigákat.

— Jé, menjünk a madameisellehez.

Madameiselle, egyike ama igénytelen, szőke, széplős madameiselleknek, kiket oly nagyszámban importálnak a francia Svájból, ott ült a padon egy olesó rémregénybe emelmerülve, melyet még az ő „chère Suisse” jétől hozott magával és már vagy hatodszor olvas át. Ép most várja baba Rogert a csatából. Fölmegy a vártonyra, lebontott aranyhajával, tündöklő ruhájában izgattatlan lesi a közélő porfellegre. Ez ő! ez Roger! leszáll lováról följön a lépesőn, oh Roger!

— Madameiselle?! — szól meg egy félénk gyermekhang. . . A torony összeomlik, Roger visszahanyatlak a ködbe és ő maga, a szép, az aranyhajó hercegisasszony helyett ismét a kis széplős madameiselle s minden esak azon gyfrott, sárgult lapon van, melyen most fut végig egy nagy hangya.

— Madameiselle rörgere! Szabad elmetetni?

Madameiselle, ki megszokta, hogy minden perben holmi füvet, követ hoznak neki külön meghamulatás céljából, föl sem pillantva, szőrákozottan felelé: — Oui, oui, c'est très bean, mes enfants

— s ismét belemélyed könyvébe.

A gyermekek Euzgön hozzáfogtak a tempet: előkészületeihez. Ilonkának van egy szép kis skatu-

lyján, az ép jó koporsónak. Márta nagylelkűen fölajánlja halványkék selyem tőrénakáját, azt belehelyezték a skatulyába s óvatosan ráfektették a madárkát. Miklós két vesszőből keresztet csinált s összekötözte egy piros szalaggal, melyet Évike rövid szőke csipocskájáról oldott le. Laci meg feketeázt hozta elő s letéritette Márta kis fekete kötényével gyászkoznak. A kis lányok virágot szedegettek, hogy telehútsák a ravatalt, a fiúk meg emleket helyet keresni a sírnak. Közmegegyezés szerint a kert melletti ribizlibokor nyilvánítottat legméltóab temetkezési helynek.

Hozzáfogtak az ásáshoz Laci tollkése rögtön elört. Kerítették egy hegyesvégű fadarabot. Nem mentek vele semmire

— Menjünk Jenőért, talán ideadja az ásóját, vagy talán meg is ássa a gödört, indítványozta Miklós. Rögtön el is küldték egy deputációt.

Jenő, a legidősebb fiú, ki tizenhárom évéték magaslátaról kicsinylőleg nezte testvérei gyermekek játékait, soha sem tartott velük. Nemsokára hozták őt nagy diadalal ásójával együtt. Klóterjesztették neki kércmektől, ássa nekik egy lehetőleg mélyszögű gödört sírnak

— Minek? — kérde Jenő.

egy fél pere alatt hány esemő eszszott át a kezén a mérőt vizsgáló, tengerésznek, a ki csak arra figyelt már, hogy a zsinógtól annyira "ereszse szabadjára, hogy a hajó a deszkát ne vonzolja maga után. A esemők a zsinógon tudniillik pontosan 14.62 méterre voltak egymástól kötvé; s így a hány esemő eszszott át a kézen, annyi tengeri mértődet haladt a hajó óránként.

Megszüntették a gépkészítő szabadságolást.

A honvédelmi miniszter a visszaélések ellen.

Néhány nap múlva érdekes rendeletet fog kibocsátani a honvédelmi miniszter. A rendelet leteleltetni teszi azokat a visszaéléseket, melyek csep-lopóg gépezői, szoffri, motorkezelők, valamint fűtői bizonyítványokkal a háború kezdete óta elkövetnek.

Köztudomású ugyanis, hogy a frontról és a mögöttes országrészből a mezőgazdasági munkák elvégzése végett tömegesen kilétek hazra oly egyeket, akiknek gépkészítői vagy fűtői vizsgáról szóló bizonyítványuk van. E bizonyítványokkal a háború alatt igen sok visszaélés történt Magyarországon az utóbbi egy év alatt 40 000 ember szerzett magának gép-, motorkezelői, valamint fűtői vizsgálati bizonyítványt. Közöttük mindenféle foglalkozásnak szerepeltek: kereskedők, szabók, cipészek, borbírók stb., akik a kötelező hat havi időt sem töltötték ki és ennek dacára egyes községektől oly bizonyítványo-

kat kaptak, melyek a hat havi gyakorlat kitöltését igazolják.

A honvédelmi miniszter a napokban kiadandó rendeletével véget vet eme visszaéléseknek. Megtiltja ugyanis, hogy mezőgazdasági gépkészítői szabadságot kapjanak az olyan egyének, akik a háború alatt szerzték meg a gépkészítői bizonyítványokat.

A honvédelmi miniszter a napokban kiadandó rendeletével véget vet eme visszaéléseknek. Megtiltja ugyanis, hogy mezőgazdasági gépkészítői szabadságot kapjanak az olyan egyének, akik a háború alatt szerzték meg a gépkészítői bizonyítványokat.

A honvédelmi miniszter a napokban kiadandó rendeletével véget vet eme visszaéléseknek. Megtiltja ugyanis, hogy mezőgazdasági gépkészítői szabadságot kapjanak az olyan egyének, akik a háború alatt szerzték meg a gépkészítői bizonyítványokat.

A honvédelmi miniszter a napokban kiadandó rendeletével véget vet eme visszaéléseknek. Megtiltja ugyanis, hogy mezőgazdasági gépkészítői szabadságot kapjanak az olyan egyének, akik a háború alatt szerzték meg a gépkészítői bizonyítványokat.

A honvédelmi miniszter a napokban kiadandó rendeletével véget vet eme visszaéléseknek. Megtiltja ugyanis, hogy mezőgazdasági gépkészítői szabadságot kapjanak az olyan egyének, akik a háború alatt szerzték meg a gépkészítői bizonyítványokat.

A honvédelmi miniszter a napokban kiadandó rendeletével véget vet eme visszaéléseknek. Megtiltja ugyanis, hogy mezőgazdasági gépkészítői szabadságot kapjanak az olyan egyének, akik a háború alatt szerzték meg a gépkészítői bizonyítványokat.

A honvédelmi miniszter a napokban kiadandó rendeletével véget vet eme visszaéléseknek. Megtiltja ugyanis, hogy mezőgazdasági gépkészítői szabadságot kapjanak az olyan egyének, akik a háború alatt szerzték meg a gépkészítői bizonyítványokat.

A honvédelmi miniszter a napokban kiadandó rendeletével véget vet eme visszaéléseknek. Megtiltja ugyanis, hogy mezőgazdasági gépkészítői szabadságot kapjanak az olyan egyének, akik a háború alatt szerzték meg a gépkészítői bizonyítványokat.

A honvédelmi miniszter a napokban kiadandó rendeletével véget vet eme visszaéléseknek. Megtiltja ugyanis, hogy mezőgazdasági gépkészítői szabadságot kapjanak az olyan egyének, akik a háború alatt szerzték meg a gépkészítői bizonyítványokat.

A honvédelmi miniszter a napokban kiadandó rendeletével véget vet eme visszaéléseknek. Megtiltja ugyanis, hogy mezőgazdasági gépkészítői szabadságot kapjanak az olyan egyének, akik a háború alatt szerzték meg a gépkészítői bizonyítványokat.

HIREK.

Március 15 ike a főgimnáziumban

A magyar szabadság pirkadásának emel két szepen ülte meg a főgimnázium ifjúsága. Először a felsőtemplomban szent mi-éni részt tanárjai vezetésével az ifjúság, aztán pedig szülők és érdeklődők részvételével a főgimn. tornateremben kegyefétes ünnepet rendezett. Strém Géza beszédet tartott, Grünhut Elemér szép felolvasást írt a nap jelentőségéről, melyet Polodnák Jenő javasolt fel. Tóth József szépen, hatásosan, meglepően szavalt kifejezésteljes érzéssel s elmélyedéssel, Fodor Lajos is cdes közvetlenséggel szavalt. A másor számai között a főgimn. énekkar a Himnusz, a Szózatot, Beliney Nemzeti himnuszát, Arany Taborját s Mésznyi Hertelendy indulóját adta a sikeressin.

A Kosuthi nótá éneklésével oszlott szét a nagyok emlékein fellekesült ifjúkereg.

Szép és lélekemelő ünnepély folyt le tegnap a Pongrázi Egyet. nagytérképén, hol az áll polg. fia, és leányiskola tartotta a márc. 15-iki és vele összekapcsolt Arany János ünnepéjét.

A márciusi nagy nap jelentőségét Waligurszky Antal igazgató méltán a teljes, mély gondjaita beszédében.

Arany János emléket Földes Miklósné véste be a halgatóság szívébe az ő élvezetes színeshangu előadásával.

Hasonló szép műsorral ülte meg márciusi idusának emléket városunk minden tanítványa.

Kormányrendelet az ügyvédi kamarák tisztújításáról.

Az igazságügyminiszteromban egy új rendelkezés dolgoznak, mely az ügyvédi kamarai választásokat a háború tartamaára országsszerte betiltja. A rendelkezés az az indoka, hogy az ügyvédek 60-70 százaléka katonai szolgálatot teljesít és így nem vehet részt a tisztújításon.

Az árdragítók büntetésének szigorítása.

Sándor János belügyminiszter a városokhoz és vármegyékhez küldött rendeletével felhívja a hatóságok figyelmét arra, hogy az árdragítás, élelmiszerhamisítás, általában a háborús viszonyokkal való

viszafézés miatt elítélteknek a büntetés kitöltésére csak a legsúlyosabb esetben adjanak halasztást. Az elítéltek büntetésüket zental nem a rendőrségen, hanem az ügyvédségi fogházakban kötelesek kitölteni. Az olyan elítéltek szemben, akiknek kihágási ügye nem függ össze a hadiállapottal, a belügyminiszter a munkahányra való tekintettel hosszabb időre terjedő halasztást tart megengedhetőknek.

Cipőtalp a köztisztviselőknök.

A kormány felhívta körrendeletben az államhivatalok vezetőit, hogy a X. és a XI. fizetési osztályba sorozott tisztviselők és szolgák cipőtalpszükségletének kimitatását sürögösen terjesszék fel az illetékes miniszteriumokba.

A kormány tudatja, hogy a köztisztviselők részére csak minimális talpbörkéssel rendelkezik. A X. és XI. osztályba tartozók közül a családokosok félkilo, a nőtlenek pedig negyedkilo talpbőrre tarthatnak igényt. A talpbőr kilója 13 és 15 korona lesz.

Az új termést a cséplésnél foglalják le.

Egy újságíró hosszabb beszélgetést folytatott az aktuális közéleti kérdésekről és a jövő teendőiről Kürthy báróval, az országos közéleti hívtal elnökével, aki többek közt ezeket mondotta:

— A gabonabiztosítgás foglalkozott a jövő évi termés felosztásával. A biztosítg a rekvirálást és a rekvirálással járó szekturákat el akarja kerülni és azt a megoldást tervezi, hogy a termés igénybevételé nyomban a cséplésnél történjék, amikor az előzetes megállapítás alapján a felesleg elvételnek és a termelőt a további zaklatástól megkímélnék.

Új piac árak Kassán.

I. Burgonya, zöldség. Burgonya ékezesi (válogatott) 25 kilogramm súlyban 7 K. Burgonya ékezesi kiesinybeni eladásnál, 1 kiló 30 f. Sárgarépa kiesinybeni eladásnál 1 kiló 96 f. Petrezselyem kiesinybeni eladásnál 1 kiló 96 f. Zeller nagyság szerint 1 darab 20—30 f. Kalarabé nagyság szerint 1 darab 20—30 f. Cékla 1 kiló 40—50 f. Vöröshagyma kiesinybeni eladásnál 1 kiló 1 K 20 f. Hirdőz kapó-zta savanyított kiesinybeni vételnél 1 liter 50 fillér.

II. Tojás. Tojás (friss) piacon 1 darab 30 f. Tojás (friss), üzletben 1 darab 32 f. Tojás (meszes) 1 darab 26 f.

III. Tej és tejtermékek. Teljes tej piacon 1 liter 56 f. Tej és üzletben 1 liter 64 f. Lefolozott tej és iró piacon és üzletben 32 f. Tehéntúró 1 kiló 2 K 40 f. Vaj piacon 1 kiló 8 K 60 f.

IV. Főzelék, gabonafélék. Bab kiesinyben: 1 kiló 70 f. Lenese kiesinyben 1 kiló 80 f. Borsó kiesinyben 1 kiló 80 f. Mák piacon 1 kiló 5 K 50 f. Mák üzletben 1 kiló 6 K.

Á burgonya árjavítása.

Bécsből jelentik: A Közéletmoz Hivatal elnökének rendelete értelmében a burgonyáért a termelőnek eddig fizetett 11 koronás métermérsánskénti árát 15 koronában állapították meg. Ez az ár lesz érvényes augusztus 15-től kezdve az 1917 évi burgonyatermésre vonatkozóan, illetve a szerint, hogy honnan szállítják az árú 17 koronáig is emelkedhetik. Valószínű hogy a közel napokban a burgonyakészleteket, ha táplálkozás céljára használhatók, lefoglalják. A szeszőzök ezután már csak olyan burgonyát dolgozhatnak föl, a melyet táplálkozás céljára nem lehet felhasználni.

BERLIN színházban

mindig a legújabb, legszebb és legérdekesebb műsorra talál a közönség. Mindenki előadása a kinematográfia legelsőrendű és legújabb alkotásaiból van összeállítva. Szébb és érdekesebb s tanulságosabb műsort a fővárosi mozgószínházakban sem lehet látni s a hely-árak olyan olcsók hogy még a legszegényebb ember is megnézheti. A „BERLIN”-színház agilis igazgatója mindig a legújabb és legválogatottabb mozgószínház mutatja be. — Nem sajnál sem fáradságot, sem költséget, hogy a t. közönségnek az előadásokat minél kellemesebbé és élvezetesebbé tegye. — A „BERLIN”-mozgószínház látogatását mindenkinék a legmelegebben ajánljuk. A zenét **Löwinger Amália** zongoraművész nő szolgálta. Minden harmadik nap új műsor. A tisztelt közönség szíves pártfogását kéri az igazgatótól.

Irodalom.

— A pápaválasztás jogtörténete és tételes joga. Írta: **Lukács József**, jogt. tanár. A vaskos munka a pápaválasztás történeti fejlődésével foglalkozik, amíg az jelen alakjához ért. Mindenkinék érdekes és tanulságos olvasmány, amely míg egyrésztől szigorúan tudományos, másrésztől könnyed átluszával élvezetes olvasmány. A világtörténelem e jelentős mozzanatának ismerete minden kultúrámbor tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. — Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, Nagykanizsán.

— **Új Idők.** A világháború legelső krónikája, irában és képből az Új Idők. A mi érdekes esemény a négy világrész harcainak történetét, az mind elének tárja fel a legújabb képkeben. Érdekesség, művészi nivóval és előkelő írás jellemzi Herceiz Ferenc hetilapját, az Új Időket, melynek minden száma aktuális közleményekben, újszerűségeiben és regényekben is egyaránt a szépirodalom ápolója — Előfizetési ára negyedévre 5 korona. Kiadóhivatal, Budapest, VI. Andrássy-ut 16. sz.

— A „**Vasárnapi Újság**” minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A „Vasárnapi Újság” előfizetési ára negyedévre 6 korona. „Világ-krónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Újság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-útsz. 4.). Ugyanígy megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— Az „**Élet**” szépirodalmi és művészeti hetilap (szerkesztő Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kiadó lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári-ut 15/e. — Előfizetési ár félévre 10 kor. Mutatvány-számlát kézzel küld a kiadóhivatal.

MILKA

Suchard
KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

NÉVJEGYEK

A világháború

minden mozzanatáról

bő,

eredeti,

megbízható,

kimerítő

értesülésekkel, térképekkel, magyarázatokkal szolgál az

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

olvasóinak.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 38 korona.

Félévre 19

Negyedévre 9 K. 50 f.

Egy hónapra 3 K. 30 f.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest
VII. Rákóczi ut 54. szám

eddig még nem létezett nagy választékban jutányos áron készültnek

Ifj. Wajdits József
könyvnyomdájában.

Vidéki megrendelések azonnal ellintéztetnek

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dus raktár legújabb divatu levélpapírokból
és névjegyekben
Nyomatványok izléses kivitelben jutányos áron
gyorsan készíttetnek.

Tanintezetek részére szükséges cikkek
dus raktára
Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomtatványok
nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deákter 1.
Telefon: 192. — Hirdetések díjazásában az alábbiak szerint.

Főszerkesztő:
Kemény László

Felolvasó szerkesztő:
Erős Sándor

Megjelenik hetenkint kétszer.
Előfizetési ára: Egy évre 10 kor. (Kilétve 8 korona, negyedévre 3 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 12 fillér.)

JEGYZETEK.

Régente, amikor eljött a március, a lapok egyszerre megteltek a márciusi szellő lengetésével. A szabadságharc nagy emlékei megihlettek a vezércikkirókat, — az alanyi költők a tavaszi ibolyákról és a szerelméről nyögdcseleltek: fuji, fujdogált a márciusi szél, ömlöttek a szavak, frázisok, amíg csak el nem múlt a márciusi lusa, mikor azután a kutya se törődött többé a tavasszal, a vezércikkkel és Puskin bánatos hangu epigonjaival. Az emberek, mint februárban és októberben, tovább folytatták nyárszolgári és kevés gyönyöröktől tarkított életüket és bizonyára rossz néven vették volna a jó társaságbeli embertől, ha például az augusztusi kánikulában Kossuth márciusi beszédeiről akart volna eszmecserét folytatni.

Az idej a tavaszi-láz, a márciusi szellő nem lengedezik. Igaz, a föld még fagyos; de mintha fagyosak volnának a jelkek is. A negyvennyolcas harcokról beszéljünk? Hiszen csak kakasviacsalók vol-

tak a mai embermészárláshoz képest! Damjanicsot, Bemet dicsérjük, vagy a vörösapkások hősiességét? Nincsenek-e előttünk a limanovai huszárok és az uzsoki népfölkelők?

A mai idők és a mai emberek messze tulszárnyalják a régi márciusok embereit: jóságban, hősiességben, nagyságban és gonoszságban egyaránt. Nem kell már régi korokra hivatkoznunk; mi magunk éljük a kort, melyre utódaink száz öven át hivatkozni fognak és az eljövendő vezércikkirók azzal fogják a cikkekenkénti 50 és 100 koronákat megszorozni, hogy a mai időket méltóját majd hangzatos frázisokkal.

A márciusi láz lassan eltűnik az emberek lelkéből, mint ahogy a francia forradalom láza elmúlt ötven év alatt. Csak az alanyi költők maradnak meg és ha majd visszatérnek a lövészárból: ilyenkor, március táján előszedik kobzukaikat és hamis, de szívhez szóló hangokon újra eldialolják a régi dalt: „Oh ravasz! Szerelmem idénye! Jöttöd mi bánatos nekem!”

Egy ur — ez előtt vagy öt évvel —

belé omolva lány fauteiljébe, egyiptomi cigarettájának füstje mellett elégedetten gondolt arra, hogy az élet szép és — némi kelle-nelenségektől eltekintve — valóban érdemes embernek lenni. Ebédre sültet és francia művészettel készített süteményeket, itala kevés burgundi volt és szolgálja ebéd utáni szórakozásul egy Balzac-regényt nyújtott át neki maroquin kötésben. És miközben a Gobecket olvasta, kertjéből rózsafak illata szállt be szobájába elhözva neki elmúlt kalandok és eltűnt szerelmek mámoros, édes emlékét.

... Ugyanezen ur öt évvel későbbben ott feküdt a csatatéren; szívében ellenséges golyó volt, fejét pedig egy jól irányított gránát leszakította a törzséről és elvitte 50 méternyire. Az arca sápadt volt és sovány, miut amelyet megkínóztak a nélkülözések; az izsákjában egy konzerv volt — egy fűlg elcogelt gyertya. Nagyon csöndesen feküdt, nem törődve semmivel, azt sem bánta, hogy a hollók az ő testén lakomáznak és a kukacok látogatást tesznek a gyomra közepében.

Március 15-én.

Tél volt: vad, kegyetlen szibériai tél,
Dér, hó, fagyás, jégesapok mindenütt —
Reményszínében élő lomb sehol,
Még a sziveken is dermedő érzet állt
Szánté megfagyott szó és gondolat.
Tavasz nem jött, nem szállt virágokat

Hosszu tél volt századokig tartó,
Nemzedékről nemzedéket ért,
Kikeletet — térdein imázra —
Az Egéktől a nép hiába kért,
Szó itt fagyott a hideg légkörben
Nem hallható Istenünk az Égben.

Ciontá fagyott ökleinket hányszor
Emélgünk a lelkhöz felé —
Az se: használt, a tél egyre tartott,
Bele szoktunk: „sors randelő”
Barom módra, válba húzott nyakkal
Leszámloltunk a himes tavasszal

Egyszer aztán . . . nagysókára . . . végre
A hó alól virág fakadt,
Ceont öklével sok millió ember
A zuzorás mezőkre esapott, — —
Március volt, éppen ahogy mostan,
S hova esptak virág termett ottan

A szabadság szentséges virága
Nyíllni kezdett, . . . a nap — —
Széjjel hínő olvaszó sugarát
S hó tavasz lón csak egy nap alatt . . .
Mégindult a nagy tavaszi munka
Feladatát ifju, öreg tudta. . .

Felolvadt a szivekben az érzet — —
Mégindult a szó az ajkakon — —
Kis ibolyák között vérvirág nőtt
A minő még soha tavasszon . . .
Talpra álltunk s mai nap is állunk,
Szép Március, téged azért áldunk.

ÖRSÉGEN.

Egy öreg népfőlköltő levele.

Ezt a levelet földbe ássát katonai őrszobában iron. Őt lépés vezet le, A verem egy rézében magasabban hagyták a földet. Rajta szalma van. Itt alszunk majd 4—4 órát, mikor nem kell kiinn állni. Az őrszoba minden elképzelhető katonai kényelemmel bővelkedik. Az égy végében négy hengerded karró, gyalufutató deszkák alkotják az asztalt. A sarokban földből megfagyott pad, rajta okos, a rajai gondoskodással egy-egy szál deszka, hogy a nyajt üldögélők meg ne hűljenek. Itt áll mellettem egy kis modern saskályba, tetejét több karró alkotja, itt föl a krumpli, forr a borlevés, melegszik a tej, lobog a tea. Egy szabómester vitéz társam most szeli a szalonant a kis lábassa, megsűti, közbe vörösbagnyát szel, krumplicokkálat ad hozzá és készíti a kitűnő vacsorát, amely-nél pompásabbat alig eszik gyomorbajos királyleány. A föld-falba rövid faágak vannak verve. Ezekben lógnak a kenyérszákok stb. (Standbeli korunkban Bread-szákok voltak.) Mi minden kincset rejtenek ezek a barna tarisznyák. Itt van az őrségen egy Berlinben lakó gyöngyemű gyáros, aki évenként több száz ezer

ZOMBORY GYULA.

A jámbor történetirő, aki a törvény-szerűséget keresi a társadalomban, így okoskodik a hullá előtt:

— Ez a hullá nem rég élő és a kultura szépségetől áthatott emberpéldány volt. Most semmi egyéb, csak egy hullá. **Mimthogy azonban** — ez nem lehet vitás — az emberiség folyton fejlődik, nyilván az emberi fejlődésnek egyik eredménye az, hogy a lelkes kultüremberekből szelíd hullákat fud csinálni.

Adományok az árva templomnak.

A múlt számban emlékeztünk meg arról, hogy a vasárnapi örökámpa megáldási ünnepe 120 K-t hozott a beszerzendő új miseruhára. Erdélyi János városi tisztviselő büszkölködése 106 K-t hozott össze hársóval odáll, amely összeget — mikor közönnel nyugtáztunk — rendelkezési helyére juttattuk. Erdélyi János némes szép lelkesedése falájon követendő példára, ezt kívánja a krónikás.

Erdélyi János ur gyűjtőitén a következők voltak szívesek adakozni:

Dr. Sabján Gyula 10 K., Fais Lajos 20 K., Árner Sándor 3 K., Varga János 2 K., Puby Áhbor 1 K., Acz József 2 K., Zinger Ferenc 2 K., Pländer György 1 K., Maltz József 1 K., Orbán József 1 K., Kisfaludi Márton 2 K., Pländer Lászlóné 1 K., Kovács Jánosné 1 K., Fürgy János 1 K., Babics Antal 1 K., Anholfer Gyula 2 K., Vojkovics János 1 K., Kostein József 1 K., Pländer János 2 Kor., Horényi Erzsé 1 K., Turek Marika 1 K., Deák Péter 5 K., Oszeszy Márta 2 K., Polleiman János 1 K., Soblotz János 2 K., Duvesseri Ferenc 80 f., Horváth István 10 K., Vencel Rozsóné 2 K., Erdélyi

János 5 K., Sió Erzsé 1 K., Bory Mária 1 K. 20 f., Tanczenberger János 1 K., Hardy Gyula 2 K., Miltényi Gyula 10 K., Plinter Gyula 1 K., Péterfi Marika 2 K., Lichtfuz Ottó 2 K., Bay György 5 K.

Mit mond ehhez Br. Kürthy?

Nagyhetis falragaszok hirdetik, hogy a hatóság élelmezési központ megmozdult, mely eszéig közel 11 ezer korona adminisztrációs költségbe került a városnak, hogy a különböző három pécsetes jegyek megszűntek és annivató még sincs.

Nóde hagyjuk, gondolkozzék felőle akit illet a felelőség. — Denique több helyitt kap a közönség holmit mint előbb, ha kap. De vajjon akad-e bolond, aki az árnitást elfogadja olyan körülmények között, aminővel péá akarják oktrojálni a kizemelt áldozatokra a kiárnitást, amikor az első bört lehuzza az első kéz — s azután a helyi élelmezési templom berendezésére adjon az gyomorult kereskedő minden bevásárló család után egy koronát már előre, aki ki van téve annak, hogy egy haragosa feljelentésére 600 koronáig megbírságolják, ami egy kevés rosszakarattal nagyon könnyen megtörténhetik.

"De hát még a legkényesebb. Aki bevásárlási igazolványát elveszíti 3 korona bírságot fizet."

És ez mehet. De csak nálunk. — S ezt Kürthy ur nem veszi tudomásul? S azt sem, hogy a rekvirált burgonyát egy bizonyos fizető 10—12 koronáért veszi át a felektől és 21 koronáért adja tovább? Hát hol a hatóság?

Ad-kozzunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára! — Hadsegélyző Hivatala főpénztára, Képviselőház.

Adakozzunk a vak katonák részére.

koronát költ csak rekláma. Magyar állampolgár, akinek népfelkötésnek kellett házaönni. A másik útársam nyomdász, a harmadik királyi tanfelügyelő. A további foglalkozási tanár, vadállatkereskedő, akit föld-körüljáró utjáról hozott hazá a háború. Van itt bank-igazgató, kömvesmester akik egyforma szerzettel szolgálják a hazát s egyforma vágyakozással lesik a békét. No, de most a kenyérszékrol van szó. Ezek egyrésze kinstári, akinek nem jutott ilyen, az a háziskájából, a csizmakapcjából, a lakrójárja szánt városos yásonból, vart tarisznyát sok öfözetéssel.

A tarisznyában a technika minden hársázat virmánya képviselve van. Gyorsforrált spirítussal, összehajtható lábak az edény alá, villámámpája, ön gyújtó, van azután tea, a föld utolsó részéből való eredeti csomagolással. Teatekka, Maggi kocka, finom sajt, szalonna, szafaládé, komisz kenyér, bolti kenyér, szártalmi, sonka, sütemény, halmája, még otthonról, vagy ami már ide érkezett. Elképzeltél, mikor az óráig 14—16 katonája bajtársi együttötésével, közös területre tessz ezt a sok jót, mikor egyszerre felbútt szakértődománnyal és fűt, milyen nagy lakolati kinyitják s milyen kellemesen mlik az orszolálat 24 órája. Reggel felé meg a szalonnápirítás költé-

tészte tart bentünkét ében. Itt kőnn a természet ölen nem küldhetnek utánunk meleg ételt. Ezért mikor éindultunk, szalonnát osztanak ki. Fábból nyársat faragunk, a szalonnát guszutos darabkákra vág-daluk be, feltűzzük a nyársra s a gyönyörűen izzó parázs fölő tartjuk. A szalonna sitereg s köré súlyos zsírescepp hullanak a parázsra, melyek meggyuladva, boszorkányos szinezetű lángekősbak csapkolnak fel. A szalonna szeletek megbaruhnak, szép lassan el-válnak egymástól, szinte nyilnak, mint nyár hevében a rózsá szirmai. Zamatos illatu zsírescepp mind su-rúbben hagyják el a sejtéket. Most már nem csinálunk velük a parázson tűzfűjtéket. Rátartjuk a szalonnát a kenyérre és sájt és fott krumplira, melynek izét így a legnagyobb fokra emeljük. Laikus ember azt hinni, hogy a szalonnápirítás egyforma dolog mindig és mindenütt. Pedig dehogyan! Hányféle módja van ennek is, az egyik katoná szerting nagy szeleteket, a másik szerting kicsinyeket kell bevagálni. Egy cipőgyáros bajtársam a szalonna hegyőre vöröshagy-máj tűz mert az valami nagyszerű, nikor ennek ize átjárja a szalonna testét. A hagyományt ugyanis a különben mindig márges szakácsok könyvékétök meg valami ismerős közbenjáró segítségével. Egy mi-

HIREK.

Halálóság.

Egy némes munkában eltelt élet záródott le Nagy József nyug. nagyradii kántorantató elhunytával. A boldogult 49 éven át hintette a szivekbe a szeretet, az elmébe a felvilágosodás magvait s szép családot nevelte, boldog házasságát 48-ik évében most jobbjáté szenderült.

A boldogultat nejeén kívül Virgil miháldi plebános és Géza kaorlaci fotánító mint gyermekei gyászolják.

Nyugodjék békében, a gyászolók szívére pedig köldjön az Ur mielőbb gyógyító balzsamot.

Kisfaludi Marci adóügyi biztos.

Elváltik tőlünk, Győrbe költözik, hogy elfogalja új hivatalát.

Ki ne ismerné jó képeről, állandó humoros kedvről a mi kedves Marcinkát, ki a katonányi osztálynak jobb keze, a hadi özvegyek és árváknak atyai szószóloja s támogatója volt mindenkörön.

Távólasa örökien vesztéség épen a fent emlitett hivatalnak, hol nyelvtudásával az idegen nyelvű felekkel ő-árintkezett kizárólag.

Mint ilyet, de mint jóbarátot is sajnátjuk a mi kedves Marcinkát, kinek egybékéit az új hivatalához ószintén gratulálunk.

Klakanzisaiak Kürthy Baróhoz

egy terjedelmes memorandumban tiltakoztak a jog-talan burgonya rekvirálás ellen, kérvén őt, hogy az elkobzást azonnal szüntesse be. A dolog jogos voltát mi is elismerjük s reméljük, hogy a jogorvoslás mielőbb ueg is fog történni.

Adakozzunk a Hadsegélyzőnek.

niszteri fogalmazó. uram fia, kis dobozból mustárt ken a pirított szalonnára jó a mustárt Pestről hozta egy látszik, neki a háboruban a mustár hiánya lett volna a legborzasztóbb.

Azt hiszem, minden idősebb népfelkölő családját érdekli, ha megírom, hogy az őrszolgálat 24 óráig tart. A kaszárnya, a barakk-lábort, a sáncokat, drót-sóvényeket, ágyukat, a lövőport őrizték. S úgy-lát, nehogynem ellenséges ember az őrszót területre lép-jen, s barmit is kikömlöljen. Az őrséget delután 1 órákor osztják el, 150 ember 10—12 eszportra oszlik. Mindenki parancsnoka egy-egy állás. Az őrségek szétmennek helyeikre, egyik közelebb, a másik több km. méterre. Egy őrhelyen az őrszót 2 óráig áll. Ha nagy hideg van, csak fél óráig. Két óráig szol-gálat után 4 órá hosszat alszik. Azután ismét kivezetik.

Oh, milyen szépek ezek az állások! Magam-fajta, kelleltenül is négy fal közé bujt penészember mennyi gyönyörűséget talál itt. A hajnal, a nappal, az alkony és az őj egymásután váltogatja előtte leg-szebb palástjait. Én, aki sohasem keltem fel előbb félnyolc előtt, milyen gyermeklélkekkel lesem a pirkadó hajnal tőzes színpompáját!

(Vége kov.)

Százszázredik vasárnap Krisztus születése óta

Ebben az évben sajtóságos jubileumot fog megérni az emberiség. Ugyanis 1917. július 8-án lesz a keresztény időszámítás szerint a százszázredik vasárnap, vagyis helyesebben a Krisztus születésétől számított százszázredik hét kezdete.

Köszönetnyilvánítás

Mindazon hölgyeknek és uraknak, kik közreműködésükkel a Hadseregélyző teadélványainak sikerrel előmozdítani szívesek voltak a köszönetünk nyilvánításuk.

Továbbá hálásan köszönjük a 20. hónap végéig ezred parancsnokságának a cigányzenekar közreműködését és a munkáját.

A Polgári Egyület vezetőségének a három díjtalan átengedését s mindazoknak ezer köszönetünket fejezzük ki, kik edények, evőeszközök, asztalok, székek, abroszok és lármely legeszközleibb adomány díjtalan átengedésével lehetővé tették azt, hogy a nemess célra nagyobb összeget fordíthattunk.

A Hadseregélyző.

Mennyiért tartozik a haditermény átvenni a rekvirált burgonyát?

Ugylátszik a kiskiszniaink jászava meghallgatást nyert a magasabb fórumon, amennyiben illetékes helyről értesültünk rendelet érkezett a helyi hatósághoz, hogy az átveendő rekvirált burgonyáért tartozik a feleknek 20 koronát kifizetni.

Örülünk a sikernek.

A szerb fogoly álma.

Nagy riadalomra övödött a múlt héten éjjel a szomszédos Zalaapáti község lakossága. Éjfél utáni órákban szokatlan harangszóra ugriáltak ki aszanyok, lélekük az ágyból. Kérdette egyik a másikat, mi a baj, hol van a tüz, míg nem végre megszűnt a harangzás és ismét esend hönölt az egész faluban. Reggel utánajártak a harangozás okának és kint, hogy egy szerb fogoly, aki meg volt bízva a hajnali harangozással, azt az utasítást kapta a plebánus urtól, hogy azonnal menjen harangozni. A fogoly szerb, aki különben is szorgalmas és mindenkor szolgálatkész, álmából azonnal felgyötört és éjjel után fél 2 órákor elfutott harangozni. Persze a mi szerbünk úgy álmódta a plebánus parancsát.

A Néptakarék-pénztár Részvénytársaság Nagykanizsán

a legelőnyösebb feltételek mellett folyosít

községi kölcsönöket

törlesztéses jelzálog

kölcsönöket

30-60 évi időtartamra

Kereskedelmi és mezőgazdasági vállalkozásokat, valamint alkalmi

üzleteket finanszíroz és ilyenekben társas érdekeltséget vállal.

Betéteteket netto 3¹/₂ %-ra elfogad.

Részletes felvilágosítások a hivatalos órák alatt, vagy levélleg készséggel adtnak.

A hatósági bolt

Sok panasz hangzik mindentelőd a hatósági bolt ellen. Az ügyet most tüzetesebben, még nem regisztráljuk, csak az illetékes hatóság figyelmét hívjuk fel arra, hogy a felsorolt bajok számlálására gondot fordítson. A bajok megszüntetése s nem szaporítása a hatósági bolt feladata:

Megjelent a cipők árát max-máló rendelet.

A Budapesti Közlöny közli a kormány régen várt rendelkezését, mellyel a cipőszőrőknak véget akar vetni. A rendelet megszerzi, hogy hányféle cipőt szabad készíteni és minő árban szabad elárulítani és egyben a már meglevő cipőkészletek eladására átmeneti időt állapít meg.

Katonai munkások élelmezése.

A közlelmezési hivatal értesítette a janácot, hogy a hadvezetőség eskis azoknak a katonai munkásoknak az az ellátásról gondoskodik, amelyhez tartozó egyének tényleg katonai állományban vannak, tehát olyanok, akik zsoldot huznak. Ellenben a munkáért dolgozó szabadságszolgolt katonák, tehát polgári egyének élelmezésüket nem a hadvezetőségtől kapják; hanem a munkaadótól, még abban az esetben is, ha katonai ellenőrzés alatt állanak és a hadvezetőség által szükségelt cikkeik előállításával foglalkozó vállalatokhoz lettek kivéve. Ugyanez alkalommal közli a közlelmezési hivatal a városi tanácsal, hogy a hadifogyók kenyéradaga a polgári munkások részére megállapított kenyéradagnál nagyobb nem lehet.

A tavaszi mezőgazdasági munkálatok biztosítása

ördekében nagyfontosságú kérdéset illetett a földmunkaügyi minisztérium a törvényhatóságok. A rendelet szerint legelőzetesebb tájkoztatót kell szerezni arról, hogy melyik terület tár megművelésre és mennyi erő áll rendelkezésre. Mindenféle munkáért a legjobban és a legbiztonságosabban ki kell használni és nem szabad elfutni, hogy bárki kivonassa magát a közközfelügyelet alól. Személyes szolgálatra minden munkácsnak egyen kirendelhető. A feladattal köztul, meg lehet követelni, hogy saját teendőik elvégzése után erőknek a köztermelés javára fordítsák. Az itthon lévő férfiaknak, asszonyoknak és gyermekeknek sokszorozottan fokozott szorgalommal kell dolgozniuk. A nagy cél elérése érdekében az alispánoknak mindenkiért, a kik a közérdekű munkában résztvenni kívánnak, értenkezésbe kell lépni, hogy ezáltal a tavaszi mezőgazdasági munkálatok sikere minden tekintetben biztosra legyen. A felhívás nemcsak a tavaszi, hanem a nyári munkálatokra is szól.

NOHA fajta szöllővevő eladó.

Drbja 6 fill. (60 cm.)

Permetezni nem kell.

CZIPPAN GYÖRGY

Kovács.

INKÉ, Somogy m.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminisztérium ellenőrző közegei a Magyar Kir. Szab. Osztálysorsjáték (XXXVIII. osztálysorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főarústóknak árusításra végett kiadták.

Az I. osztály húzása 1917. április 13. és 14-én tartatik meg. A húzások a Magyar Kir. Lottójárvédéki Igazgatóság, mint Állami ellenőrző hatóság, es királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek, a húzási teremben. Sorsjegyek a Magyar Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1917. évi március hó 18-án.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.
TOLNAY. HAZAY.

BERLIN színházban

mindig a legújabb, legszebb és legérdekesebb műsorra talál a közönség. Mindenik előadása a kinematografia legelsőrendű és legújabb alkotásaiból van összeállítva. Szébb és érdekesebb s tanulságosabb műsört a fővárosi mozgósínházakban sem lehet látni s a helyi árak olyan olcsók hogy még a legszegényebb ember is megnézheti. A „BERLIN” színház agilis igazgatója mindig a legújabb és legválogatottabb moziműsört mutatja be. — Nem sajnál sem fáradságot, sem költséget, hogy a t. közönségnek az előadásokat minél kellemesebbé és élvezetesebbé tegye. — A „BERLIN” mozgósínház látogatását mindenkinck a legmelegebben ajánljuk. A zenét **Löwinger Amália** zongoraművészno szolgáltatja. Minden harmadik nap új műsor. A m. tisztelt közönség szives pártfogását kéri Az igazgatóság.

Irodalom.

— A papaválasztás jogtörténete és tételes joga. Irta: **Lukács József**, főgimn. tanár. A vaskos munka a papaválasztás történeti-fejlődésével foglalkozik, amíg az jelen alakjához ért. Mindenkinck érdekes és tanulságos olvasmány, amely míg egyrészt szigoruan tudományos, másrészt könnyed stílusával élvezetes olvasmány. A világtörténelem e jelentős mozzanatának ismerete minden kultúrember tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. — Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, Nagykanizsán.

— **Új Idők.** A világháboru leghebb krónikása, irásban és képből az Új Idők. A mi érdekes esemény a négy világrész határain történik, azt mind elének tárja festői szépségű képből. Érdekes, művészi stílusú és előkelő ízlés jellemzi Horog Ferenc hetilapját, az Új Időket. melynek minden száma aktuális közleményeiből, elbeszéléseiből és regényeiből az egyaránt a szépirodalom ápolója — Kiírózatok ára negyedévre 5 korona. Kiadóhivatal, Budapest, VI. Andrásy-ut 16. sz.

— A „**Vasárnapi Újság**” minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A Vasárnapi Újság előfizetési ára negyedévre 6 korona. „Világ-krónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Újság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem-utca 4.). Ugyanígy megrendelhető a „Képes Népnap” a legolcsóbb újság a magyar nép számára; félévre 2 korona 40 fillér.

— Az „**Élet**” szépirodalmi és művészeti hetilapot (szerkesztő: Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kitűnő lapot máig megrendelhetik olvasóink figyelmebe Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári ut 15/e. — Előfizetési ár félévre 10 kor. Mutatványzámmal közszeggel knd a kiadóhivatal.

MILKA
Suchard
KITÜNÖ ALPESI TEJ-
CSOKOLADÉ

NÉVJEGYEK

eddig még nem létezett nagy választékban jutányos áron készítettnek

Ifj. Wajdits József
könyvnyomdájában.

Vidéki megrendelések azonnal elintézetnek

A világháboru

minden mozzanatáról

**bő,
eredeti,
megbízható,
kimerítő**

értesülésekkel, térképekkel, magyarázatokkal szolgál az

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

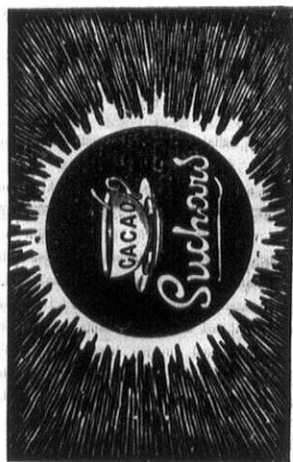
olvasóinak.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	38 korona.
Félévre	19 "
Negyedévre	9 K. 50 f.
Egy hónapra	3 K. 30 f.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest
VII. Rákóczi ut 54. szám

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDESE

Dús raktár legújabb divatu levélpapírokból

és névjegyekben

Nyomatványok tisztes kivitelben jutányos áron
gyorsan készítettnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek

dús raktára

Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomtatványok
nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Doaktör 1.
Telefon: 182. — Hirdetési díjsabás szerint.

Főszerkesztő:
Kemény László

Felelős szerkesztő:
Erős Sándor

Megjelenik hetenkint kétszer.
Előfizetési ára: Egy évre 10 koron, fél évre 5 korona, negyedévre 3 koroná, 50 fillér. — Egyenlő száma ára 12 fillér.

Közélelmezésünk uj rendje és hibái.

Nagykanizsa, 1917. március 21.

Jobbat vártunk mint volt, — eddig csalódtunk.

Míg a múltban ötletszerűen történt az ételmezés gyors kiosztása, most bürokrata módon a közönség semmit sem kap; éheznek.

Ezelőtt három hónappal létesítették az ugynevezett közélelmezési hivatal, mely kibocsátott felhívásaiban igért mindent: lisztlőt tojásig, szénától alomig.

Örömmel töltöttük ki. — Szemenkint olvastuk meg hány szem mák van háztartásunkban és hány szil szőcsna szükséges állataink takarmányozására.

Vártunk mikor mit kapunk — uramfia! nemcsak mákot tojást — ily kicsiségeket nem kaptunk; de sem liszthez, sem burgonyához nem juthattunk. Kaptunk azonban egy izléssel összeállított pogány templomot, hol a bálvány üveg bura alatt

szolgáltatja ki magát 15 leánnyal és 6 férfivel.

A pogány templomnak berendezett közélelmezési hivatal felszerelése nyolc évnyi a költségei állítólag már több ezer koronát emésztettek fel. Feltehető, hogy annyit, a mely öszszegen 5 vagon burgonyát lehetett volna venni és kiosztani ingyen azon szegénysorsu polgártársaink és polgártársnőink között, kik hetek óta ugyszólván gyökereken táplálkoztak.

A városi képviselő testület mindezen dolgok ellenőrzésére bizottságot küldött ki, mely felelős a közélelmezési hivatal ezen pazar, nem a már komoly időkhöz méltó berendezéséért, s tarkaságáért.

Mint halljuk a városi képviselő testület legközelebbi gyűlésén számon kéri ezen pazarlást s a mennyiben a bizottság tudtával történt a bizottságot a anyagi felelőségre vonja.

Második a bizottság megválasztása. A bizottságban igazán a legérdemesebb polgárai vannak a városnak, nem tehetnek róla, ha jóhiszeműen mindenhez hozzá járulnak.

Közélelmezési bizottságban a város egész társadalmának képviselve kell lennie.

Legyen ott Knortzer György bankdirektor elnöklötte alatt Ujvári Géza földmívelő, Szeff József munkás vezér, egy nagykereskedő és egy utcavégi kis szatócs.

Ezek megtudják majd mondani, hol fáj, mi fáj a népnek, s mit kell tenni?

Nem hisszük, hogy ezek megégednek az ételmezési ügyeket másképpen kezelni, mint gyalulatlan asztalokon, legszegényesebben, legszerényebben mint az a jelenlegi rendkívüli időkben a nép hangulatához illik.

Harmalék hibája az egész rendszernek, hogy erősen decentralizálva lesz az ételmezés kiosztása.

Az ételmezési hivatal első látszólagos eredményeként megjelent hirdetésben 25 kereskedő lesz megbízva az árak elosztásával.

Mintegy 7000 család van Nagykanizsán, hétezer korona újabb összeg foly be a közélelmezési hivatalba, mely öszszegen mint halljuk azon teljesen szegény nép-

Szomorú vers egy kis zászlósról.

(Még hall május elsőjén az olasz harctéren)

Szegény kis öcsém, hogy szerette
A virágokat, a napot.
S virágos május napos napján
A szívébe golyót kapott.

Husz éves volt a kicsi zászlós,
A hadba dalolva vonult.
Nevelett, mikor bucsuzáskor
Az én szemembe könny toltult.

Husz éves volt a kicsi zászlós,
És meghall május elsőjén.
Ételbimbók így fulnak vérbe
A harcok szörnyű mezején.

Del, vidám, okos legény volt,
Csupa, egészség, dus erő!
Mesésen szép, boldog jövőre
Borult Tirolban szemfedő.

Ragyog a nap, virágok nyílnak
S te nem látsz semmit, már soha.
Ifju tested ahol már oszlik:
Illat, se fény nem száll oda.

Nem láttak/soha, soha többet,
Té ifju májusi halott.
És te se látod soha többé
A virágokat, a napot.

Husz éves volt a kicsi zászlós
És meghall május elsőjén,
Félbemaradt egy csodaszépen
Megkezdett életköltemény.

A költemény végső akkordja
Mig élék, szívembe rezeg:
... Május elsőjén a hazáért
Meghall egy husz éves gyerek ...

VÉRTESY GYULA.

Adakozzunk a Hadsegélyzőnek.

ÓRSÉGEN.

Egy óreg népfőlkelő levele.

(II. Folytatás)

Oh, de nagy festőművész, tervező alkotó zseni is vagy te óreg jó istenem! Talán azért engedted folyni ezt a véres háborút, hogy az elavanyodott, blazirt embereknek felkeljen kerekedni megmozogott helyükből, lássanak, tapasztaljanak gyönyörködjenek, tanuljanak, gondolkozzanak. Szívük megerressza a nagy természet titokzatos szépségeit. Részük legyen abban a friss boldogságban, melyet a természet firkészése biztosít. De amikor békében poshadt civilek korán fekvő, későn kelők kávéházi gibickek olyan lusták, alvajárók voltunk. Majd ha mégisgett istenköm engem is. Sokszor lelkemben felrajznak ennek a népfelkelő őrszolgálatnak gazdag emlékei. A hajnalok sorozatos képei és a mozgalmas napjafok: a lobukánú nap alkonyi, vértengere az ég peremén, a ragyogó égkupola, melyen olyan tehéren uszák a tájat, mint lengő, finom mennyasszonyi fátöl ...

Mindig más órségre megyünk, tehát változtatás az élet. Legelőször is földalatti lakásban virrasztottunk, ahol az ellenség kellett volna várni. Ha ugyan ez az ellenség erefele mert volna jönni. Ebből a lakásból mily sáncok húzódtak szét. A lakás előtt koman-

HIREK.

HAVAZIK.

Már-már azt hittük, ragyogó tavasi napugár önt fényt sok bajunkra s megszűnik legalább az az egy gondunk, hogy dideregünk, fázunk. Ebben a reményünkben is eslődtünk. Megint tél, megint hó-fehér lepel borult mindenre, körül örömfűre is. Pedig várjuk a szép kikeletet. A délut, a napszólyó életet, amely elismogatón lelkünk körül a ráncokat, mely elcsitán felajzott szívnk panasz szavát. Mert sok okunk van a panaszra, a sópánkodásra, még a férfi kemény szívnek is. A gaz, a dudva, még a hóban; a jeges hideg télen is felburjánzik és virul. A min-féle esalás, szorna, tolvajlás, a visszázóok hosszú sora sok helyen, a hamis bemozdások mások kárára a köz megrövidítése — mindennapi téma, általános jelenség. Tél van megint a tavasi magező ragyogás helyett. Sok bajunk van. S vaj on a jegy felenged-e? Elmúlik e ugyan ez a hó, amely annyit mindent takar, folytonosan takar. Mi olvasszja fel mi adja vissza életünknek az igazi tavasi pompát, amely életörv, életvidám, deris, vigasztaló, boldogító? Ki tudna minderre megfelelni, de eredményesen, nem találgatás-szerűen.

Nagy bajunkra, téli időre vall, hogy a Nép-könyvtár is be kellett zárni. Szomorú. Nem lesz terített asztala a nyomornak. Gondolom, mily fájdalom ez a népkönyvtár lekiismeretes és jószívű nap számosainak. Vélük értek, de gynttal az éhezők is akik hiába várnak ezúttal egy kis meleg ételt, mert a népkönyvtár tüzehelye kihűlt. Ide is sürgősen kellene a tavasi Sürög a derű. S kiderül-e még? Elolvad-e a frissen leest hó? A természetben igen, talán hamarabb, mint gondoljuk. De a lelkekre továbbra hál a gond háva s a szívnek, az érző szívek világában

vegében, két lator között a megfeszített Krisztus. Valami igyekvő falusi kőfaragómester naiv és mégis megkapó ábrázolásában van előttem a nagy dráma. Körülötök sötétség, melyből misztikusan ragyognak ki a feszület körül levő részek, melyeket azért kellett örüznök, mert halomra akarunk bennünket gyilkolni, kik szintén a Te nevedet hordják szablonosan ajkukon; én Jézusom, az örök szeretet Istene. Vajjon hitt-e megfeszítettéssel borzalmas perccien, hogy kinnaltesz halálod után még 1917 ben is a Te neved, a Hozzád szálló imák mellett rontanak egymás ellen neveztek, akik által békében Banned való egyesüvéreknak szentelik magukat?

Előtem villanóimápek fénye csalogatja át te-kintetemet magyar hazámba.

Jövök le egyedül a hegyről. Ahogy körültekélek, köröttem a hegyek állanak őrt szép hazánk határain. Az idén mintha magasabbra emelnék hátukat, hogy messze elláthasson a kémlelő magyar népfelkelő fűrkésző tekintete.

Jóságos Jézusom, aki ott fenn trónol az csillagos világodban, mikor hozod meg a békét, mikor irtalmazzol a sárteke nyomoruság lakóinak.

Sági Janos.

(Vége.)

Ehhez nem kell megjegyzés, csak kis jogéret.

Azonban a legfőbb hibája a rendszernek a késedelmezés. A kenyér jegyek március hó 14-én jártak le.

Egyik helyi lap közölte, hogy van már a pékeknek kenyér.

A két hete kenyér után könyörgő nép nem juthat a kenyérhez, mert a jegyek késedelmesen még mai napig sem osztattak ki.

Mint látjuk nem az a fontos, — hogy az éhező közönség gyorsan elcímszerhez juthasson, hanem az, hogy Nagykanizsa város polgármesterének érvényesítési bizottsága a közéletmozgási hivatal vezetője által érvényesítesse.

Ez kissé furcsa dolog, de már annyi fűrcsaságot szoktunk meg a háboru alatt, hogy kacagni sem tudunk: a kacaj öklöbe szorul.

Egy városi polgár.

(Folytatjuk.)

Adakozunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára! — Hadsegélyző Hivatal főpénztára, Képviselőház.

A nagykanizsai Postafőnökök ögtől.

Egy vagy két koronás bankjegyekből 100 koronát meghaladó helyezések elfogadására a postahivatal a napnak csak meghatározott óráiban és pedig délelőtt 8-tól 11-ig, délután 2-től 4-ig áll a közönség rendelkezésére.

otthonát. Ebben a pillanatban a fal és a mennyezet között levő réstben egérke szalad végig. Megáll a okos szemének fénylő kis fekete csillagát merszti ránk. Annyi kérés, bizalom van ebben a tekintetben, szinte énekelni szeretném a kisdetovóbeli énekecskét:

Te kis egér mit csinálsz ott,
Hova viszed azt a cukrot,
Hadd vigyem el kérlek szépen,
Négy füccsként legyen nekém.

Az egér biztos, elegans, lassu lépésekkel lejt tovább s akkor rezzent át gyors irambba, mikor megpillantja a lapuló macskát, szelid tigrisünket. Ahán, macska urfi, hát a te barátságod sem önzetlen. Tüged a ridg-értek, a peccenyeg-zag, az egér hozott ide. No jó, jó, azért mégis otthon érezünk magunkat, te képvisel az érd-kiteleeknek mutatkozó, által jó barátok.

A harmadik állomásom falu végén volt egy vánházban. Itt már felvezető voltam. Én vezettem az őrszeműt a kijelölt őrségre. Nekem tehát nem kellett két órát állnom, de viszont nem is aludhattam 4 óra hosszáig, mert minden 2 órában fel kellett vezetni. Az az őrs a falusi kátrváriára: magas dombra vezettem a Krisztus kinszenvedését ábrázoló, lapos köszölpök

osztály részére szereznek be élelmi szereket, kiknek a megélhetés csak a közadakozás útján biztosítható.

Ha ez tényleg e órára lesz fordítva, nincs igazok azon kereskedőknek, kik ez ellen panaszszal akarnak élni.

Több kereskedő, ki eddigi is liszt elárúsítással foglalkozott, kijelentette, hogy a liszt elárúsításra határozatlan ráfektetnek, más árucikkek is úgy keves haszon van biztosítva, melyet az áru elporlódása, beszáradása és papírzsákok beszerzése felémeszt.

Tehát nem keres semmit s mégis mert az elárúsítást elvárhatja fizetnie kell.

Most képzeljük el, hogy 25 kereskedő megkapja az árut. Bizonyítja látja, hogy egész munkája hiába való még, a legminimálisabb kereskedői hasznot sem tudja biztosítani, sőt ráfektet. Lesz-e annyi önzetlensége, hogy ha már a jegyekkel vissza nem élhet, a rendes mérleget megadja.

Feltételezzük, hogy kereskedőink képegek lesznek lelkiismeretesen a kimérést egy esetben teljesíteni, másod ízben azonban lemondanak az árusításról és a közéletmozgási hivatalnak befizetett összegeket évvél elvesztik.

Az eddigi megjelent zavaros hirdetményben ugyancsak egy drakói írtékést olvastunk, hogy a ki élelmszer bevérsáfó jegyét elveszti 3 korona büntetést tartozik fizetni.

óban egy a szőlő káro, amit társaim könnyen szerettek itt a szőlők tengerében. A sáncérfolyó egyik eltorlókása vastag pokrocskával, ósorszerű hátibőrdőkkel falaztuk el. Így kellemesebb a sáncban való üldögélés a pasztortú mellett. De hiszen nem is pasztortú, nem látjuk el messze a sáncér melyéből, kandeló az, melyben a tús opp olyan vigan, szívesen főg, mintha már várpaloták urának tetszett szolgálatát.

A katonák felluzzott galléri koponyágegekben összehúzóda élnék, arcukra fényes piros színt vet a kandeló. Milyen nagyserző kép! kiált fel népfelkelő festőművész társunk, aki boldogtan, mert nem ragadhat el a sok pomposz téma megfokítódere. Amint beszélgettünk az otthoniakról, régi szerelmekről, vidék természetéről. "Matutina" szóval meg egy macskahang. Nem valami elzárult, világos kergett a kandeló, hanem bősor, tiszta fényes szörben levő, cédő Barátságoson, bizalmasan közel felénk, oldalai lábzsáramhoz simítja. Iue: kősz a családi kör. Mi hozhatná ezt a macskát közénk? Ide, falutól messze, ridg-lovóárkok, szurós drótkerítések világába? Azt mondja az egy társunk, — természetrajz tanár, — bizonyosan az árva katonáknak ki akarja agószteni a nagy kenenés alföldi tanya

még mindig havazik Talán ennek a szüntelen havazásnak reflexa — a frissen hullott márciusi hó

VERUS.

Adományok az árva templomnak.

Géres Imre 10 K-t, Rehn Rózi 9 K-t adományozott a felsőtemplomnak beszerzendő misernéhára. Az összeget rendeltetési helyére juttattuk.

Jakóby Antal Nagykanizsán.

Jakóby Antal énekművész, aki három évvel ezelőtt oly nagy hatása hangversenyt tartott nálunk, husvét után a Hadségélyző-művészeti főg. énekelné. Jakóbyt örömmel jegyezzük itt meg, hogy a jövővi művészt Kolozsvárra meghívták a városi felső énekiskola énektanárának. Jakóbynak Budapesten igen sok neves tanítványa van s köztük már nem egy a kir. Operaház művésze.

Dr. Kiss László ügyész gyász.

Dr. Kiss László ügyész súlyos csapás érte. — Édes anyja a napokban Szolokon meghalt. Temegetése ugyanott ment végbe az elköltözött urasszonyok. Dr. Kiss ügyész fájdalommal sokan keresték fel igaz, őszinte részvétünkkel a város ur. társalmából

Április elsején kezdődik a nyári időszámítás.

A belügyminiszter leiratban értesítette Zala megye alispánját, hogy a nyári időszámítás elrendelése a legközelebbi időpontban várható. Ennek következtében a miniszter felhívja a hatóságokat, hogy erre vonatkozólag minden intézkedést tegyenek meg. A különleges intézkedésekre a záróra szempontjából

Fürdő János új beosztása.

Amennyiben a közéletben gondjai most már az életmetszi hivatalból terhelik. Fürdő János eddigi munkaköre is megastnik s mint tudjuk a szabadságon levő Benedek József v. t. b. aljegyző munkakörét fogja kapni s így mint tanácsos referens fog szerepelni, hol mint eddig valószínű szintén méltán fog helyet foglalni.

Aszraelita iskolák gyász.

A napokban hunyt el az izraelita iskolák egyik volt tanítónője Freund Karolin, ki hosszú időn át oktatóként a helybeli izraelita elemi iskolánál. Elhunytát nagy részvétellel vették tudomásul karitászai s a város közönsége.

Hét évi súlyos börtön az oláh kalauzolásért.

A kolozsvári katonai bíróság a napokban mondot ítéletet egy magyarországi oláh felett, aki az o'ahokat kalauzolta, mikor betörték s velük együtt fosztogatott. A bíróság a vádlottat, mivel a ráadás rábizonyultak, 7 évi súlyos börtönnre ítélte.

Liszteltitközlésért 2800 korona bírság.

A legutóbbi pótkerítés alkalmával Bozit János málnási molnárnál nagyobb mennyiségű elejételt lisztet találtak. A gabonaelrejtés miatt Bozit ellen a következő: 1. Gazda, aki készletét különösen takarékosan tartotta a kihágási eljárást, amely ügyben a bírósági felszólításra mulatott, 2. Az ilyen megrom-

mag a tárgyalást. A főszoigabíróság a törvényrendeletet kijátszó molnárt 2800 korona pénzbüntetésre ítélte és az elejételt lisztet elkobozta.

Aki a 18-ik gyermekét kereszteletté.

Memmel József helybeli déli vasuti alkalmazott a múlt héten kereszteletté 18-ik gyermekét. A dnyék apa megérdemelné, hogy kiíntessék.

Ölköría termelése.

A kávépótlék legfontosabb nyersanyagának a cikóriának, beföldön való termelése tárgyában a földművelésügyi miniszter,rendeletet intézett a vármegyékhez, mert a cikória a háború következtében fokozott jelentőséggel telt szert és így megfelelő felkarolása nemcsak mező és községüzás szempontból, de társadalmi és népelelmészeti vonatkozásánál fogva is különösb mértékben érinti a közérdeket. A cikóriát a kávé részben való pótlására a teh-tősebbek is szívesen használják, a szegényebb viszonyok közt élőknek pedig csak a pótlókévé teszi lehetővé a már megszokottá vált öltözéssel illel élvezetét. Mintán a kávé behozatala a mostani háborús viszonyok mellett nehézségekkel jár, köztéres jelentősége van a kávépótlék itthon való termelésének. A cikóriatermelés felkarolása mostan annál inkább ajánlható, mert azának felemelése folytán a termelés megfelelő hozamra jár, mert a cikóriáért április-áprilisánként 12—13 K-t fizetnek. A termelésre vonatkozólag a nagykanizsai „Pátria” pótközgyár szívesen adja meg a szükséges utalgatásokat s nyomtatványokkal, gépekkel, számszámokkal és vetőmaggal, nemkülönbön háromévi időben személyes tanácsadással szolgál.

How értékesíthető a megromlott gabona?

„A hivatalos” mintkörü száma a miniszterium rendeletét közli a tüz folytatásáig v. n. as okokból megromlott termény és örleménykészletek tárgyában. A rendelet értelmében a megromlott készletet kötelesek birtokosa a további romlástól megóvni és a készleteket, ha legalább 50 mm-ről van szó termény részvényirtáságnak, ha pedig korparól van szó, a korparokozatnak haladéktalanul bejelenteni. A birtokos megromlott készletét arra a célra, amelyre azt egyébként jogszerűen felhasználhatta volna, tovább is felhasználhatja. Más célra — szesztermelés kivételével — a birtokos a megromlott készletet, ha az 50 méterházat meg nem halsd, csak a készlet fekvésének helye szerint illetékes főszoigabírósnak (polgármesternek) egybként pedig csak az országos közlelmészeti hivatal élökének külön engedélyével, szesztermelésre azonban jésakis a pénzügyminiszter előzetes engedélye mellett használhatja föl. A megromlott készletet birtokosa, más részére csak a haditermény részvényirtáságnak, illetve a Korparokozat után idegenítheti el. A haditermény-részvényirtáságnak is ily készletek eladásánál való közreműködésért jutaleköt nem számíthat. Ha a megromlott készlet biztosítva volt azt a készlettel rendelkezőre jogosult a biztosítónak átengedheti, aki azt csak versenyajánlat után idegenítheti el. Az ajánlatok egy-nélősege esetében az ajánlattevők az alábbi sorrendben elsőbbség illeti meg. A sorrend a következő: 1. Gazda, aki készletét különösen takarékosan tartotta a kihágási eljárást, amely ügyben a bírósági felszólításra mulatott, 2. Az ilyen megrom-

lalkozó egyén, 3. Éleztőgyári vállalat, 4. Keményítőgyári vállalat, 5. Szeszgyári vállalat.

Házasságkötés meghatalmazás útján.

A kormány megjelent rendeletével megengedte, hogy meghatalmazás útján való házasságkötés kedvezményét nemcsak hadifoglyok, hanem a háború ideje alatt katonai szolgálatot teljesítő oly egyének is igénybe vehessék, akik hadműveleti, vagy ahhoz közel eső területeken akár katonai, akár polgári egészségügyi intézetben ápolás alatt állanak.

A foltozott öipő és ruha.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter felhívást küldött az összes középiskolák, felső- és kereskedelmi iskolák igazgatóihoz, valamint az elemi iskolák vezetőihez is. Rendeletében utasítja őket, hogy indítsanak mozgalmat cipőjavító műhelyek felállítására. Ajánlja a miniszter a faltalpu cipők propagandáját. Hangoztatja a hivatali való takarékoskodást és kéri az igazgatókat világoztassák fel az ifjúságot, hogy most nincs helye a divator, új ruháknak, hanem régi ruháknak kell járniuk, amelyeket javításal, tisztítással és foltoszással vagy kifordítással lehet viseltetővé tenni. Kivánatosnak tartja a miniszter azt is, hogy a tanulókat javítási munkákra oktassák.

Vetőmág a gazdáknak.

Városunk polgármestere igéretéhez képest illetékes helyen megtette a kellő lépéseket, hogy a gazdák kellő mennyiségű vetőmághoz jussanak, mely valószínű a közel jövőben meg is érkezik a kiosztásra fog kerülni. Nagyon cészerű volna, ha hatóságunk vetőmág burgonyáról is gondoskodna, melyből kisgazdáink a legutóbbi önkényes rekvirálás alkalmával ugyancsak kitétek vették.

A belügyminiszter döntése.

A vármegyei jegyzők magánmunkálatainak díját a vármegye törvényhatósági közgyűlése múlt évi szeptember 11-én 50%-kal felemelte. A belügyminiszter ezt a határozatot ezzel az indoklással semmisítette meg: „a jegyzők is háború segyében részesülnek és éppen a háború okozta jelenlegi viszonyok közt nem tartom megengedhetőnek, hogy a magán munkálati díjak általában, minden megkülönböztetés nélkül is emeltesenek s ezzel a közösi közönségre újabb teher hárítsassék. A belügyminiszter megsemmisítette azt a vármegyei határozatot is, mellyel a közösi jegyzők részére 4 kor napidíjipótlékot s kilométerenkint 60 fillér fuvarpótlékot engedélyezett. Ennek megállapítása — a miniszteri indoklás indoklás szerint — a községek önkormányzati jogkörébe tartozik.

NOHA fajta
szöllővessző eladó.
Drbja 6 fill. (60 cm.)

Permetezni nem kell.

CZIPPÁN GYÖRGY
kovács.

INKE, Somogy m.

BERLIN színház- ban

mindig a legújabb, legszebb és legérdekesebb műsorra talál a közönség. Mindenki előadása a kinematografia legelsőrendű és legújabb alkotásából van összeállítva. Szébb és érdekesebb s tanulságosabb műsort a fővárosi mozgószínházakban sem lehet látni s a helyi árak olyan olcsók, hogy még a legszegényebb ember is megnézheti. A „BERLIN” színház agilis igazgatója mindig a legújabb és legválogottabb mozgófilmű műsorra mutatja be. — Nem sajnál sem fáradságot, sem költséget, hogy a t. közönségnek az előadásokat minél kellemesebbé és élvezetesebbé tegye. — A „BERLIN” mozgószínház látogatását mindenki a legmelegebben ajánljuk. A zenét **Löwinger Amália** zongoraművész nő szolgálja. Minden harmadik nap új műsor. A m. tisztelt közönség szíves pártfogását kéri Az igazgatóság.

Irodalom.

— A pápaválasztás jogtörténete és tételes joga. Írta: **Lukács József**, foglmu. tanár. A vasok munka a pápaválasztás történeti fejlődésével foglalkozik, amíg az jelen alakjához ért. Mindenkinek érdekes és tanulságos olvasmány, amely míg egyrészt szigorúan tudományos, másrészt könnyed stílusával élvezetes olvasmány. A világtörténelem e jelentős mozzanatának ismerete minden kultúremler tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. — Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, Nagykanizsán.

— **Uj Idők.** A világháború legújabb krónikája, irásban és képből az Uj Idők. A mi érdekes esemény a négy világháború harcaterén történi, azt mind alánk tárja (szóbeli beszámoló) képekben. Érdeklőség, művészi művelés, és előkelő ismét jellemző Horecz Ferenc hatáspárti, az Uj Időket melynek minden száma aktuális közleményekben, elbeszélésekben és regényekben is egyaránt a szépirodalom ápolója — Előfizetési ára negyedévre 5 korona. Kiadóhivatal, Budapest, VI. Andrásy-ut 16. sz.

— A „Vasárnapi Ujság” minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona. „Világ-krónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem-utca 4.) Ugyanígy megrendelhető a „Központ Néplap”, a legolcsóbb Ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— **As „Élet”** szépirodalmi és művészeti hetilap (szerkesztő Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kitűnő lapot megleten ajánljuk olvasóink figyelmébe Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári ut 16/e. — Előfizetési ár félévre 10 kor. Mutatványzámat közérgegel küld a kiadóhivatal.

MILKA

Suchard

KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

A világháború minden mozzanatáról bő, eredeti, megbízható, kimerítő

értesülésekkel, térképekkel, magyarázatokkal szolgál az

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP
olvasóinak.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	38 korona.
Félévre	19 "
Negyedévre	9 K. 50 f.
Egy hónapra	3 K. 30 f.

Megrendelési cím:
AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest
VII. Rákóczi ut 54. szám

NÉVJEGYEK

eddig még nem létezett nagy választékban jutányos áron készíttetnek

Ifj. Wajdits József
könyvnyomdájában.

Vidéki megrendelések azonnal éllintéztetnek

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapirokban
és névjegyekben
Nyomatványok izléses kivitelben jutányos áron
gyorsan készíttetnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek
dús raktára
Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomatványok
nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deákter 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjazásában szerint.

Főszerkesztő:
Kemény László

Felolós szerkesztő:
Erős Sándor

Megjelenik hetenkint kétager.
Előfizetési ára: Egy évre 10 kor, félévre 5 korona, negyedévre 3 korona. 50 fillér. —
Egyes szám ára 13 fillér.

Közélelmzésünk uj rendje és hibái.

(II. Folytatás)

Megjött. Sárga borítékokban kiki kapott egy-egy cukor jegyet Akadt aki üresen kapta. Már most lakjon jó vele. Növe majd segítenek az ellenőrök, akiknek hivatásuk lesz ellenőrizni mit nem kap az éhes közönség.

Már csak arra vagyunk kíváncsiak mit fognak azon urak ellenőrizni s ki fogja azok költségét is állani.

Mert van köztük aki 200 és van több aki 100 korona fizetést fog majd húzni, mivel ezt az ételmezési hivatal így hozta ezt javaslatba.

Nem hiszünk azonban, hogy Polgár mesterünk határt ne szabna a féltelen pénz dobálásnak. Mert az ott felhasznált horribilis összeget valakinek feltétlenül meg kell fizetnie.

Vagy a város kasszája lesz vele megnyomorítva, tetézve még az eddigi renge-

teg kiadást vagy az árak árát kell felemleni s ezzel az amugy is nyomorult közönség lesz még nagyobb terhekkel sújtva. Ha az előbbi, ha az utóbbi eset áll fenn, lehetetlen, hogy ehhez Polgármestereinknek az ételmezési bizottságnak ne legyen szava, de Br. Kürthy sem hunyhat szemét előtte.

Mert sem a város pénztára, sem a közönség zsebe nem lehet fejsz telene egy olyan intézménynek, melynek hivatása csak az lenni, hogy a közönséget mennél olcsóbban s mennél gyorsabbau olfassa a szükséges ételmezési cikkekkkel, nem pedig egy felcicomázott tereből azt valóságos bosa módra különböző torturáknak kitenni.

Nem a bürokrácia, nem a papir tenger a fő, hanem az étel megvásárlása a fontos s annak mielőbbi kiszolgáltatása. Vagy nekünk udvari bolond módra már mindent túrnünk kell?

Hol a hatóság?

Adakozzunk az elesett hősök özvegyei cs árvai javára! — Hadsegélyző Hivatal főpénztára, Képviselőház.

Harcéri otthonokat a magyar katonáknak!

A világháború nagy orkánjának árnyékában, a vérző Európa világtörténelmi lázának végső feszültségében drága magyar véréink nevével szólnak társadalmunk forró áldozatos szívéhez: teremtsünk otthonokat harcéri katonáinknak, bővítsük a lövészárkok vértókos küzdelmébe mindzét a polgári kényelmet, mindzét a testi-lelki pihenést, melegséget, amit hogy itthon, a kapunkat dörögöt ellenségek minden nekiiramodása dacára megtarthatunk, élvezhetünk, az egyedül a mi harcéri katonáink esodálatos hősiességének érdeme, dicsőségé.

Öfelségiek IV. Károly király és Zita királyné legfelsőbb védnökségével nagyiszvű királyunk legzemmélyebb kezdeményezésére és parancsoló óhájára a m. kir. honvédelmi miniszterium Hadsegélyző Hivatala intézi a mozgalom egységes vezetését és a Harcéri Katonahonok Bizottsága örömmel vállalta a társadalmi munkát e nemes akció támogatására. Adományt kérünk, amely a balát retentő világába hódolattunk, szeretettünk és gyöngödségünk traneit vizsi: könyveket, hangszereket, játékokat, levélpapírt, írószereket, faliképeket, evőeszközöket, virágvázákat, egyéb dísz tárgyakat kérünk, de lehetőleg pénzádmányokat kérünk, mert csak így áll módunkban az

Egy kis emlékezés.

Irtá: RÓDI JÓZSEF.

Mint mikor nyájas májusi nap bájos alkonyánál a lehányató nap bíbor színű sugarainak andalító fényével övezett rózsálgát bűnből illatával megtelített enyhé légnél valamely dühöngő érzés vesz erőt az emberen, oly nemes szenvedély nyitogatja szívem zárját, mikor a glóriával övezett dicső jogászságról és annak tátonó őrés zsebeiről értekezhetem

Mindenek előtt el kell dönteni, ki lehet jogász? Mindenki talán ki akar, kinek pénze van, vagy ki nagy száját érez magában? Nem és százszor nem. Arra végérvényesen születni kell, miként születni kell arra is, hogy valahán világhírű hadvezér, vagy rettenetes művész legyen, már kis gyermek korában meg lehet tudni ki lesz jogász. Pl. van egy apa és annak egy nagy-sulykó fejű fia. Az apa azt hiszi, hogy esemetjének rengeteg fejében sok ész lehet jótérsé érzással legelteti mindenkor szemét fiának borotválatlan fején s egyszer végre is kitor belete a jóindulat s megszólat: Fiam te pap leszel ha most a kedves kis-ike ellenkezik, hogy ő nem lesz pap, akkor körülbelül az lesz, vagy valamilyen, jám-

borabb teremtés, mondjuk, hogy bölcsész, de semmiesetre sem jogász.

De halkan azt rebegi, hogy pap leszek apám, akkor jobb lett volna neki nem születni, mivel az ilyen fiékö rendszeren jogász lesz

Mert már akkor jelenkezik nála a jogász telettség, tudniillik, hogy biztosan tudja, hogy nem lesz pap, de azért az apját besapja. Jogászok le znek azok is, kik elemi iskolában jó verekedők hírében állottak. Gimnáziumból jogásznak esznek fel azok, kiknek az alsóbb osztályokban az inasokkal diplomáciai konfliktusok akadt, továbbá kik IV. bélytelenek voltak más felő vándorolni, mert különben konzilium abeundi lett volna dicsőséges pályájuk befejezése. Jogásznak szokott tudolni azoknak is 90%, a kik érettség előtt papot diktálnak be, mennek azonkívül jogásznak esendesebb fajtájunk is, az ugynevezett ölhietlenek, kiknek azt jelölte ki osztályrésztől a egyetlen végzet, hogy folytonosan tanulniok kell, nem bnknak el se ötször, se hatszor, hanem négy év alatt kerülnek ki az alma mater otele karjai közül.

Tudományos szempontból tárgyalva a jogász életet, miként a világ történelmet három részre oszt-

juk, úgy itt is háromféle jogászt különböztetünk meg.

Vannak először is porosfűlő jogászok. — az ugynevezett gölyök. Búszke érzéstől dagadt kebellet lépnek be először az egyetem vestibulumába, ijedten veszik le kalapjukat, megállanak, körülnéznek, majd ingadozó léptekkel közelednek a környezők felé a mindért szemekkel vizsgálják, hogy a homokkó oszlopok márványból vannak-e? De pár nap múlva az egyetem tudományos ihletet lehelő falai között bátorságot nyerve — merészebbek lesznek; s mivel otthon a fatornyos hazában hallották, hogy az egyetem mindenkiné kijár a kolléga titulus, remegő hangon, mint mikor a 16 éves szende kis lány mondja a bo'dogátó igent, megkérdezik az éppen arra haladó szolgát, hogy: kolléga ur, hol van a 7-es terem. Az mindenek előtt egy lenöz tekintettel sújtja agyon a kérdőzt, majd magyar király mosolyt erőltetve, küldi a jámbor gölyt a harmadik emelet tekervényes folyosóra, honnan több, harsak Ariadne fonala nem áll rendelkezésére, nem tud friss levegőre vergődni.

De a gölyök csak az első napokban ilyenek. Később kinyílik a szemük, hangosabbak lesznek, az előadásokon legfontosabban diktálják Királynak, Ti-

othonokat egységesen és alkalmas tárgyakkal felszerelni. Köveskék filléreinkkel fenkölt kiállítászonyunk példáját, aki a magyar katonaothonok céljaira 120,000 koronát ajándékozott. Mindezt azért tegyük, hogy odakünn a hartereken katonaothonok alakulhassanak, ahol abszoros, ritágos asztaloknál fiaink lelke megfúrdóssék a jóérzésben a szellemi élvezetek meleg áramában.

Teremtünk harctéri othonokat a magyar katonáknak, nemcsak a háború, hanem a béke jegyében is. Mert ezek az othonok nemcsak arra valók, hogy a fegyverek nagy porlekedésébe a szeretet galambját röptessék, hanem arra is, hogy ha majd a váruvart Galamb vagy: megjelenik Európa ágboltján, a hazakészülődés talán hosszú óráit olyan környezetben tölthessék katonáink, ahol visszatartulnak a békébe, ahol az igazi, a boldog othont izelhetik.

Othon — mily szomorú edes az a halál bátor jegyesinek! Mindenki, akinek puha othona van, segítsen ethont teremteni messze harcoló vőreinknek!

A Harctéri Katonaothonok Bizottsága nevében:

Kirchner

Csernoch János

cs. és kir. altábornagy.

bíboros hegyezprimás.

A CUKOR.

Még nem régiben nem volt olyan fontos élelmi cikk. A háború ennek az értékére is megtanított, mint annyi sok máséra. Most már tudjuk, hogy milyen fontos, nélkülözhetetlen, szükséges. Sokat beszélünk róla. Ez legjobban mutatja értékét. Már nem pusztán esemegre számba megy, hanem ohajtott része a mindennapi táplálékunk. Sokszor irtunk már róla. De hiába, ezzel nem lesz több belőle. Pedig nélkülözünk. De éppen itt a bökkenő. Nincs, azt mondják.

monnak a vesszőt, pontot és hangosan követelik, hogy mondják bele az ést a hol az megvagyon írva. Eljenznek akkor, mikor lejön, mikor kimegy a tanár, öljenek némitják el, mikor veszekedni akar; mikor hatottnak a nért mondja s kedves egészségére kívánják, mikor majd megfűl a köhögésköl.

Második fajja a jogászoknak: a mezei had, illetve a deli ifjak. Ezek tudományos érettségünknek megfelelőleg már kinőve a gölya sorból csak néha látogatják az egyetemet s akkor is a szürke bölcsész termekbe mennek a filozófus kisasszonyok tüzese szemű páriájai kolkolkálni. Egy évben kétszer, az aláíratások napján összejáratják a gölyakori kollégáikkal; szörnyű baráti ötlekek kíséretében hangos teszik a folyosót meg nem történt élményeik elbeszéléssel, este pedig friss vidéki pénzelt árasztják el a vendéglőket és kávéházakat.

Ha a jogászoknak harmadik nemét, az ösjoászokat, az ugynevezett Universitát eripeleket akarjuk megismerni, ugy a mindenható fantázia ködös toengeréből kell egy cseppet meríteni.

Keljenek fel szánakaszálás idején kora reggel négy órakor s menjünk ki a reggeli friss fuvalattal pacosra az öflemile dal, a esolagány ének bájos hangversenyének andalító zenéje kíséretében a himnusz pártus szép rétre s ott a természet isteni varázsának

S hozzá még milyen szeresétlének vagyunk, mi, kanizsaiak. A böki cukorgyárnak kellett lednie, a honnan mi cukorkészületnek kaptuk. S mégis, bár a nagy többség nélkülözi a cukrot, grammokra is féltékeny, minden dekát számon tart — magánember városunkban tudott különböző címen 500 kilót magának szerezni. Ide sok szempontból tehetnének egy nagy kérdőjelet. S aztán: mécenási bőkezűséggel jutott pár kiló belőle sok felé, még a házi fodrásznak is. Nem irtuk a módját: a cukorszerzésnek. Ilyenfeleképen sok gondolat öbröd lelkünkben.

Háboruban kölcsönös, közös a fájdalom, a bánat, a rettség, nő, még azután a nélkülözés is.

Hogy lehet az az légis, hogy magán ember ily króznai onkorimennyiséget tud szerezni, amikor ezek a város lakói közlil jegyre sem tudnak egy kilóhoz hozzá jutni.

Érdekes és érdemes lenne ehhez több helyről hozzászólni s megkeresni a szálakat, amelyek talán utba igazítanának bennünk s megmutatnák a válót, megtanítanának tisztán látni, hogy mi is tudjunk cukrot szerezni a bőkezűség, a jólétig.

Talán később majd derül egy kis fény az 500 kiló cukorszerzésre.

Addig megmarad az egyéni birtok éleskamrájában fős menyiségben s irigylésre méltóan.

VERUS.

Ezer vagon fölélök.

Diszítünk fel lakóházunk falait, erkélyeinket, de ne virágj, hanem babbal, paradicsommal és egyéb kérti jellemzőkkel. Ezer vagon föléléket termelhetünk ilyenformán. Bészletes utbaigazítás, valamint rajzok a Tólnai Világjárój, A Bazar divatlap és az Előre képes hetilap jövő heti számában látható.

Adakozzunk a vak katonák részére.

dús pompájú ezüst haramatesekkel gyöngyözött, tarka színű kicsi virágok elbűvölő környezetében megpillantjuk elszáradtan, csupaszán állni a lósóka-köröt: ez az ösjoász: képviselője. Vón legények ezek, kiknek csak tudásuk fiatal. Nagy ivók, jó négyünlési szónokok s a vidó-en szereplő divák szekerének tollók, vonóik. Máskülömben pedig kopasz fejű, görbe osztú emberek, a kik mindig azon gondolkoznak, miként kellene azt a drótot feltalálni, amely nélkül lehetne telegrafálni.

A könnyebb megértés kedvéért lehet még parcellázni a jogászokat réális és ideális szempontból. Réális felosztás lesz szerintem, ha a szerint sorolom fel a jogászokat, a mint ők vélekednek magukról, vagy a mint saját speciális eszelekedeteik által különböznek a többi társaiktól.

Idéális felosztást fogok végezni pedig akkor, ha a szerint sorolom fel őket a mint mások, a laikusok vélekednek róluk.

Réális szempontból bírálva a jogászok fölséges lényeknek mondhatók. Nem hisznek s nem követelnek többet, mint a mi az ő magasabb rendeltetésüknek megfelelő. Általában azt vélelik, hogy Isten a jogászt méltóságos fajnak rendelte, a többi népek pedig csak azért teremtette e nyomorult sártekére, hogy nekik péz kölcsönözzenek. A jogászok tud-

HIREK.

ÉDES ANYÁK.

*Mikor egy-egy romlott, semmi emberi láttok,
Aki magának is, másnak is csak álok;
Akinék soh' sincs egy nemes indulatja,
Sirassátok meg szegényt, mert nem volt
[édesanyja.*

*Ha a sors egy oyan nagy ural hoz össze,
Akiül akár egy világ dölhet össze;
De jaj fel nem éri, de köny meg nem hatja,
Sirassátok meg szegényt, mert nem volt
[édesanyja.*

*Amikor a szívünk megtelik jósággal,
A szemünk könyvvel, szívünk imádsággal,
Mikor egy-egy nemes tettel viszünk vége;
Csókoljuk meg édesanyánk, lábanyómad érte.*

Adományok az árva templomnak.

Mair nővérek a felőtemplomnak beszerzendő miseruhára 5 koronát adtak. Rendeltetési helyére juttattuk az adományt.

Kinevezés.

Hild László szatnai Julían igazgatót, miután a tiszti vizsgát sikerrel letette, zászlóssa nevezték ki.

Adakozzunk a Hadseregélyzőnek.

ják söt sejtik, hogy magas tanulmányaikat (a nagy) vón zsiros pálya nyílik meg előttük s az ut szabad miniszterségig. Azért nem költik, de szórják a pénzt jó kukorra, esokorra, éjjeli zenére. A ki tehát az utóbbit akarja, bátrau álljon ki az allakba s íjjel a maga művészi részét megkapja.

Ismervén pedig a szentigót: Minden embernek legatább egyszer meg kell halni, igyekeznek a maguk részére is a jel-nett felhasználni, mintha a halál minden pillanatban bekövetkeznék. Szóval praktice és angol hideg számításal dolgoznak a magukat „elhetetlenek” gárdájába sorozni nem akaró jogászok

Majd mikor már gondolják, hogy a jogász hírnévhez eleget munká kodnak s midőn a hosszú pihenés után már jólesik a nyugalom, elül a vihar, esendes lesz a táj, puha családí fűszket öhajtnak s az idő haladtával unokák környezte bosszusáru pi-pás nagyapának látják magukat s ezzel lejátszódik a tragédia s itt a vég kezdete

(Vége köv.)

Tizenhat hónapig szerb fogságban.

Ez a címe annak a rendkívül érdekesnek ígérkező felolvasásnak, amelyet egy rokkant katona, aki különben művész ember, tart csütörtökön este 8 órakor a városi háza díszteremében. Mi inddent ad majd felolvasása keretén belül Salgó Jenő, egyelőre aij tudjuk megmondani. De a cím bőséges anyagot, érdekesítő előadást, hazafias témát, egyfajta szünetet, könnyű, áhítatos figyelmet ígér. Hogy ezt mind vátóra is váltja majd a felolvasó, ahhoz kétség alig fér. Személyes tapasztalatból mond el mindent, ami mondani valót felolvasása keretében beleszó. Ő és még sok más magyár vérének élte át, a közvetlenség és egyéni tapasztalat aija majd a felolvasás érdességeit. Nem reklámot írtunk, amikor e sorokat ideírjuk, csak városunk közönségének részvételét akarjuk ezen a felolvasáson biztosítani, hogy a felolvasás jövedelmét is hozzon — annak a féllábu embernek, aki a hazáért való szünetéből, hogy ugyancsak kivette részét — rokkant volta taunkodik, erősökdi a tény mellett.

Ünnepnapok, amelyek a katonáknak szolgálatmentesség adható.

Ünnepnapokat 1917. február 1-től 1918. január 31-ig, melyeken, ha a szolgálati viszonyok megengedik, szolgálatmentesség engedélyezhető: A római katolikusoknak: nagypéntek, nagyszombat délután és húsvét vasárnapja, Pünkösd vasárnap, Urnapja, Szent István napja, December 24. délután, 25. és 26. Vízkereszt napja.

A görögkatolikusoknak (az epurjesi, hajdudorogi és munkási egyházközpontokból) ugyanazon napokon, mint a római katolikusok és augusztus 19-én. A görögkeleti-knek és a többi görögkatolikusoknak: április 13., 14. délután és 15. június 3. Augusztus 19., 20. Január 6. délután, 7., 8. és 19. Az ág. evang. és reformátusoknak: ugyanazon napokon, mint a római katolikusoknak é. okt. 31-én. Az izraelitáknak: április 6. délután, 7. és 8. május 27., 28. Augusztus 20. Szeptember 17. és 18., 25. délután és 26-án.

A leányvári titok.

Eztergomból jelentik: Rejtelmest eset tartja igazalomban Leányvár. községet. Az ottani kánt ritánító házában éjjel nappal láthatatlan kezek köveket dobálnak, edényeket törnek össze és folytonos zenelátás csinálnak. Lépten-nyomon szédarabok esnek az udvarra és a szobák padlójára, bár a kántorból minden szemet eltávolítottak. A nappal az asztalon lévő két könyv nagy erővel a földre esapódott. Az is megtörtént, hogy a lámpáról az üveg elveszett, amire a család este gyertyát gyújtott. Amikor később a gyertyát oltották, hirtelen nagy esőoránpülés hangzott: az elvesztett lámpátveget valaki az asztalhoz esapta. Már napok óta esendörök figyelik a házat, kívül és belül, de még nem akadtak a dobáló „kísérlet” nyomára. A község lakosai folytonos igazalomban élnek. Eztergomból és a vármegyéből halnyon sokan Leányvárra utaznak, hogy tanul lehessenek.

nek a misztikus esetnek, mely megett nyilván agyafurt osirkefogók kezei dolgoznak.

Bécsben répával és korpával keverik a lisztet.

Bécsből jelentik: Höfer Antal vezérőrnagy, osztrák élelmezési miniszter, fogadta a Zeit munkatársát és elmondta, hogy az élelmezési hivatal szoróyán dolgozik azon a gyűlölkönción, amelyet a király kezdeményezett a szegényebb néposztályok érdekében. A legfontosabb feladat, hogy az új termés az állam kezébe kerüljön, hogy igazságosan lehessen felosztani.

Az osztrák élelmezési hivatal nagy gondot fordít a meglévő lisztkészletek takarékos beosztására és e végből a kenyérliszthez répat és korpát kíván vegyíteni, aminek nagy tápláló ereje van. Olesó hús is fog juttatni az élelmezési hivatal a bécsi lakosoknak, ezt a húst a közös hadikonyhák és a népkonyhák fogják kapni, ami által kétszáz ezer ember jut majd olesó ebédhez.

Száz évig élt, mert nem pipázott.

Száz esztendeig élt még akkor is ritkaság, ha ember sohasem pipázott, soha egy ritkaság nem ivott is. De még a ritkaságok között is ritkaság az, hogy valaki Bécskában örje meg a száz esztendőt pipa nélkül és borivas nélkül. Pedig ez a csoda megtörtént Szabadkán püenteen temették az öreg Mézáros Ádámot, a ki túl élte a száz esztendőt. Csodájára jártak, mert sohasem ivott és sohasem pipázott. Ennek az abszincenciának tudták be a magas korát is.

Hogy ez az önmegőrzés csakugyan ilyen élet-elixir-e? az igazán nehéz dolog eldönteni. Tudunk egy másik ilyen esetről is, a mikor a Szepességben is volt egy ilyen száz esztendő, sohasem dohányzó derék atyafi. Egy nyaraló pesti ember el is ment hozzá esodájára és komplementarozott neki:

— Hécsikám, ez issem egésze-magát még vagy száz esztendeig. Mert megérdemli: Aztán van-e még a fáluban más ilyen öreg ember is?

— A bátyám, a ki ott lakik a nagykosma mellett az már százit éves.

— Aztán az is olyan rendes ember, mint maga?

— En nem látom egy hónapban egyszer sem. Egy pöfékel, mint a kemény. Ki sem jön a pipa a szájából. Én nem bírom a szagát. Ezért nem járunk egymáshoz.

Fűtőszer-monopólium?

A Deutsche Bank a háború alatt nyilvánva erőfeszítést tett, hogy a fűtőanyagtermelés terén Ny. meországtól Kis-Ázsiáig döntő szerephez jusson. Az intézet birtokában vannak a legnagyobb romániai olajkutat, s nemrég szerzte meg több új kis-ázsiai petrolenium kútjárásának jogát is. Most a galiciai nafitavideken is meg akarja vetni a lábát, mert mint Bécsből jelentik, a Deutsche Bank az utolsó időben tárgyalást kezdett az osztrák petroleniumipar több csoportjával, hogy valamelyik nagy petroleniumvállalatnál érdek-ltséget vállalhasson. A kísérlet eredményét még nem lehet pontosan megállapítani. De anyfi bizonyos, hogy ezzel a tervszerű terjeszkedéssel (a

mely az erdélyi gázkutakat is magában foglalja), a Deutsche Bank roppant befolyást nyer iparfejlesztésünk igen fontos feltételéinél. (Fűtőszeripiacon.)

Az iskolaév vége.

A szülőket igen érdekli, hogy mikor lesz vége az idei iskolai évnek. A közoktatásügyi miniszterium most adta meg arra a vála-zt, amely szerint a vizsgákat május végén tartják meg s a nagy vakáció június elsőjével kezdődik s három teljes hónapig fog tartani. Az ökövetkező iskolai a rendes időben, szeptember hónapban fog kezdődni.

A posta négysszáz éves.

A posta a köz l muliban érte meg négysszázadik évfordulóját. Az első Közép-Európa számára szervezett postajárat ekkor indult meg Bécsből Brüsszelig, majd Trilouat a Milanó, Mantua, Velence s Róma városáig. Ez volt a Taxis-féle posta, mely létesítőtéről, Taxis Ferencről kapta nevét. A posta tehát eleinte magánulajdon volt. A tulajdonos az állami s katonai levéleket ingyen szállította. Ilyen maradt még a Magni s a Paar-családok birtkában is. Az utóbbiakról, váltotta meg I. I. Károly 1722-ben, 66 000 forintért 8 esak ezután élelődött meg az elv, hogy a postai szállítással állami feladat s ez juttatta el azután a fejlőd utjára.

A városok földbirtokai nagybankok kezében.

Mint értesülünk, több vidéki városnál, így például Szegeden, Kecskeméten, Debrecenben és Aradon pulatolások és agtició folyik több főváros pénzünetét földbirtokvállalata részéről, hogy a város földeteket részben vagy egészen nem lehetne megszerezni. Az ajánlatok részint azzal kecsgettik a városokat, hogy földjük értékesítésével adósságtól megszabadulnának részint azzal, hogy intenzív bankterelés esetén fölvezethatják jövedelmüket. Legutóbb Szeged kapott ajánlatot, hogy 10 000 holdat egy bank utján „a rokkantak” közt parcellázzon. Arad pedig hogy 5600 holdat adjon bérbé. Az ajánlatok szövekek esapján, s ha a városok nem mutatnak hajlandóságot, avagy ha a kormány az affilá-tranzakciókat ellenező, nem is fogják ezeket írásba foglalni.

Szerkesztői üzenetek.

— TÖRBEKNEK. Igenis tudomásunk van nekünk is arról, hogy a kenyérjegyekből a katonák is kaptak. Azt is tudjuk, hogy a cukor árát kilogrammonként 4 fillérrel s a liszt árát is 2 fillérrel emelték, sőt a kereskedők külön két fillért szednek a csomagolásért. Ezt is s a többi sérelmet s a többi sérelmet is illetékes helyen feldaruk — Különben résen leszünk s a közönség érdekeit a lehetőségig megfogjuk védelmezni.

— Z Gy Margitta. Az a vers megjelent marcius idusán, amint kívánta illusztris munkatársunk. Várjuk a továbbiakat. Sok-sok ödv.

N J. Egyik sem jó. A próza olyan, mintha vers volna, a vers pedig, mintha próza akarna lenni. A formát figyelmebe ajánljuk, ha — máshova írni akar.

— K. A. Nagy az elégedetlenség, de — amint látjuk — aaplanlann. Majd elesült minden panasz, amikor működésének igazságos volta kiderült. Akkor áldani fogják mindazok, akik most tele torokkal szidják. Minden nem lehet egyszerre tökéletes, ezt jó megjegyezni.

BERLIN színházban

mindig a legújabb, legszebb és legerdekesebb műsorra talál a közönség. Mindenik előadása a kinematografia legelsőrendű és legújabb alkotásaiból van összeállítva. Szébb és érdekesebb s tanulságosabb műsort a fővárosi mozgószínházakban sem lehet látni s a helyi árak olyan olcsók, hogy még a legszegényebb ember is megnézheti. A „BERLIN” színház agilis igazgatója mindig a legújabb és legváltakozottabb mozgófilmsort mutatja be. — Nem sajnál sem fáradságot, sem költséget, hogy a t. közönségnek az előadásokat minél kellemesebbé és élvezetesebbé tegye. — A „BERLIN” mozgószínház látogatását mindenkinek a legmelegebben ajánljuk. A zenét **Löwinger Amália** zongoraművész nő szolgálja. Minden harmadik nap új műsor. A m. tisztelt közönség szíves pártfogását kéri Az igazgatóság.

Irodalom.

— A pápaválasztás története és tételes joga. Irta: **Lukács József**, főgimn. tanár. A vas-kos munka a pápaválasztás történeti fejlődésével foglalkozik, amíg az jelen alakjához ért. Mindenkinek érdekes és tanulságos olvasmány, amely míg egyrészt szigorúan tudományos, másrészt könnyed stílusával olvasmány. A világtörténelem e jelentős mozzanatának ismerete minden kultúraber tudásának szűcségs része. A mű ára 4 korona. — Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, Nagykanizsán.

— **Uj Idők.** A világháború legújabb krónikája, irásban és képen az Uj Idők. A mi érdekes esemény a négy világháború történeti, az mind elénk tárja festői szépségű képekben Erdékes, művészi nivóval és előkelő ízlés jellemzi Híres forrás hiteles, az Uj Idők, melynek minden száma aktuális közleményeiben, előzetéseiben és eseményeiben is egyaránt a szépirodalom ápolója — Előfizetési ára negydedre 5 korona Kiadói hivatal, Budapest, VI. Andrássy-ut 16. sz.

— **A „Vasárnapi Ujság”** minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negydedre 61 korona. „Világ-krónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.) Ugyanígy megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb új-újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillár.

— **Az „Élet”** szépirodalmi és művészeti hetilap (szerkesztő Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kifutó lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári ut 15/e. — Előfizetési ár félévre 10 kor. Mutatványzámmal kézzel küld a kiadóhivatal.

MILKA

Suchard

KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

NÉVJEGYEK

A világháború
minden mozzanatáról
bő,
eredeti,
megbízható,
kimerítő

értesülésekkel, térképekkel, magyarázatokkal szolgál az

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

olvasóinak.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Égész évre	38 korona.
Félévre	19 "
Negyedévre	9 K. 30 f.
Egy hónapra	3 K. 30 f.

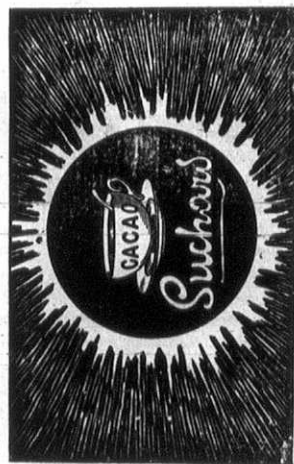
Megrendelési cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest
VII. Rákóczi ut 54. szám

eddig még nem létezett nagy választékban jutányos áron készültnek

Ifj. Wajdits József
könyvnyomdájában.

Vidéki megrendelések azonnal elintéztetnek

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapírokbán
és névjegyekben
Nyomatványok izléses kivitelben jutányos árbán
gyorsan készítettnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek
dús raktára
Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomatványok
nagy raktára.